Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

►**B**

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 718/2007

z 12. júna 2007,

ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 1085/2006, ktorým sa ustanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA)

(Ú. v. EÚ L 170, 29.6.2007, s. 1)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
►**M1**	Nariadenie Komisie (EÚ) č. 80/2010 z 28. januára 2010	L 25	1	29.1.2010
►**M2**	Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1292/2011 z 9. decembra 2011	L 329	1	13.12.2011

▼B

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 718/2007

z 12. júna 2007,

ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 1085/2006, ktorým sa ustanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA)

OBSAH

Časť I	Spoločné ustanovenia
Hlava I	Zásady a všeobecný rámec pomoci
Kapitola I	Predmet úpravy a zásady
Kapitola II	Všeobecný rámec pre vykonávanie
Hlava II	Spoločné vykonávacie pravidlá
Kapitola I	Zásady
Kapitola II	Riadiace a kontrolné systémy
Oddiel 1	Decentralizované hospodárenie
Oddiel 2	Iné formy hospodárenia
Kapitola III	Finančný príspevok Európskeho spoločenstva
Kapitola IV	Finančné hospodárenie
Oddiel 1	Rozpočtové záväzky
Oddiel 2	Pravidlá decentralizovaného hospodárenia
Oddiel 3	Pravidlá centralizovaného a spoločného hospodárenia
Kapitola V	Hodnotenie a monitorovanie
Kapitola VI	Propagácia a zviditel'nenie
Časť II	Osobitné ustanovenia
Hlava I	Zložka prechodná pomoc a budovanie inštitúcií
Kapitola I	Predmet pomoci a oprávnenosť
Kapitola II	Príprava programov
Kapitola III	Vykonávanie
Oddiel 1	Rámec pre vykonávanie a zásady
Oddiel 2	Finančné hospodárenie
Oddiel 3	Hodnotenie a monitorovanie
Hlava II	Zložka cezhraničná spolupráca
Kapitola I	Predmet pomoci a oprávnenosť
Kapitola II	Príprava programov
Oddiel 1	Programy
Oddiel 2	Činnosti
Kapitola III	Vykonávanie
Oddiel 1	Všeobecné ustanovenia

▼B

Oddiel 2	Cezhraničné programy medzi prijímajúcimi krajinami a členskými štátmi
Oddiel 3	Cezhraničné programy medzi prijímajúcimi krajinami
Hlava III	Zložka regionálny rozvoj a zložka rozvoj l'udských zdrojov
Kapitola I	Predmet pomoci a oprávnenost'
Oddiel 1	Zložka regionálny rozvoj
Oddiel 2	Zložka rozvoj l'udských zdrojov
Kapitola II	Príprava programov
Kapitola III	Vykonávanie
Oddiel 1	Všeobecné pravidlá
Oddiel 2	Finančné hospodárenie
Oddiel 3	Hodnotenie a monitorovanie
Hlava IV	Zložka rozvoj vidieka
Kapitola I	Predmet pomoci a oprávnenost'
Oddiel 1	Predmet pomoci
Oddiel 2	Všeobecné požiadavky pre oprávnenost' a intenzitu pomoci
Oddiel 3	Oprávnenost' a osobitné požiadavky pre pomoc v rámci prioritnej osi 1
Oddiel 4	Oprávnenost' a osobitné požiadavky v rámci prioritnej osi 2
Oddiel 5	Oprávnenost' a osobitné požiadavky v rámci prioritnej osi 3
Oddiel 6	Technická pomoc
Kapitola II	Príprava programov
Kapitola III	Vykonávanie
Oddiel 1	Zásady a finančné hospodárenie
Oddiel 2	Hodnotenie a monitorovanie
Časť III	Záverečné ustanovenia
Príloha	Akreditačné kritériá

▼B

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zretel'om na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zretel'om na nariadenie Rady (ES) č. 1085/2006 zo 17. júla 2006, ktorým sa ustanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA) ([1]), najmä jeho článok 3 ods. 3,

ked'že:

(1) Účelom nariadenia (ES) č. 1085/2006 (d'alej len „nariadenie IPA“) je poskytovat' prijímajúcim krajinám predvstupovú pomoc a podporu pri ich prechode z kategórie krajín zaradených do prílohy II do kategórie krajín zaradených do prílohy I uvedeného nariadenia až do ich členstva v Európskej únii.

(2) Vzhl'adom na to, že nariadenie IPA je jediným predvstupovým nástrojom na obdobie rokov 2007 až 2013, pravidlá prípravy programov a poskytovania pomoci, ktoré sú v ňom uvedené, je potrebné zmodernizovat' a zlúčit' do jedného vykonávacieho nariadenia zahŕňajúceho všetkých pät' zložiek stanovených v nariadení IPA (d'alej len „zložky IPA“).

(3) Pre zabezpečenie súdržnosti, spolupráce a účinnosti, najmä v súvislosti s akčným plánom Komisie na vytvorenie integrovaného rámca vnútornej kontroly, sa podl'a nariadenia IPA vyžadujú spoločné pravidlá vykonávania pomoci pre všetkých pät' zložiek IPA. Je však potrebné zohl'adnit' špecifické aspekty jednotlivých zložiek IPA.

(4) Je potrebné zohl'adnit' aj sociálno-ekonomické, kultúrne a politické rozdiely medzi prijímajúcimi krajinami, ked'že v ich dôsledku je potrebný osobitný prístup a diferencovaná podpora v závislosti od postavenia krajiny ako kandidátskej alebo potenciálnej kandidátskej krajiny, v závislosti od politického a hospodárskeho kontextu, absorpčných kapacít a kapacít hospodárenia.

(5) Pomoc poskytovaná podl'a nariadenia IPA by mala byt' v súlade s politikami a akciami Spoločenstva v oblasti vonkajšej pomoci.

(6) Je potrebné, aby pomoc patrila do rámca stanoveného v článku 2 nariadenia IPA. Ciel'om pomoci by mala byt' podpora rozličných opatrení pre budovanie inštitúcií vo všetkých prijímajúcich krajinách. Mala by byt' zameraná na podporu demokratických inštitúcií a právneho štátu, reformy verejnej správy, uskutočnenia ekonomických reforiem, dodržiavania l'udských práv, ako aj práv menšín, podporu rovnosti pohlaví a nediskriminácie, podporu občianskych práv a rozvoj občianskej spoločnosti, podporu regionálnej spolupráce, ako aj zmierovania a obnovy, a mala by prispievat' k trvalo udržatel'nému rozvoju a zníženiu chudoby v týchto krajinách, ako aj k vysokej úrovni ochrany životného prostredia.

([1]) Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 82.

▼B

(7) Pomoc pre kandidátske krajiny by sa naviac mala zamerat' na prijímanie a implementáciu *acquis communautaire* v plnom rozsahu a dodržiavanie prístupových kritérií. Mala by im takisto pomôct' pri príprave programov, riadení a vykonávaní Európskeho fondu pre regionálny rozvoj, Kohézneho fondu, Európskeho sociálneho fondu a Fondu rozvoja vidieka, ku ktorým budú mat' prístup po vstupe.

(8) Pomoc pre potenciálne kandidátske krajiny by mala podporit' určitý stupeň harmonizácie s *acquis communautaire* a priblíženie sa prístupovým kritériám, ako aj operácie, ktoré sú svojou povahou podobné operáciám prístupným kandidátskym krajinám v rámci zložiek IPA týkajúcim sa regionálneho rozvoja, rozvoja l'udských zdrojov a rozvoja vidieka.

(9) Pre zaručenie konzistencie, komplementarity a koncentrácie pomoci je potrebné na úrovni viacročného plánovania podl'a článku 6 nariadenia IPA zabezpečit' súdržnost' a koordináciu akcií vykonávaných v jednotlivých krajinách v rámci rozličných zložiek IPA.

(10) Komisia a prijímajúce krajiny by mali podpísat' rámcové dohody, v ktorých sa stanovia zásady ich spolupráce podl'a tohto nariadenia.

(11) Je potrebné jednoznačne určit', ktoré metódy hospodárenia stanovené v nariadení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzt'ahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev ([1]), sa uplatňujú na jednotlivé zložky podl'a nariadenia IPA.

(12) Ked'že nariadenie IPA upravuje poskytovanie pomoci v predvstupovom procese, pri jej vykonávaní by sa podl'a možností malo použit' decentralizované hospodárenie s finančnými prostriedkami vzhl'adom na posilnenú kontrolu hospodárenia s pomocou zo strany prijímajúcich krajín. V prípade potreby by však mala existovat' možnost' uplatňovat' centralizované, spoločné a zdiel'ané hospodárenie.

(13) Pri decentralizovanom hospodárení je potrebné jednoznačne vymedzit' príslušné úlohy Komisie a prijímajúcich krajín, ako aj na nich požiadavky. Ustanovenia týkajúce sa prijímajúcich krajín by sa mali zahrnút' do rámcových, sektorových alebo finančných dohôd.

(14) Je potrebné stanovit' podrobné pravidlá pre finančné hospodárenie s prostriedkami podl'a nariadenia IPA, podl'a ktorých sa bude pri vykonávaní pomoci uplatňovat' určitá metóda hospodárenia. Povinnosti prijímajúcich krajín v tomto ohl'ade by sa mali stanovit' v rámcových, sektorových alebo finančných dohodách.

([1]) Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES, Euratom) č. 1995/2006 (Ú. v. EÚ L 390, 30.12.2006, s. 1).

▼B

(15) Podl'a nariadenia IPA by sa mala pomoc, okrem všeobecného hodnotenia upraveného v článku 22, pravidelne monitorovat' a hodnotit'. Osobitné monitorovacie výbory by mali hodnotit' najmä programy a pravidelne by sa malo dohliadat' aj na celkové vykonávanie pomoci podl'a nariadenia IPA.

(16) Zviditel'nenie programov pomoci IPA a ich vplyvu na občanov prijímajúcich krajín má zásadný význam pre zaistenie toho, aby bola verejnost' informovaná o akciách EÚ a aby sa vytvoril ucelený obraz o príslušných opatreniach vo všetkých prijímajúcich štátoch v súlade s akčným plánom Komisie „Komunikácia o Európe“, Bielou knihou Komisie o európskej komunikačnej politike a Komunikačnou stratégiou pre rozširovanie na roky 2005 až 2009.

(17) Ked'že nariadenie IPA sa uplatňuje od 1. januára 2007, pravidlá Komisie na jeho vykonávanie by sa mali takisto uplatňovat' od tohto dátumu.

(18) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom výboru IPA,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

ČASŤ I

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

HLAVA I

ZÁSADY A VŠEOBECNÝ RÁMEC POMOCI

KAPITOLA I

Predmet úpravy a zásady

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie upravuje vykonávacie pravidlá pre poskytovanie predvstupovej pomoci Spoločenstva stanovenej v nariadení Rady (ES) č. 1085/2006 (IPA) (d'alej len „nariadenie IPA“).

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „prijímajúca krajina“: ktorákol'vek krajina uvedená v prílohe I a II k nariadeniu IPA;

2. „balík pre rozšírenie“: súbor dokumentov, ktoré Komisia každoročne predkladá Rade a Európskemu parlamentu a ktorého strategická a politická časť pozostáva z prípadných revízií dokumentov k partnerstvám pre vstup a európskym partnerstvám, z pravidelných správ o jednotlivých štátoch a strategických dokumentov Komisie; tento balík je doplnený aj o viacročný orientačný finančný rámec;

▼B

3. „rámcová dohoda“: dohoda uzatvorená medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou, ktorá sa vzt'ahuje na všetky zložky IPA a stanovuje zásady spolupráce medzi prijímajúcim štátom a Komisiou podl'a tohto nariadenia;

4. „sektorová dohoda“: dohoda o osobitnej zložke IPA uzatvorená podl'a potreby medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou a obsahujúca osobitné ustanovenia, ktoré je potrebné dodržiavat' a ktoré nie sú stanovené v rámcovej dohode pre konkrétny štát alebo vo finančných dohodách;

5. „finančná dohoda“: ročná alebo viacročná dohoda uzatvorená medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou po finančnom rozhodnutí Komisie, ktorým sa schval'uje príspevok Spoločenstva na program alebo operáciu, ktoré patria do pôsobnosti tohto nariadenia;

6. „nezrovnalost'“: akékol'vek porušenie ustanovení platných predpisov a zmlúv v dôsledku konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, ktoré spôsobuje alebo by mohlo spôsobit' ujmu na všeobecnom rozpočte Európskej únie, a to zat'ažením všeobecného rozpočtu neoprávnenou výdavkovou položkou;

7. „rozpočtový rok“ obdobie od 1. januára do 31. decembra;

8. „konečný príjemca“ orgán alebo spoločnost', verejná alebo súkromná, zodpovedná za začatie alebo začatie a vykonávanie operácií. V súvislosti so schémami pomoci sú konečnými príjemcami verejné alebo súkromné spoločnosti, ktoré realizujú konkrétne projekty a prijímajú pomoc z verejných zdrojov;

9. „príspevok spoločenstva“: časť oprávnených výdavkov, ktorú financuje Spoločenstvo;

10. „euro účet“: úročený bankový účet, ktorý otvorí národný fond vo finančnej inštitúcii alebo finančnom orgáne v mene prijímajúcej krajiny a na jej zodpovednost' za účelom prijímania platieb od Komisie;

11. „verejné výdavky“: akýkol'vek príspevok z verejných zdrojov na financovanie operácií, ktorý pochádza z Európskeho spoločenstva alebo rozpočtu verejných orgánov prijímajúcej krajiny, a akýkol'vek príspevok na financovanie operácií, ktorý pochádza z rozpočtu verejnoprávneho subjektu alebo združení jedného alebo viacerých regionálnych alebo miestnych orgánov alebo verejnoprávnych subjektov;

12. „celkové výdavky“: verejné výdavky a akýkol'vek súkromný príspevok na financovanie operácií.

Článok 3

Zásady pomoci

Komisia zabezpečí, aby sa v súvislosti s pomocou podl'a nariadenia IPA uplatňovali tieto zásady:

— pri poskytovaní pomoci sa rešpektujú zásady súdržnosti, komplementarity, koordinácie, partnerstva a koncentrácie,

— pomoc je v súlade s politikami EÚ a podporuje harmonizáciu s *acquis communautaire*,

— pri poskytovaní pomoci sa dodržiavajú rozpočtové zásady stanovené v nariadení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002,

— pomoc musí byt' v súlade s potrebami určenými v procese rozširovania a absorpčnou kapacitou prijímajúcej krajiny, berie do úvahy aj nadobudnuté skúsenosti,

— podpora toho, aby prijímajúca krajina mala kontrolu nad prípravou programov a vykonávaním pomoci a zabezpečenie primeraného zviditel'nenia intervencie EÚ,

▼B

— operácie sa náležite pripravujú a majú jednoznačné a preukázatel'né ciele, ktoré sa majú dosiahnut' v stanovenej lehote,

— počas jednotlivých štádií vykonávania pomoci sa zabraňuje akékol'vek diskriminácii na základe pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie,

— ciele predvstupovej pomoci sa dosahujú v rámci udržatel'ného rozvoja a podpory ochrany a zlepšovania životného prostredia ako ciel'a Spoločenstva.

Článok 4

Priority pomoci

Pomoc pre konkrétnu prijímajúcu krajinu vychádza z priorít, ktoré sú stanovené v týchto dokumentoch:

— európske partnerstvo,

— partnerstvo pre vstup,

— národný program pre prijatie *acquis*,

— správy a strategické dokumenty obsiahnuté v ročnom balíku pre rozšírenie Komisie,

— dohody o stabilizácii a pridružení,

— negociačný rámec.

Prihliada sa aj na priority stanovené v národných stratégiách, pokial' sú v súlade s predvstupovými ciel'mi a rámcom nariadenia IPA.

KAPITOLA II

Všeobecný rámec pre vykonávanie

Článok 5

Dokumenty o viacročnom orientačnom plánovaní

1. Dokument o viacročnom orientačnom plánovaní zabezpečuje potrebnú súdržnost' a komplementaritu medzi zložkami IPA v konkrétnej prijímajúcej krajine. Mal by byt' v súlade najmä so zásadami stanovenými v článku 9.

2. Podl'a ustanovení článku 20 ods. 3 nariadenia IPA a v súvislosti s konzultáciami podl'a článku 6 ods. 1 toho istého nariadenia sa Komisia usiluje poskytnút' príslušným zainteresovaným subjektom vrátane členských štátov dostatočný časový priestor na predloženie stanovísk k týmto dokumentom.

3. Dokumenty o viacročnom orientačnom plánovaní pre každú konkrétnu krajinu obsahujú:

a) všeobecné súvislosti spolu so stručným opisom procesu konzultácií s prijímajúcou krajinou, ako aj v rámci prijímajúcej krajiny;

b) opis ciel'ov spolupráce Európskej únie v dotknutej krajine;

c) súhrnné vyhodnotenie problémov, potrieb a relatívnej dôležitosti priorít pomoci;

d) v prípade potreby prehl'ad o predchádzajúcej a aktuálnej spolupráci Európskej únie vrátane analýzy potrieb a absorpčnej kapacity, získaných skúseností a relevantných činností ostatných donorov;

▼B

e) pri každej zložke opis toho, ako je súhrnné vyhodnotenie uvedené pod písmenom c) pretransformované do strategických rozhodnutí, opis hlavných oblastí vybraných v dotknutej krajine pre poskytnutie pomoci a opis očakávaných výsledkov;

f) orientačné finančné rozdelenie pre hlavné oblasti intervencie podl'a jednotlivých zložiek IPA.

4. Regionálne a horizontálne programy môžu byt' upravené v samostatných a špecifických dokumentoch o viacročnom orientačnom plánovaní pre viacerých príjemcov.

Článok 6

Viacročné alebo ročné programy

1. Dokumenty o viacročnom orientačnom plánovaní sa v závislosti od zložky vykonávajú prostredníctvom viacročných alebo ročných programov stanovených v článku 7 nariadenia IPA.

2. Viacročné alebo ročné programy sú predmetom dokumentov, ktoré predkladá prijímajúca krajina alebo ich v prípade regionálnych a horizontálnych programov vypracúva Komisia. Schval'uje ich Komisia. Programy obsahujú koherentný súbor prioritných osí, všetkých vhodných opatrení alebo operácií a opis finančných príspevkov, ktoré sú potrebné na vykonanie stratégií určených v dokumentoch o viacročnom orientačnom plánovaní.

Programy sú rozdelené podl'a prioritných osí, ktoré stanovujú jednotlivé súhrnné ciele a ktoré sa v závislosti od zložky IPA vykonávajú prostredníctvom opatrení alebo priamo prostredníctvom operácií. Opatrenia môžu byt' d'alej rozdelené na operácie.

Operácie pozostávajú z projektu alebo skupiny projektov, ktoré vykonáva Komisia alebo začne, alebo začne a vykonáva jeden alebo viacerí koneční príjemcovia a ktoré umožňujú dosiahnut' ciele opatrenia a/alebo prioritnej osi, ku ktorej sa vzt'ahujú.

3. Podl'a článku 20 nariadenia IPA sa v procese prípravy programov uskutočňujú konzultácie so zainteresovanými subjektmi vrátane členských štátov v súlade s ustanoveniami časti II. Komisia a/alebo prijímajúca krajina sa im usilujú poskytnút' dostatočný časový priestor na predloženie stanovísk v tejto súvislosti.

Článok 7

Rámcové dohody a sektorové dohody

1. Komisia a prijímajúca krajina uzatvoria rámcovú dohodu, v ktorej stanovia a dohodnú sa na pravidlách spolupráce v oblasti finančnej pomoci ES určenej prijímajúcej krajine. Rámcová dohoda môže byt' v prípade potreby doplnená sektorovou dohodou alebo sektorovými dohodami, ktoré upravujú osobitné ustanovenia pre jednotlivé zložky.

2. Prijímajúcej krajine možno poskytnút' pomoc podl'a nariadenia IPA až po uzatvorení a nadobudnutí platnosti rámcovej dohody uvedenej v odseku 1.

Ak bola s prijímajúcou krajinou uzatvorená sektorová dohoda, pomoc podl'a nariadenia IPA možno poskytnút' len v rámci príslušnej zložky IPA tejto sektorovej dohody a až po nadobudnutí platnosti rámcovej dohody alebo sektorovej dohody.

▼B

Odchylne od ustanovení prvého pododseku platí, že ak nedôjde k uzavretiu rámcovej dohody alebo ak platná rámcová dohoda uzatvorená podl'a nariadení Rady (EHS) č. 3906/89 ([1]), (ES) č. 1267/1999 ([2]), (ES) č. 1268/1999 ([3]), (ES) č. 2500/2001 ([4]) alebo (ES) č. 2666/2000 ([5]) neobsahuje aspoň ustanovenia uvedené v odseku 3, tieto ustanovenia sa uvedú vo finančných dohodách.

3. Rámcová dohoda obsahuje najmä ustanovenia o:

a) všeobecných pravidlách finančnej pomoci Spoločenstva;

b) vytvorení potrebných riadiacich štruktúr a orgánov uvedených v článkoch 21, 32 a 33 a d'alších príslušných osobitných subjektov;

c) spoločných povinnostiach uvedených štruktúr, orgánov a subjektov v súlade so zásadami uvedenými v článkoch 22, 23, 24, 25, 26, 28 a 29;

d) požiadavkách na kontrolu a podmienkach pre:

i) akreditáciu a monitorovanie akreditácie národného povol'ujúceho úradníka príslušným akreditačným úradníkom v súlade so zásadami stanovenými v článkoch 11, 12 a 15;

ii) akreditáciu a monitorovanie akreditácie operačnej štruktúry príslušným akreditačným úradníkom v súlade so zásadami stanovenými v článkoch 11, 13 a 16;

iii) prenesenie riadiacich právomocí Komisiou v súlade so zásadami stanovenými v článkoch 11, 14 a 17;

e) vypracovaní výročného vyhlásenia o vierohodnosti národným povol'ujúcim úradníkom podl'a článku 27;

f) pravidlách verejného obstarávania v súlade s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 a nariadením Komisie (ES, Euratom) č. 2342/2002 ([6]), ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002;

g) ukončení programov podl'a článkov 47 a 56;

h) vymedzení pojmu nezrovnalost' v súlade s článkom 2, pojmu podvod a pojmov aktívna a pasívna korupcia tak, aby boli v súlade s ich vymedzením v právnych predpisoch Spoločenstva; povinnosti prijímajúcej krajiny prijat' potrebné preventívne opatrenia proti aktívnej a pasívnej korupcii, opatrenia proti podvodu a nápravné opatrenia; opatreniach pre vymáhanie finančných prostriedkov v prípade nezrovnalosti alebo podvodu;

i) spätnom vymáhaní a finančných opravách a úpravách v súlade s článkami 49 a 50;

([1]) Ú. v. ES L 375, 23.12.1989, s. 11.
([2]) Ú. v. ES L 161, 26.6.1999, s. 73.
([3]) Ú. v. ES L 161, 26.6.1999, s. 87.
([4]) Ú. v. ES L 342, 27.12.2001, s. 1.
([5]) Ú. v. ES L 306, 7.12.2000, s. 1.
([6]) Ú. v. ES L 357, 31.12.2002, s. 1.

▼B

j) pravidlách pre dohl'ad, kontrolu a audit, ktoré vykonáva Komisia a Európsky dvor audítorov;

k) predpisoch týkajúcich sa daní, ciel a iných poplatkov;

l) požiadavkách na informovanie a propagáciu.

4. V prípade potreby možno uzatvorit' sektorovú dohodu o osobitnej zložke IPA, ktorá dopĺňa rámcovú dohodu. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia rámcovej dohody, sektorová dohoda obsahuje podrobné a osobitné ustanovenia o hospodárení, hodnotení a kontrole v rámci dotknutej zložky.

5. Rámcová dohoda sa v konkrétnej prijímajúcej krajine uplatňuje na všetky finančné dohody podl'a článku 8.

Ak existuje sektorová dohoda týkajúca sa konkrétnej zložky, uplatňuje sa na všetky finančné dohody uzatvorené v rámci tejto zložky.

Článok 8

Finančné rozhodnutia a dohody

1. Rozhodnutia Komisie, ktorými sa prijímajú viacročné alebo ročné programy, spĺňajú požiadavky stanovené pre finančné rozhodnutia v súlade s článkom 75 ods. 2 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002.

2. Ak to finančné rozhodnutie vyžaduje, Komisia a dotknutá prijímajúca krajina uzatvoria finančnú dohodu. Finančné rozhodnutia sa môžu uzatvárat' na jeden rok alebo na viacročné obdobie v súlade s článkom 39.

3. Každý program tvorí neoddelitel'nú súčast' finančnej dohody.

4. Finančné dohody obsahujú:

a) ustanovenia, ktorými prijímajúca krajina prijíma pomoc Spoločenstva a súhlasí s pravidlami a postupmi pre vyplácanie tejto pomoci;

b) podmienky hospodárenia s pomocou vrátane určenia príslušných metód a zodpovednosti za vykonávanie ročných alebo viacročných programov a/alebo operácií;

▼M1

c) ustanovenia súvisiace s vytvorením a pravidelnou aktualizáciou plánu prijímajúcou krajinou spolu s uvedením orientačných ukazovateľov a lehôt pre dosiahnutie decentralizácie bez *ex ante* kontroly vykonávanej Komisiou, ako sa uvádza v článkoch 14 a 18; tieto ustanovenia sú potrebné len pre tie zložky alebo programy, v prípade ktorých sa v rozhodnutí Komisie o prenesení riadiacich právomocí, ako sa uvádza v článku 14, stanovuje *ex ante* vykonávanie kontrol zo strany Komisie.

▼B

HLAVA II

SPOLOČNÉ VYKONÁVACIE PRAVIDLÁ

KAPITOLA I

Zásady

Článok 9

Súdržnost' vykonávania pomoci

1. Pomoc poskytovaná na základe nariadenia IPA je konzistentná a koordinovaná v rámci zložiek IPA na úrovni plánovania aj prípravy programov.

2. Je potrebné zamedzit' prekrývanie medzi akciami financovanými v rámci rôznych zložiek a výdavky možno financovat' len v rámci jednej operácie.

Článok 10

Všeobecné pravidlá pre vykonávanie pomoci

1. Pokial' nie je inak stanovené v odsekoch 2, 3 a 4, v súlade s článkom 53c nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 a príslušných ustanovení zmlúv ES sa pri vykonávaní pomoci podl'a nariadenia IPA uplatňuje decentralizované hospodárenie, pri ktorom Komisia prenesie riadenie niektorých akcií na prijímajúcu krajinu, ale ponechá si celkovú konečnú zodpovednost' za plnenie všeobecného rozpočtu.

Na účely poskytovania pomoci podl'a nariadenia IPA decentralizované hospodárenie platí aspoň pre verejnú súť'až, uzatváranie zmlúv a platby.

Pri decentralizovanom hospodárení sa operácie vykonávajú v súlade s ustanoveniami článku 53c nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002.

2. Centralizované hospodárenie vymedzené v článku 53a nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 možno použit' v rámci zložky prechodná pomoc a budovanie inštitúcií, najmä pri regionálnych a horizontálnych programoch, a v rámci zložky cezhraničná spolupráca. Možno ho použit' aj pri technickej pomoci v rámci ktorejkol'vek zložky IPA.

Pri centralizovanom hospodárení sa operácie vykonávajú v súlade s ustanoveniami článkov 53 písm. a), 53a a 54 až 57 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002.

3. Spoločné hospodárenie vymedzené v článku 53d nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 možno použit' v rámci zložky prechodná pomoc a budovanie inštitúcií pri programoch s účast'ou medzinárodných organizácií, najmä pri regionálnych a horizontálnych programoch.

Pri spoločnom hospodárení s medzinárodnými organizáciami sa operácie vykonávajú v súlade s ustanoveniami článkov 53 písm. c) a 53d nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002.

4. Zdiel'ané hospodárenie vymedzené v článku 53b nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 možno použit' v rámci zložky cezhraničná spolupráca pri cezhraničných programoch s účast'ou členských štátov.

▼B

Pri zdiel'anom hospodárení sa operácie vykonávajú v súlade s ustanoveniami článkov 53 písm. b), 53b a ustanoveniami hlavy II druhej časti nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002.

KAPITOLA II

Riadiace a kontrolné systémy

Oddiel 1

Decentralizované hospodárenie

Pododdiel 1

Akreditácia a prenesenie riadiacich právomocí

Článok 11

Spoločné požiadavky

1. Pred prenesením riadiacich právomocí na prijímajúcu krajinu, vzt'ahujúcich sa na zložku, program alebo opatrenie, Komisia posudzuje to, či dotknutá krajina spĺňa podmienky podl'a článku 56 ods. 2 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002, najmä pokial' ide o vytvorené riadiace a kontrolné systémy, a či existuje platná akreditácia podl'a článkov 12 a 13.

2. Na tieto účely sa prostredníctvom riadiacich a kontrolných systémov vytvorených v prijímajúcej krajine stanovia účinné kontroly aspoň v tých oblastiach, ktoré sú uvedené v prílohe. Spoločne s týmto nariadením sa uplatňujú aj ustanovenia o d'alších oblastiach, ktoré boli dohodnuté v sektorových alebo finančných dohodách.

3. Ak bola zodpovednost' za činnost' spojenú s riadením, vykonávaním a kontrolou programov zverená konkrétnym osobám, prijímajúca krajina umožní takým osobám výkon ich povinností spojených s touto zodpovednost'ou, a to aj v takých prípadoch, ak medzi nimi a subjektmi zúčastnenými na takej činnosti neexistujú vzt'ahy nadriadenosti a podriadenosti. Prijímajúca krajina najmä prizná takým osobám právomoc vytvorit' na základe formálnych pracovných dohôd medzi nimi a dotknutými subjektmi:

a) vhodný systém pre výmenu informácií vrátane právomoci vyžadovat' informácie a právo na prístup k dokumentom, prípadne aj právo kontaktovat' pracovníkov na mieste;

b) normy, ktoré treba dodržiavat';

c) postupy, ktoré treba dodržiavat'.

4. Spoločne s týmto nariadením sa pri jednotlivých zložkách uplatňujú aj všetky d'alšie osobitné požiadavky, ktoré boli stanovené v sektorových alebo finančných dohodách.

▼B

Článok 12

Akreditácia národného povol'ujúceho úradníka a národného fondu

1. Príslušný akreditačný úradník podl'a článku 24 je zodpovedný za akreditáciu národného povol'ujúceho úradníka podl'a článku 25 ako vedúceho národného fondu v súlade s článkom 25 ods. 2 písm. a) a vzhl'adom na jeho funkciu plnenia povinností podl'a článku 25 ods. 2 písm. b). Akreditácia národného povol'ujúceho úradníka zahŕňa národný fond podl'a článku 26.

2. Pred akreditáciou národného povol'ujúceho úradníka príslušný akreditačný úradník posudzuje, či sú splnené platné požiadavky podl'a článku 11. Splnenie týchto požiadaviek je potvrdené aj stanoviskom externého audítora, ktorý je funkčne nezávislý od ostatných zúčastnených subjektov v riadiacich a kontrolných systémoch. Stanovisko audítora je vypracované na základe posúdenia vykonaného v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi.

3. Príslušný akreditačný úradník oznámi Komisii akreditáciu národného povol'ujúceho úradníka najneskôr pri oznámení akreditácie prvej operačnej štruktúry podl'a článku 13 ods. 3. Príslušný akreditačný úradník poskytne Komisii všetky požadované relevantné podporné informácie.

4. Príslušný akreditačný úradník bezodkladne informuje Komisiu o všetkých zmenách týkajúcich sa národného povol'ujúceho úradníka alebo národného fondu. Ak zmena ovplyvňuje národného povol'ujúceho úradníka alebo národný fond v súvislosti s platnými požiadavkami podl'a článku 11, príslušný akreditačný úradník zašle Komisii posúdenie vplyvov takej zmeny na platnost' akreditácie. Ak ide o podstatnú zmenu, príslušný akreditačný úradník oznámi Komisii aj svoje rozhodnutie o akreditácii.

Článok 13

Akreditácia operačnej štruktúry

1. Národný povol'ujúci úradník je zodpovedný za akreditáciu operačných štruktúr podl'a článku 28.

2. Pred akreditáciou operačnej štruktúry národný povol'ujúci úradník posudzuje, či dotknutá operačná štruktúra splnila požiadavky podl'a článku 11. Splnenie týchto požiadaviek je potvrdené aj stanoviskom externého audítora, ktorý je funkčne nezávislý od ostatných zúčastnených subjektov v riadiacich a kontrolných systémoch. Stanovisko audítora je vypracované na základe posúdenia vykonaného v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi.

3. Národný povol'ujúci úradník oznámi Komisii akreditáciu operačných štruktúr a poskytne všetky požadované relevantné podporné informácie spolu s opisom riadiacich a kontrolných systémov.

Článok 14

Prenesenie riadiacich právomocí Komisiou

1. Pred prenesením riadiacich právomocí Komisia preskúma akreditácie podl'a článkov 12 a 13 a posúdi postupy a štruktúry všetkých dotknutých subjektov alebo orgánov v prijímajúcej krajine. To môže zahŕňat' aj kontroly na mieste, ktoré vykonajú útvary Komisie alebo subdodávatel'ská audítorská spoločnost'.

▼B

2. Aby Komisia zabezpečila splnenie požiadaviek podl'a článku 11, vo svojom rozhodnutí o prenesení riadiacich právomocí môže stanovit' d'alšie podmienky. Na účely platnosti prenesenia riadiacich právomocí musia byt' tieto podmienky splnené v lehote určenej Komisiou.

3. V rozhodnutí Komisie o prenesení riadiacich právomocí sa stanoví zoznam prípadných *ex ante* kontrol, ktoré Komisia vykoná v súvislosti s verejnou súť'ažou, vyhlásením výzvy na predkladanie návrhov, uzatváraním zmlúv a poskytovaním grantov. Tento zoznam sa môže odlišovat' v závislosti od zložky alebo programu. *Ex ante* kontroly sa uplatňujú, v závislosti od zložky alebo programu, pokial' Komisia neumožní decentralizované hospodárenie bez týchto kontrol podl'a článku 18.

4. Komisia môže svojím rozhodnutím pozastavit' alebo odobrat' riadiace právomoci prenesené na osobitné subjekty alebo orgány.

Článok 15

Odobratie alebo pozastavenie akreditácie národnému povol'ujúcemu úradníkovi a národnému fondu

1. Po prenesení riadiacich právomocí Komisiou je príslušný akreditačný úradník zodpovedný za monitorovanie priebežného plnenia požiadaviek, ktoré sa vyžadujú pre ponechanie tejto akreditácie v platnosti a v tejto súvislosti informuje Komisiu o každej podstatnej zmene.

2. Ak niektorá z platných požiadaviek podl'a článku 11 nie je alebo už nie je splnená, príslušný akreditačný úradník pozastaví alebo odoberie akreditáciu národnému povol'ujúcemu úradníkovi a bezodkladne informuje Komisiu o svojom rozhodnutí a jeho dôvodoch. Pred obnovením akreditácie príslušný akreditačný úradník posúdi, či sú uvedené požiadavky opätovne splnené. Splnenie týchto požiadaviek je potvrdené aj stanoviskom externého audítora podl'a článku 12 ods. 2.

3. Ak príslušný akreditačný úradník odoberie alebo pozastaví akreditáciu národnému povol'ujúcemu úradníkovi, uplatňujú sa ustanovenia tohto odseku.

Počas neplatnosti akreditácie Komisia zastaví prevody finančných prostriedkov prijímajúcej krajine.

Počas neplatnosti akreditácie sa zablokujú všetky eurové účty alebo eurové účty pre príslušné zložky a žiadna platba realizovaná národným fondom z eurových účtov, ktoré sú zablokované, sa nepovažuje za oprávnenú na financovanie Spoločenstvom.

Bez toho, aby boli dotknuté d'alšie finančné opravy, Komisia môže voči prijímajúcej krajine urobit' finančné opravy podl'a článku 49 vzhl'adom na predchádzajúce nesplnenie požiadaviek pre prenesenie riadiacich právomocí.

Článok 16

Odobratie alebo pozastavenie akreditácie operačným štruktúram

1. Po prenesení riadiacich právomocí Komisiou je národný povol'ujúci úradník zodpovedný za monitorovanie priebežného plnenia požiadaviek, ktoré sa vyžadujú pre ponechanie tejto akreditácie v platnosti, a v tejto súvislosti informuje Komisiu a príslušného akreditačného úradníka o každej podstatnej zmene.

▼B

2. Ak niektorá z platných požiadaviek podl'a článku 11 nie je alebo už nie splnená, národný povol'ujúci úradník odoberie alebo ukončí akreditáciu dotknutej operačnej štruktúre a bezodkladne informuje Komisiu a príslušného akreditačného úradníka o svojom rozhodnutí a jeho dôvodoch.

Pred obnovením akreditácie národný povol'ujúci úradník posúdi, či sú uvedené požiadavky opätovne splnené. Splnenie týchto požiadaviek je potvrdené aj stanoviskom externého audítora podl'a článku 13 ods. 2.

3. Ak národný povol'ujúci úradník odoberie alebo pozastaví akreditáciu operačnej štruktúre, uplatňujú sa ustanovenia tohto odseku.

Po odobratí alebo počas pozastavenia akreditácie operačnej štruktúre Komisia zastaví prevody finančných prostriedkov prijímajúcej krajine, ktoré sú určené pre programy alebo operácie vykonávané touto operačnou štruktúrou.

Bez toho, aby boli dotknuté d'alšie finančné opravy, Komisia môže voči prijímajúcej krajine urobit' finančné opravy podl'a článku 49 vzhl'adom na predchádzajúce nesplnenie požiadaviek a podmienok pre prenesenie riadiacich právomocí.

Počas neplatnosti akreditácie sa žiadne nové právne záväzky, ktoré dotknutá operačná štruktúra prevzala, nepovažujú za oprávnené na financovanie Spoločenstvom.

Národný povol'ujúci úradník je zodpovedný za prijatie príslušných bezpečnostných opatrení vo vzt'ahu k platbám, ktoré uskutočnila dotknutá operačná štruktúra, alebo zmluvám, ktoré podpísala.

Článok 17

Odobratie alebo pozastavenie prenesených riadiacich právomocí

1. Komisia monitoruje dodržiavanie požiadaviek stanovených v článku 11.

2. Bez ohl'adu na rozhodnutie príslušného akreditačného úradníka o ponechaní v platnosti, pozastavení alebo odobratí akreditácie národnému povol'ujúcemu úradníkovi alebo rozhodnutie národného povol'ujúceho úradníka o ponechaní v platnosti, pozastavení alebo odobratí akreditácie operačnej štruktúre Komisia môže kedykol'vek odobrat' alebo pozastavit' prenesené riadiace právomoci, najmä v prípade, ak ktorákol'vek z požiadaviek podl'a článku 11 nie je alebo už nie je splnená.

3. Ak Komisia odoberie alebo pozastaví prenesené riadiace právomoci, uplatňujú sa ustanovenia tohto odseku.

Komisia zastaví prevody finančných prostriedkov prijímajúcej krajine.

Bez toho, aby boli dotknuté d'alšie finančné opravy, Komisia môže voči prijímajúcej krajine urobit' finančné opravy podl'a článku 49 vzhl'adom na predchádzajúce nesplnenie požiadaviek pre prenesenie riadiacich právomocí.

Komisia môže v osobitnom rozhodnutí stanovit' aj d'alšie následky takého pozastavenia alebo odobratia.

▼B

Článok 18

Decentralizácia bez *ex ante* kontrol vykonávaných Komisiou

1. Decentralizácia bez *ex ante* kontrol vykonávaných Komisiou je ciel'om pri vykonávaní všetkých zložiek IPA, pri ktorých je pomoc vykonávaná na decentralizovanom základe v súlade s článkom 10. Časový rozvrh pre dosiahnutie tohto ciel'a sa môže líšit' v závislosti od dotknutej zložky IPA.

2. Pred upustením od *ex ante* kontrol, ktoré Komisia stanoví v rozhodnutí o prenesení riadiacich právomocí, posúdi, či sú dotknuté riadiace a kontrolné systémy účinné v súlade s príslušnými predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi.

3. Komisia monitoruje najmä to, ako prijímajúca krajina vykonáva plán obsiahnutý vo finančnej dohode podl'a článku 8 ods. 4 písm. c), ktorý môže predpokladat' postupné upustenie od rôznych druhov *ex ante* kontrol.

4. Komisia primerane zohl'adní výsledky, ktoré prijímajúca krajina v tomto smere dosiahla, najmä pri poskytovaní pomoci a negociačnom procese.

Článok 19

Opatrenia proti podvodom

1. Prijímajúca krajina zabezpečí vyšetrovanie a účinné prerokovanie prípadov podozrení z podvodu a nezrovnalostí a fungovanie takého mechanizmu kontroly a predkladania správ, ktorý je rovnocenný s mechanizmom podl'a nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 ([1]). O podozreniach z podvodu alebo nezrovnalosti je Komisia bezodkladne informovaná.

2. Okrem toho prijímajúca krajina prijme všetky primerané opatrenia na prevenciu a boj proti aktívnej alebo pasívnej korupcii v ktorejkol'vek fáze postupu verejného obstarávania alebo udel'ovania grantu alebo počas vykonávania zodpovedajúcich zmlúv.

Článok 20

Audit trail

Národný povol'ujúci úradník zabezpečí, aby boli všetky relevantné informácie vždy k dispozícii na účely dostatočne podrobného audit trailu. Tieto informácie zahŕňajú písomné dôkazy o schválení žiadostí o platby, zaúčtovaní a vyplatení týchto žiadostí, ako aj nakladaní so zálohami, zárukami a dlhmi.

Pododdiel 2

Štruktúry a orgány

Článok 21

Určenie

1. Prijímajúca krajina určí tieto subjekty a orgány:

a) národný koordinátor IPA;

([1]) Ú. v. EÚ L 371, 27.12.2006, s. 1.

▼B

b) strategický koordinátor pre zložku regionálny rozvoj a zložku rozvoj l'udských zdrojov;

c) príslušný akreditačný úradník;

d) národný povol'ujúci úradník;

e) národný fond;

f) operačná štruktúra podl'a zložky IPA alebo programu;

g) audítorský orgán.

2. Prijímajúca krajina v súlade s článkom 56 ods. 2 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 zabezpečí primerané oddelenie funkcií subjektov a orgánov uvedených pod písmenami a) až g) v odseku 1.

3. Komisia prenesie riadiace právomoci na prijímajúcu krajinu v súlade s článkom 14 tohto nariadenia až po tom, ako sa určia a zriadia subjekty a orgány uvedené v odseku 1.

Článok 22

Funkcie a povinnosti národného koordinátora IPA

1. Prijímajúca krajina vymenuje národného koordinátora IPA. Národný koordinátor IPA je štátny zamestnanec vo vysokej funkcii vo vláde alebo v štátnej správe prijímajúcej krajiny, ktorý zabezpečuje celkovú koordináciu pomoci podl'a nariadenia IPA.

2. Národný koordinátor najmä:

a) zabezpečuje partnerstvo medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou a úzku súvislost' medzi všeobecným procesom pristúpenia a využívaním pomoci podl'a nariadenia IPA;

b) má celkovú zodpovednost' za:

— súdržnost' a koordináciu programov vytvorených podl'a tohto nariadenia,

— ročnú prípravu programov pre zložku prechodná pomoc a budovanie inštitúcií na národnej úrovni,

— koordináciu účasti prijímajúcej krajiny v príslušných cezhraničných programoch s členskými štátmi a ostatnými prijímajúcimi krajinami, ako aj v nadnárodných, medziregionálnych a prímorských programoch podl'a iných právnych nástrojov Spoločenstva; národný koordinátor IPA môže úlohy spojené s takou koordináciou delegovat' na koordinátora cezhraničnej spolupráce;

c) vypracovanie a po posúdení monitorovacím výborom IPA predloženie ročných a záverečných správ o vykonávaní IPA podl'a článku 61 ods. 3 Komisii spolu s kópiou pre národného povol'ujúceho úradníka.

Článok 23

Funkcie a povinnosti strategického koordinátora

1. Prijímajúca krajina vymenuje strategického koordinátora, ktorý zabezpečuje koordináciu zložky regionálny rozvoj a zložky rozvoj l'udských zdrojov v rámci zodpovednosti národného koordinátora IPA. Strategický koordinátor je subjekt štátnej správy prijímajúcej krajiny, ktorý sa priamo nezúčastňuje na vykonávaní dotknutých zložiek.

▼B

2. Strategický koordinátor najmä:

a) koordinuje pomoc poskytnutú v rámci zložky regionálny rozvoj a zložky rozvoj l'udských zdrojov;

b) navrhuje strategický koherenčný rámec podl'a článku 154;

c) zabezpečuje koordináciu medzi sektorovými stratégiami a programami.

Článok 24

Povinnosti príslušného akreditačného úradníka

1. Prijímajúca krajina vymenuje príslušného akreditačného úradníka. Akreditačný úradník je štátny zamestnanec vo vysokej funkcii vo vláde alebo v štátnej správe prijímajúcej krajiny.

2. Príslušný akreditačný úradník je zodpovedný za vydávanie, monitorovanie a pozastavenie alebo odobratie akreditácie národnému povol'ujúcemu úradníkovi a národnému fondu v súlade s článkami 12 a 15.

Článok 25

Funkcie a povinnosti národného povol'ujúceho úradníka

1. Prijímajúca krajina vymenuje národného povol'ujúceho úradníka. Národný povol'ujúci úradník je štátny zamestnanec vo vysokej funkcii vo vláde alebo v štátnej správe prijímajúcej krajiny.

2. Národný povol'ujúci úradník:

a) je vedúcim národného fondu a má celkovú zodpovednost' za finančné hospodárenie s prostriedkami EÚ v prijímajúcej krajine; je zodpovedný za zákonnost' a správnost' podkladových transakcií,

b) je zodpovedný za účinné fungovanie riadiacich a kontrolných systémov podl'a nariadenia IPA.

3. Národný povol'ujúci úradník plní na účely odseku 2 písm. a) najmä tieto úlohy:

a) zabezpečuje správnost' a zákonnost' podkladových transakcií;

b) zostavuje a predkladá Komisii osvedčené výkazy výdavkov a žiadosti o platby, národný povol'ujúci úradník má celkovú zodpovednost' za presnost' žiadostí o platby a za prevody finančných prostriedkov operačným štruktúram a/alebo konečným príjemcom;

c) overuje existenciu a správnost' prvkov spolufinancovania;

d) zabezpečuje zistenie a bezodkladné oznámenie všetkých nezrovnalostí;

e) podl'a ustanovení článku 50 vykonáva potrebné finančné úpravy v súvislosti so zistenými nezrovnalost'ami;

f) slúži ako kontaktné miesto pri zasielaní finančných informácií medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou.

▼B

4. Národný povol'ujúci úradník plní na účely odseku 2 písm. b) najmä tieto úlohy:

a) je zodpovedný za vydávanie, monitorovanie a pozastavenie alebo odobratie akreditácie operačným štruktúram;

b) zabezpečuje existenciu a účinné fungovanie systémov hospodárenia s pomocou podl'a nariadenia IPA;

c) zabezpečuje efektívnost' a účinnost' systému vnútornej kontroly vo vzt'ahu k hospodáreniu s prostriedkami;

d) podáva správy o riadiacich a kontrolných systémoch;

e) zabezpečuje riadne fungovanie systému podávania správ a informácií;

f) v súlade s článkom 30 ods. 1 prijíma opatrenia nadväzujúce na správy o audite od audítorského orgánu;

g) bezodkladne oznamuje Komisii a v kópii príslušnému akreditačnému úradníkovi všetky podstatné zmeny týkajúce sa riadiacich a kontrolných systémov.

5. V súlade so svojimi povinnost'ami podl'a odseku 2 písm. a) a b) vypracúva národný povol'ujúci úradník ročné vyhlásenie o vierohodnosti podl'a článku 27.

Článok 26

Národný fond

Národný fond je subjekt začlenený do ministerstva prijímajúcej krajiny s centrálnou rozpočtovou právomocou. Národný fond má postavenie centrálneho finančného orgánu a je poverený finančným hospodárením s pomocou podl'a nariadenia IPA v rámci zodpovednosti národného povol'ujúceho úradníka.

Je poverený najmä správou bankových účtov, žiadost'ami o finančné prostriedky od Komisie, schval'ovaním prevodu finančných prostriedkov od Komisie operačným štruktúram alebo konečným príjemcom a podávaním finančných správ Komisii.

Článok 27

Vyhlásenie národného povol'ujúceho úradníka o vierohodnosti

1. V súlade s článkom 25 ods. 5 národný povol'ujúci úradník vypracuje výročné vyhlásenie o hospodárení vo forme vyhlásenia o vierohodnosti, ktoré predloží Komisii do 28. februára každého roku. Kópiu tohto vyhlásenia zašle príslušnému akreditačnému úradníkovi.

2. Vyhlásenie o vierohodnosti sa opiera o závery dohl'adu národného povol'ujúceho úradníka nad riadiacimi a kontrolnými systémami počas celého rozpočtového roka.

3. Vyhlásenie o vierohodnosti sa vypracúva podl'a rámcovej dohody a obsahuje:

a) potvrdenie o účinnom fungovaní riadiacich a kontrolných systémov;

b) potvrdenie o zákonnosti a správnosti podkladových transakcií;

▼B

c) informácie o zmenách v systémoch a kontrolách a prvky podporných účtovných informácií.

4. Ak nie sú k dispozícii potvrdenia podl'a odseku 3 písm. a) a b), národný povol'ujúci úradník informuje Komisiu o dôvodoch a prípadných následkoch, ako aj o krokoch prijatých na účelom nápravy tejto situácie a ochrany záujmov Spoločenstva. Kópiu týchto informácií zašle príslušnému akreditačnému úradníkovi.

Článok 28

Funkcie a povinnosti operačnej štruktúry

1. Pre každú zložku IPA alebo program sa zriadi operačná štruktúra, ktorá je poverená riadením a vykonávaním pomoci podl'a nariadenia IPA.

Operačná štruktúra je subjekt alebo skupina subjektov v rámci štátnej správy prijímajúcej krajiny.

2. Operačná štruktúra je zodpovedná za riadenie a vykonávanie príslušného programu alebo programov v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia. Na tieto účely má niekol'ko funkcií, medzi ktoré patria:

a) vypracúvanie ročných alebo viacročných programov;

b) monitorovanie vykonávania programu a usmerňovanie činnosti sektorového monitorovacieho výboru podl'a článku 59, najmä poskytovaním dokumentov potrebných pre monitorovanie kvality vykonávania programov;

c) vypracúvanie sektorových ročných a záverečných správ o vykonávaní podl'a článku 61 ods. 1 a po ich posúdení sektorovým monitorovacím výborom ich predkladanie Komisii, národnému koordinátorovi IPA a národnému povol'ujúcemu úradníkovi;

d) zabezpečenie toho, že operácie sa pre financovanie a schval'ovanie vyberajú v súlade s platnými kritériami a mechanizmami programov a že sú v súlade s príslušnými predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi;

e) v súlade s článkom 20 vytvorenie postupov pre zabezpečenie uchovania všetkých dokumentov potrebných pre audit trail;

f) organizovanie verejných súťaží, postupov udel'ovania grantov konečnému príjemcovi, následného uzatvárania zmlúv, vyplácania platieb a spätného vymáhania prostriedkov od konečného príjemcu;

g) zabezpečenie toho, že všetky subjekty zapojené do vykonávania operácií vedú osobitné účtovníctvo alebo osobitné účtovné kódy;

h) zabezpečenie toho, že národnému fondu a národnému povol'ujúcemu úradníkovi sa poskytujú všetky potrebné informácie o postupoch a overovaniach vykonávaných v súvislosti s výdavkami;

i) vytvorenie, udržiavanie a aktualizácia systému podávania správ a informácií;

j) overovanie, aby sa zabezpečilo, že vykázané výdavky boli skutočne vynaložené v súlade s platnými pravidlami, tovary a služby boli poskytnuté v súlade so schváleným rozhodnutím a žiadosti o platby od konečných príjemcov sú správne; tieto overovania zahŕňajú podl'a potreby administratívne, finančné, technické a vecné aspekty operácií;

▼B

k) zabezpečenie vnútorného auditu v rámci svojich jednotlivých subjektov;

l) zabezpečenie podávania správ o nezrovnalostiach;

m) zabezpečenie dodržiavania požiadaviek týkajúcich sa informácií a propagácie.

3. Vedúci subjektov, z ktorých sa skladá operačná štruktúra sú riadne vymenovaní a zodpovední za úlohy pridelené ich príslušným subjektom podl'a článku 11 ods. 3.

Článok 29

Funkcie a povinnosti audítorského orgánu

1. Prijímajúca krajina určí audítorský orgán, ktorý je funkčne nezávislý od ostatných zúčastnených subjektov v riadiacich a kontrolných systémoch a dodržiava medzinárodne uznávané audítorské štandardy. Audítorský orgán je zodpovedný za overenie účinného a riadneho fungovania riadiacich a kontrolných systémov.

2. Pod vedením svojho vedúceho audítorský orgán najmä:

a) v priebehu každého roka vypracuje a plní ročný plán audítorskej činnosti, ktorý zahŕňa audity zamerané na:

— efektívne fungovanie riadiacich a kontrolných systémov,

— spol'ahlivost' účtovných informácií poskytovaných Komisii.

Audítorská činnost' zahŕňa audit vybranej vzorky operácií alebo transakcií a preskúmanie postupov.

Ročný plán audítorskej činnosti sa pred začiatkom príslušného roka predkladá národnému povol'ujúcemu úradníkovi a Komisii;

b) predkladá tieto dokumenty:

— výročnú správu o audítorskej činnosti podl'a vzoru uvedeného v rámcovej dohode, v ktorej sa uvádzajú zdroje použité audítorským orgánom a súhrn všetkých nedostatkov zistených v riadiacich a kontrolných systémoch alebo v záveroch auditov transakcií, ktoré boli vykonané v súlade s ročným plánom audítorskej činnosti počas predchádzajúceho 12 mesačného obdobia, ktoré končí 30. septembra príslušného roka. Výročná správa o audítorskej činnosti sa zasiela Komisii, národnému povol'ujúcemu úradníkovi a príslušnému akreditačnému úradníkovi do 31. decembra každého roku. Prvá takáto správa zahŕňa obdobie od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia do 30. novembra 2007,

— výročné stanovisko podl'a vzoru uvedeného v rámcovej dohode, v ktorom je uvedené, či sú riadiace a kontrolné systémy účinné a v súlade s požiadavkami tohto nariadenia a/alebo iných dohôd uzatvorených medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou. Stanovisko sa zasiela Komisii, národnému povol'ujúcemu úradníkovi a príslušnému akreditačnému úradníkovi. Zahŕňa rovnaké obdobie a má rovnaký termín na predloženie ako výročná správa o audítorskej činnosti,

▼B

— stanovisko k záverečnému výkazu výdavkov, ktoré Komisii predkladá národný povol'ujúci úradník na záver každého programu alebo jeho časti. Záverečný výkaz výdavkov môže podl'a potreby obsahovat' žiadosti o platby vo forme každoročne predkladaných účtov. Stanovisko k záverečnému výkazu výdavkov sa vypracúva podl'a vzoru stanoveného v prílohe k rámcovej dohode. Malo by obsahovat' stanoviská týkajúce sa platnosti žiadosti o záverečnú platbu a správnosti finančných informácií a podl'a potreby by malo byt' podložené záverečnou správou o audítorskej činnosti. Zasiela sa Komisii a príslušnému akreditačnému úradníkovi v rovnakom termíne ako záverečný výkaz výdavkov predkladaný národným povol'ujúcim úradníkom alebo najneskôr do troch mesiacov po predložení uvedeného záverečného výkazu výdavkov.

Ďalšie osobitné požiadavky pre ročný plán audítorskej činnosti a/alebo správy a stanoviská uvedené v písmene b) môžu byt' stanovené v sektorových alebo finančných dohodách.

Vzhl'adom na metodiku audítorskej činnosti, správy a audítorské stanoviská podl'a tohto článku audítorský orgán dodržiava medzinárodné audítorské štandardy, najmä pokial' ide o posúdenie rizika, materialitu auditu a výber vzoriek. Túto metodiku môže Komisia doplnit' o d'alšie pokyny a definície, najmä pokial' ide o všeobecný prístup k výberu vzoriek a úrovni dôvernosti a materiality.

Článok 30

Postup na základe správ audítorského orgánu

1. Po prijatí správ a stanovísk podl'a prvej a druhej zarážky článku 29 ods. 2 písm. b) národný povol'ujúci úradník:

a) rozhodne, či je potrebné zlepšit' riadiace a kontrolné systémy, vyhotoví o tom písomný záznam a zabezpečí včasné vykonanie týchto zlepšení;

b) vykoná všetky potrebné úpravy žiadostí o platby určené Komisii.

2. Komisia sa môže rozhodnút', že na základe týchto správ a stanovísk bud' sama prijme následné opatrenia, napríklad začatím postupu finančnej korekcie, alebo požiada prijímajúcu krajinu o prijatie opatrenia a zároveň informuje o svojom rozhodnutí národného povol'ujúceho úradníka a príslušného akreditačného úradníka.

▼M1

Článok 31

Osobitné subjekty

V rámci celkového rámca vymedzeného štruktúrami a orgánmi podľa článku 21 môžu byť funkcie uvedené v článku 28 zlúčené a pridelené osobitným subjektom v rámci určených operačných štruktúr alebo mimo nich. Toto zlúčenie a pridelenie je v súlade s príslušným oddelením funkcií požadovaným v nariadení (ES, Euratom) č. 1605/2002 a zabezpečuje, že konečnú zodpovednosť za funkcie opísané v uvedenom článku má určená operačná štruktúra. Táto štruktúra sa formálne zakotví v písomných dohodách a podlieha akreditácii národného povoľujúceho úradníka a preneseniu riadiacich právomocí Komisiou.

▼B

Oddiel 2

Iné formy hospodárenia

Článok 32

Štruktúry a orgány pre centralizované alebo spoločné hospodárenie

1. V prípade centralizovaného alebo spoločného hospodárenia prijímajúca krajina určí národného koordinátora IPA, ktorý vykonáva funkciu zástupcu prijímajúcej krajiny vo vzt'ahu ku Komisii. Národný koordinátor IPA zabezpečuje úzke spojenie medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou vzhl'adom na všeobecný prístupový proces a predvstupovú pomoc EÚ v rámci IPA.

Národný koordinátor IPA je zodpovedný za koordináciu účasti prijímajúcej krajiny v príslušných cezhraničných programoch s členskými štátmi a ostatnými prijímajúcimi krajinami, ako aj v nadnárodných, medziregionálnych a prímorských programoch podl'a iných právnych nástrojov Spoločenstva. Úlohy spojené s uvedenou zodpovednost'ou môže delegovat' na koordinátora cezhraničnej spolupráce.

2. V prípade zložky cezhraničná spolupráca prijímajúca krajina určí a zriadi operačné štruktúry podl'a ustanovení článku 139.

Článok 33

Štruktúry a orgány pre zdiel'ané hospodárenie

V prípade cezhraničných programov vykonávaných prostredníctvom zdiel'aného hospodárenia s členským štátom sa v jednom z členských štátov, ktoré sa zúčastňujú na tomto cezhraničnom programe, zriadia podl'a článku 102 tieto štruktúry:

— jeden riadiaci orgán,

— jeden certifikačný orgán,

— jeden audítorský orgán.

KAPITOLA III

Finančný príspevok Európskeho spoločenstva

Článok 34

Oprávnenost' výdavkov

1. Pokial' nie je inak stanovené v odseku 2, pri decentralizovanom hospodárení nie sú podpísané zmluvy a dodatky a vzniknuté výdavky a platby uskutočnené vnútroštátnymi orgánmi oprávnené na financovanie podl'a nariadenia IPA skôr, než Komisia prenesie riadiace právomoci na príslušné štruktúry a orgány, bez ohl'adu na akreditácie vykonané príslušným akreditačným úradníkom a národným povol'ujúcim úradníkom.

Posledný deň oprávnenosti výdavkov sa stanoví v časti II alebo podl'a potreby vo finančných dohodách.

2. Technická pomoc na podporu vytvorenia riadiacich a kontrolných systémov môže byt' oprávnená pred prenesením riadiacich právomocí, pokial' ide o výdavky vzniknuté po 1. januári 2007.

▼M1

Vyhlásenie výziev na predkladanie návrhov alebo verejných súťaží môže byť takisto oprávnené na financovanie pred počiatočným prenesením právomocí a po 1. januári 2007, pokiaľ sa toto počiatočné prenesenie právomocí vykoná v lehote stanovenej v doložke o výhrade, ktorá sa pripojí k príslušným operáciám alebo výzvam a – okrem zložky rozvoja vidieka – pokiaľ dotknuté dokumenty Komisia vopred schváli. Výzvy na predkladanie návrhov alebo verejné súťaže sa môžu zrušiť alebo upraviť v závislosti od rozhodnutia o prenesení riadiacich právomocí.

3. Pokiaľ v osobitných ustanoveniach pre každú zložku IPA nie je uvedené inak, nie sú podľa nariadenia IPA na financovanie oprávnené tieto výdavky:

▼B

a) dane, vrátane dane z pridanej hodnoty;

b) clá a dovozné clá alebo iné poplatky;

c) nákup, prenájom alebo lízing pôdy a existujúcich budov;

d) pokuty, peňažné sankcie a výdavky spojené s konaním pred súdom;

▼M2

e) prevádzkové náklady okrem prípadu, že je pre rámcové dohody s medzinárodnými organizáciami stanovené inak;

▼B

f) použité zariadenie;

g) bankové poplatky, náklady na záruky a podobné poplatky;

h) náklady na kurzový prepočet, poplatky a kurzové straty spojené s osobitnými euro účtami pri každej zložke, ako aj iné čisto finančné výdavky;

i) príspevky vo forme vecného plnenia.

4. Na výdavky financované na základe tohto nariadenia sa neposkytuje iné financovanie z rozpočtu Spoločenstva.

Článok 35

Nakladanie s príjmami

1. Príjmy na účely tohto nariadenia zahŕňajú príjmy, ktoré sa získali operáciou počas obdobia jej spolufinancovania, z predaja, prenájmov, služieb, zápisného alebo iných podobných príjmov okrem:

a) príjmov vytvorených počas hospodárskeho cyklu spolufinancovaných investícií v prípade investícií do podnikov;

b) príjmov vytvorených v rámci opatrenia finančného inžinierstva, vrátane rizikového kapitálu a úverových a záručných fondov a lízingu;

c) prípadných príspevkov súkromného sektoru na spolufinancovanie takých operácií, ktoré sú popri verejných príspevkoch uvedené vo finančných plánoch programu.

2. Príjmy vymedzené v odseku 1 predstavujú príjmy, ktoré sa odčítajú od sumy oprávnených výdavkov pre dotknutú operáciu. Najneskôr ku koncu programu sa tieto príjmy odčítajú od oprávnených výdavkov na príslušnú operáciu v celkovej výške alebo pomerne v závislosti od toho, či vznikli v celom rozsahu, alebo len čiastočne pri spolufinancovanej operácii.

▼B

3. Tento článok neplatí pre:

— zložku rozvoj vidieka,

▼M1

— zložku regionálny rozvoj.

Článok 36

Vlastníctvo úrokov

Všetky úroky pochádzajúce z euro účtov pre ktorúkoľvek zložku, ktoré boli otvorené národným fondom v prípade decentralizovaného riadenia, sú vo vlastníctve prijímajúcej krajiny. Úroky, ktoré vznikli financovaním programu Spoločenstvom, sa pridelia výlučne tomuto programu, pričom sa považujú za zdroj prijímajúcej krajiny vo forme národného verejného príspevku a vykážu sa Komisii v čase ukončenia programu.

▼B

Článok 37

Financovanie Spoločenstvom

1. Finančný príspevok Spoločenstva na výdavky v rámci viacročných alebo ročných programov sa určí v súlade s rozdelením navrhnutým vo viacročnom orientačnom finančnom rámci podl'a článku 5 nariadenia IPA.

▼M1

2. Pre všetky operácie, na ktoré sa v rámci rôznych zložiek IPA poskytuje pomoc, sa vyžaduje vnútroštátny príspevok a príspevok Spoločenstva, pokiaľ v osobitných ustanoveniach pre každú zložku IPA nie je ustanovené inak.

▼B

Článok 38

Intenzita pomoci a miera príspevku Spoločenstva

1. Príspevok Spoločenstva sa vypočíta pomerne k oprávneným výdavkom pre každú zložku IPA podl'a časti II.

2. Vo finančných rozhodnutiach, ktorými sa prijímajú ročné alebo viacročné programy pre každú zložku IPA, sa stanoví maximálna orientačná výška príspevku Spoločenstva a následne maximálna miera pre každú prioritnú os.

KAPITOLA IV

Finančné hospodárenie

Oddiel 1

Rozpočtové záväzky

Článok 39

Zásady

1. Rozpočtový záväzok zodpovedajúci sume právneho záväzku, ktorý má formu finančnej dohody s dotknutou prijímajúcou krajinou, sa prijíma na základe finančných rozhodnutí o prijatí ročných programov.

▼B

2. Finančné rozhodnutia o prijatí viacročných programov môžu stanovit' uzatvorenie viacročných právnych záväzkov, ktoré majú formu finančných dohôd s dotknutou prijímajúcou krajinou.

Rozpočtový záväzok zodpovedajúci sume právneho záväzku je možné v tomto prípade rozložit' na ročné splátky na niekol'ko rokov, ak to stanoví finančné rozhodnutie s prihliadnutím na viacročný orientačný finančný rámec. Príslušné finančné rozhodnutie a finančná dohoda stanovia toto rozloženie v príslušných finančných plánoch.

Oddiel 2

Pravidlá decentralizovaného hospodárenia

Článok 40

Platby

1. Platby príspevku Spoločenstva, ktoré vykonáva Komisia, sa uskutočňujú v rozmedzí prostriedkov, ktoré sú k dispozícii. V prípade viacročných programov sa každá platba pridelí k najstarším otvoreným rozpočtovým záväzkom dotknutej zložky IPA.

2. Platby majú formu predbežného financovania, priebežných platieb a vyplatenia konečného zostatku.

3. Prijímajúca krajina zašle do 28. februára každého roka Komisii predbežnú prognózu jej pravdepodobných žiadostí o platby na aktuálny rozpočtový rok a na nasledujúci rozpočtový rok vo vzt'ahu ku každej zložke IPA alebo programu. Komisia môže požiadat' o prípadnú aktualizáciu tejto prognózy.

4. Výmena údajov o finančných transakciách medzi Komisiou a orgánmi a štruktúrami podl'a článku 21 sa uskutoční podl'a potreby elektronickými prostriedkami prostredníctvom postupov dohodnutých medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou.

5. Kombinovaná celková výška predbežného financovania a priebežných platieb neprekročí 95 % príspevku Spoločenstva stanoveného vo finančnom pláne každého programu.

6. Ak sa dosiahne strop uvedený v odseku 5, národný povol'ujúci úradník aj nad'alej zasiela Komisii všetky osvedčené výkazy výdavkov a informácie o vymožených sumách.

▼M1

7. Sumy uvedené v programoch predložených prijímajúcou krajinou, v osvedčených výkazoch výdavkov, v žiadostiach o platby a pri výdavkoch uvedených v správach o vykonávaní sú vyjadrené v eurách. Prijímajúce krajiny prepočítajú výšku výdavkov vynaložených v národnej mene na euro použitím mesačného účtovného výmenného kurzu pre euro stanoveného Komisiou pre mesiac, v ktorom bol výdavok zaevidovaný v účtoch národného fondu alebo príslušnej operačnej štruktúry.

▼B

8. Platby Komisie určené národnému fondu sa uskutočnia na eurový účet v súlade s ustanoveniami článkov 41, 42, 43, 44 a 45 a ustanoveniami rámcových, sektorových alebo finančných dohôd. Pre každý príslušný program IPA, prípadne jednotlivé zložky IPA, sa otvorí jeden eurový účet, ktorý sa používa výlučne pre transakcie súvisiace s týmto programom alebo zložkou.

▼B

9. Prijímajúce krajiny zabezpečia, aby koneční príjemcovia dostali celkovú sumu verejného príspevku včas a v plnej výške. Na tieto sumy sa nevzt'ahujú osobitné poplatky alebo iné poplatky s rovnocenným účinkom, v dôsledku ktorých by sa výška týchto súm pre konečných príjemcov znížila.

10. Z prostriedkov Spoločenstva možno financovat' len také výdavky, ktoré konečnému príjemcovi skutočne vznikli a ktoré aj vynaložil. Výdavky vynaložené konečnými príjemcami sú podložené faktúrami s potvrdením o doručení alebo účtovnými dokladmi rovnakej dôkaznej hodnoty alebo inými relevantnými dokladmi, podl'a ktorých, v súlade s programom, pomoc nie je funkciou výdavkov. Výdavky musia byt' osvedčené národným povol'ujúcim úradníkom.

Článok 41

Podmienky prijatia žiadostí o platbu

Komisia schváli žiadosti o platby, ak sú splnené minimálne požiadavky podl'a článkov 42 ods. 1, 43 ods. 1 a 45 ods. 1.

Článok 42

Predbežné financovanie

1. Pri žiadostiach o platby predbežného financovania sú minimálne požiadavky podl'a článku 41 tieto:

a) národný povol'ujúci úradník oznámil Komisii otvorenie príslušného eurového účtu;

b) akreditácie príslušného akreditačného úradníka a národného povol'ujúceho úradníka sú platné a prenesenie riadiacich právomocí sa ponecháva v platnosti;

c) príslušná finančná dohoda nadobudla účinnost'.

2. Platby predbežného financovania predstavujú stanovené percento príspevku Spoločenstva k príslušnému programu podl'a časti II tohto nariadenia. Pri viacročných programoch môže byt' predbežné financovanie rozdelené na niekol'ko rozpočtových rokov.

3. Ak do 15 mesiacov odo dňa, ked' Komisia uhradila prvú splátku predbežného financovania, nebola v rámci príslušného programu podaná žiadna žiadost' o platbu, Komisii sa vráti späť celá suma, ktorá bola vyplatená vo forme predbežného financovania. Príspevok Spoločenstva k príslušnému programu nie je týmto vrátením dotknutý.

4. Celková čiastka predbežného financovania je zúčtovaná najneskôr pri ukončení programu. Národný povol'ujúci úradník použije platby predbežného financovania v priebehu programu len na vyplatenie príspevku Spoločenstva na výdavky v súlade s týmto nariadením.

Článok 43

Priebežné platby

1. Pri žiadostiach o priebežné platby sú minimálne požiadavky podl'a článku 41 tieto:

a) národný povol'ujúci úradník zašle Komisii žiadost' o platbu a výkaz výdavkov, ktorý sa vzt'ahuje k dotknutej platbe; národný povol'ujúci úradník osvedčí výkaz výdavkov;

▼B

b) dodržia sa stropy pomoci Spoločenstva, ktoré sú pre každú prioritnú os stanovené vo finančnom rozhodnutí Komisie;

c) operačná štruktúra zaslala Komisii sektorové výročné správy o vykonávaní podl'a článku 61 ods. 1 vrátane najaktuálnejšej správy;

d) v súlade článkom 29 ods. 2 písm. b) prvou a druhou zarážkou zaslal audítorský orgán Komisii najaktuálnejšiu výročnú správu o audítorskej činnosti a stanovisko o súlade používaných riadiacich a kontrolných systémov s požiadavkami tohto nariadenia a/alebo s požiadavkami akejkol'vek dohody uzatvorenej medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou;

e) akreditácie príslušného akreditačného úradníka a národného povol'ujúceho úradníka sú platné a prenesenie riadiacich právomocí sa ponecháva v platnosti.

Ak nie je splnená jedna alebo viaceré z podmienok uvedených v tomto odseku, na žiadost' Komisie prijme prijímajúca krajina potrebné kroky na nápravu tejto situácie v lehote stanovenej Komisiou.

2. Ak vyjde najavo, že neboli dodržané platné predpisy alebo že prostriedky Spoločenstva boli nesprávne použité, Komisia môže znížit' priebežné platby prijímajúcej krajine alebo ich dočasne pozastavit' v súlade s článkom 46. Informuje o tom prijímajúcu krajinu.

3. Pozastavenie alebo zníženie priebežných platieb bude v súlade so zásadou proporcionality a nebude mat' vplyv na rozhodnutia o súlade, rozhodnutia o zúčtovacích postupoch a finančné opravy.

Článok 44

Výpočet platieb

Pri výpočte platieb sa vychádza zo základu, ktorým je príspevok Spoločenstva poskytovaný na účely financovania príslušných operácií, pričom najvyššia možná výška sa stanoví tak, že sa na oprávnené výdavky použije miera spolufinancovania, ktorá je pre každú prioritnú os stanovená vo finančnom rozhodnutí, a zároveň sa dodrží strop pre príspevok Spoločenstva daný pre každú prioritnú os.

Článok 45

Vyplatenie konečného zostatku

1. Pri vyplatení konečného zostatku platí termín stanovený v článku 166 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 a minimálne požiadavky podl'a článku 41 sú tieto:

a) národný povol'ujúci úradník zaslal Komisii žiadost' o záverečnú platbu a záverečný výkaz výdavkov; národný povol'ujúci úradník osvedčí záverečný výkaz výdavkov;

b) operačná štruktúra zaslala Komisii sektorové záverečné správy pre príslušný program podl'a článku 61 ods. 1;

c) v súlade s článkom 29 ods. 2 písm. b) tret'ou zarážkou zaslal audítorský orgán Komisii stanovisko k všetkým záverečným výkazom výdavkov podloženým záverečnou správou o činnosti;

▼B

d) akreditácie príslušného akreditačného úradníka a národného povol-'ujúceho úradníka sú platné a prenesenie riadiacich právomocí sa ponecháva v platnosti.

2. Viazanost' tej časť rozpočtových záväzkov k viacročným programom, ktorá je k 31. decembru 2017 stále otvorená a pre ktorú neboli dokumenty podl'a odseku 1 odovzdané Komisii do 31. decembra 2018, sa automaticky ruší.

Článok 46

Pozastavenie platieb

1. Komisia môže pozastavit' všetky platby alebo ich časti, ak:

a) sú v riadiacom a kontrolnom systéme závažné nedostatky, ktoré majú vplyv na spol'ahlivost' postupov osvedčovania platieb a v súvislosti s ktorými neboli prijaté nápravné opatrenia, alebo

b) výdavky v osvedčenom výkaze výdavkov sú spojené so závažnou nezrovnalost'ou, k náprave ktorej nedošlo, alebo

c) sú potrebné vysvetlenia k údajom uvedeným vo výkaze výdavkov.

2. Skôr než Komisia rozhodne o pozastavení v súlade s odsekom 1, dá prijímajúcej krajine možnost' predložit' pripomienky v lehote dvoch mesiacov.

3. Komisia ukončí pozastavenie, ak prijímajúca krajina prijme potrebné nápravné opatrenia na odstránenie nedostatkov, nezrovnalostí alebo nejasností podl'a odseku 1.

Ak prijímajúca krajina neprijme uvedené opatrenia, Komisia môže zrušit' celý príspevok Spoločenstva k programu alebo jeho časť v súlade s článkom 51.

Článok 47

Ukončenie programu

1. Po doručení žiadosti o záverečnú platbu Komisii sa program považuje za ukončený, ked' nastane jedna z týchto možností:

— Komisia vyplatí konečný zostatok,

— Komisia vystaví príkaz na vymáhanie,

▼M1

— Komisia zruší viazanosť konečného zostatku rozpočtového záväzku.

▼B

2. Ukončenie programu nemá vplyv na právo Komisie prijat' v neskoršej fáze finančné opravy.

3. Ukončenie programu nemá vplyv na povinnosti prijímajúcej krajiny uchovávat' príslušné dokumenty v súlade s článkom 48.

▼B

Článok 48

Uchovávanie dokumentov

Prijímajúca krajina uchováva všetky dokumenty k príslušnému programu aspoň počas troch rokov od jeho ukončenia. Táto lehota sa preruší bud' v prípade súdneho konania, alebo na základe riadne odôvodnenej žiadosti Komisie.

Článok 49

Finančné opravy

1. S ciel'om zabezpečit' využívanie finančných prostriedkov v súlade s platnými predpismi, Komisia uplatňuje zúčtovacie postupy alebo mechanizmy finančných opráv v súlade s článkami 53b ods. 4 a 53c ods. 2 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 a s ustanoveniami rámcových prípadne sektorových dohôd.

2. Finančné opravy môžu byt' vykonané na základe:

a) zistenia konkrétnej nezrovnalosti, vrátane podvodu, alebo

b) zistenia nedostatku v riadiacich a kontrolných systémoch prijímajúcej krajiny.

3. Ak Komisia zistí, že výdavky v rámci programov financované podl'a tohto nariadenia vznikli spôsobom, ktorý porušuje platné pravidlá, rozhodne o tom, ktoré sumy budú vylúčené z financovania Spoločenstva.

4. Výpočet a stanovenie takých opráv, ako aj súvisiaceho vymáhania prostriedkov Komisia vykoná podl'a kritérií a postupov v článkoch 51, 52 a 53. Spoločne s týmto nariadením sa uplatňujú aj ustanovenia o finančných opravách, ktoré boli dohodnuté v sektorových alebo finančných dohodách.

Článok 50

Finančné úpravy

▼M1

1. Ak sa pri operáciách alebo programoch zistia nezrovnalosti alebo nedbanlivosť, národný povoľujúci úradník, ktorý má ako prvý zodpovednosť za prešetrenie nezrovnalostí, vykoná finančné úpravy zrušením celého príspevku Spoločenstva pre dotknuté operácie alebo programy, alebo jeho časti. Národný povoľujúci úradník vezme do úvahy aj povahu a závažnosť nezrovnalostí a finančnú stratu spôsobenú príspevku Spoločenstva.

2. Národný povoľujúci úradník vymáha v prípade nezrovnalosti príspevok Spoločenstva vyplatený konečnému príjemcovi v súlade s vnútroštátnymi postupmi pre vymáhanie.

▼B

Článok 51

Kritériá pre vykonávanie finančných opráv

1. V prípadoch podl'a článku 49 ods. 2 Komisia môže vykonat' finančné opravy zrušením celého príspevku Spoločenstva k programu alebo jeho časti.

▼B

2. Pri zistení jednotlivých prípadov nezrovnalostí Komisia prihliadne na systémovú povahu nezrovnalosti a určí, či sa použije paušálna alebo extrapolovaná finančná oprava.

3. Komisia pri rozhodovaní o výške opravy zohľadní povahu a závažnosť nezrovnalosti a/alebo rozsah a finančné dôsledky nedostatkov zistených v riadiacom a kontrolnom systéme príslušného programu.

Článok 52

Postup pri finančných opravách

1. Pred prijatím rozhodnutia o finančnej oprave Komisia informuje národného povoľujúceho úradníka o svojich predbežných záveroch a požiada ho o stanovisko, ktoré má vypracovať do dvoch mesiacov.

Ak Komisia navrhne finančnú opravu na základe extrapolácie alebo paušálnu finančnú opravu, prijímajúca krajina bude mať možnosť zistiť skutočný rozsah nezrovnalosti prostredníctvom preskúmania príslušnej dokumentácie. Po dohode s Komisiou prijímajúca krajina môže obmedziť rozsah tohto preskúmania na primeranú časť alebo vzorku dokumentácie. S výnimkou riadne odôvodnených prípadov nesmie čas povolený na takéto preskúmanie prekročiť ďalšie dvojmesačné obdobie po dvojmesačnej lehote uvedenej v prvom pododseku.

2. Komisia zohľadní akékoľvek dôkazy predložené prijímajúcou krajinou v lehote uvedenej v odseku 1.

3. Komisia sa usiluje prijať rozhodnutie o finančnej oprave v lehote šiestich mesiacov od začatia postupu podľa odseku 1.

Článok 53

Vrátenie finančných prostriedkov

1. Každá platba, ktorá sa má vrátiť do všeobecného rozpočtu Európskej únie, sa uskutoční pred dňom splatnosti uvedeným v príkaze na vymáhanie vystavenom v súlade s článkom 72 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002. Týmto dňom splatnosti je posledný deň druhého mesiaca, ktorý nasleduje po vydaní príkazu.

2. Akékoľvek omeškanie pri vrátení platby má za následok vznik úroku z dôvodu oneskorenej platby, ktorý sa začína dňom splatnosti a končí dňom skutočnej úhrady. Sadzba takého úroku je o jeden a pol percentuálneho bodu vyššia ako sadzba, ktorú v súvislosti so svojimi hlavnými refinancujúcimi operáciami uplatňuje Európska centrálna banka v prvý pracovný deň mesiaca, v ktorom nastane deň splatnosti.

Článok 54

Opätovné použitie príspevku Spoločenstva

1. Zdroje z príspevku Spoločenstva zrušeného podľa článku 49 sa vrátia do rozpočtu Spoločenstva spolu s príslušným úrokom.

2. Príspevok zrušený alebo vymožený v súlade s odsekom 50 nemožno opätovne použiť na operáciu alebo operácie, ktoré boli predmetom vymáhania alebo úpravy, ani v prípade, že sa vymoženie alebo úprava vykonali z dôvodu systémovej nezrovnalosti pre existujúce operácie v rámci celej prioritnej osi alebo jej časti, v ktorej sa táto systémová nezrovnalosť vyskytla.

▼B

Oddiel 3

Pravidlá centralizovaného a spoločného hospodárenia

Článok 55

Platby

1. Platby príspevku Spoločenstva, ktoré vykonáva Komisia, sa uskutočňujú v rozmedzí prostriedkov, ktoré sú k dispozícii.

2. V súlade s článkom 81 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 sa platby uskutočňujú na základe predloženia dôkazu o tom, že príslušná operácia je v súlade s ustanoveniami nariadenia IPA, tohto nariadenia, zmluvy alebo grantu.

3. Rozpočtové prostriedky potrebné na financovanie výdavkov uvedených v ročných programoch sa sprístupnia prostredníctvom jednej alebo viacerých nasledujúcich operácií: vyplatenie celej splatnej sumy; predbežné financovanie; jedna alebo viac priebežných platieb; vyplatenie zostatku splatných súm.

4. Platby Komisie sa podl'a možností uskutočňujú v eurách na eurový účet.

Článok 56

Ukončenie programu

1. Program je ukončený, ak sú ukončené všetky zmluvy a granty financované v rámci tohto programu.

2. Po prijatí žiadosti o záverečnú platbu sú zmluva alebo grant považované za ukončené, ak nastane jedna z možností podl'a článku 47 ods. 1.

3. Ukončenie zmluvy alebo grantu nemá vplyv na právo Komisie prijat' finančné opravy v neskoršej fáze.

KAPITOLA V

Hodnotenie a monitorovanie

Článok 57

Hodnotenie

1. Hodnotenia majú za ciel' zlepšovat' kvalitu, efektívnost' a konzistentnost' pomoci z fondov Spoločenstva a stratégiu a vykonávanie programov.

▼M1

2. Dokumenty o viacročnom orientačnom plánovaní podľa článku 5 podliehajú *ex ante* hodnoteniu, ktoré vykonáva Komisia.

▼B

3. Komisia môže vykonávat' aj strategické hodnotenia.

▼M1

4. Programy podliehajú *ex ante* hodnoteniam, ako aj priebežným hodnoteniam a/alebo *ex post* hodnoteniam v súlade s osobitnými ustanoveniami stanovenými pre každú zložku IPA v časti II tohto nariadenia a v súlade s článkom 21 nariadenia (ES, Euratom) č. 2342/2002.

_____

7. Výsledky hodnotení sa zohľadnia počas cyklu programovania a vykonávania.

▼B

8. Komisia vypracuje metódy hodnotenia, vrátane noriem kvality, pričom použije objektívne a meratel'né ukazovatele.

Článok 58

Monitorovanie pri decentralizovanom hospodárení

▼M1

1. Na zabezpečenie súdržnosti a koordinácie vykonávania zložiek IPA prijímajúca krajina pri decentralizovanom hospodárení zriadi do šiestich mesiacov po nadobudnutí platnosti prvej finančnej dohody monitorovací výbor IPA, a to po dohode s národným koordinátorom IPA a Komisiou.

▼B

2. Monitorovací výbor IPA posudzuje celkovú efektívnost', kvalitu a súdržnost' vykonávania všetkých programov a operácií vo vzt'ahu k dosahovaniu ciel'ov stanovených vo finančných dohodách a v dokumentoch o viacročnom orientačnom plánovaní. Na tieto účely sa pri svojej činnosti opiera o aspekty predložené sektorovými monitorovacími výbormi podl'a článku 59 ods. 3.

3. Monitorovací výbor IPA môže Komisii, národnému koordinátorovi IPA a národnému povol'ujúcemu úradníkovi predkladat' návrhy opatrení na zabezpečenie súdržnosti a koordinácie medzi vykonávanými programami a operáciami v rámci jednotlivých zložiek, ako aj na akékol'vek nápravné opatrenia naprieč zložkami, ktoré sú potrebné na dosiahnutie celkových ciel'ov poskytovanej pomoci a zvýšenie celkovej účinnosti. Príslušným sektorovým monitorovacím výborom môže predkladat' návrhy rozhodnutí na akékol'vek nápravné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia programových ciel'ov a zvýšenie účinnosti poskytovanej pomoci v rámci príslušných programov alebo zložky (zložiek) IPA.

4. Monitorovací výbor IPA vypracuje v súlade s mandátom monitorovacieho výboru vymedzeným Komisiou a v rámci, ktorý tvorí inštitucionálny, právny a finančný systém príslušnej krajiny, vlastný rokovací poriadok.

5. Pokial' v mandáte monitorovacieho výboru určeného Komisiou nie je stanovené inak, platia ustanovenia tohto odseku.

Členmi monitorovacieho výboru IPA sú zástupcovia Komisie, národný koordinátor IPA, národný povol'ujúci úradník, zástupcovia operačných štruktúr a strategický koordinátor.

Zasadnutiam monitorovacieho výboru IPA predsedajú spoločne zástupca Komisie a národný koordinátor IPA.

▼B

Monitorovací výbor IPA sa schádza aspoň raz ročne. Zasadnutia je možné zvolat' aj priebežne, najmä na tematickom základe.

Článok 59

Sektorové monitorovacie výbory pri decentralizovanom hospodárení

▼M1

1. Monitorovaciemu výboru IPA pomáhajú sektorové monitorovacie výbory vytvorené v rámci zložiek IPA do šiestich mesiacov od nadobudnutia platnosti prvej finančnej dohody v súlade s osobitnými ustanoveniami časti II. Sektorové monitorovacie výbory sú pridelené k programom alebo zložkám. Ich členmi môžu podľa potreby byť zástupcovia občianskej spoločnosti.

▼B

2. Každý sektorový monitorovací výbor posudzuje efektívnost' a kvalitu vykonávania dotknutých programov a operácií v súlade s osobitnými ustanoveniami pre každú zložku v časti II a s ustanoveniami súvisiacich sektorových a/alebo finančných dohôd. Komisii, národnému koordinátorovi IPA a v kópii aj národnému povol'ujúcemu úradníkovi môže predložit' návrhy rozhodnutí na nápravné opatrenia pre zabezpečenie dosiahnutia programových ciel'ov a zvýšenie účinnosti poskytovanej pomoci.

3. Sektorové monitorovacie výbory podávajú správy monitorovaciemu výboru IPA. Poskytujú mu informácie týkajúce sa najmä:

a) pokroku pri vykonávaní programov podl'a prioritných os, prípadne opatrení alebo operácií; do týchto správ patria dosiahnuté výsledky, finančné ukazovatele vykonávania a iné faktory a sú vytvorené s ciel'om zlepšit' vykonávanie programov;

b) aspektov fungovania riadiacich a kontrolných systémov, na ktoré upozornil audítorský orgán, národný povol'ujúci úradník alebo príslušný akreditačný úradník.

▼M1

Článok 60

Monitorovanie pri centralizovanom a spoločnom hospodárení

Pri centralizovanom a spoločnom hospodárení môže Komisia prijať akékoľvek opatrenia, ktoré považuje za potrebné na monitorovanie príslušných programov. Pri spoločnom hospodárení sa môžu tieto opatrenia prijímať spoločne s dotknutou medzinárodnou organizáciou (dotknutými medzinárodnými organizáciami). Národný koordinátor IPA sa môže zúčastňovať monitorovacích akcií.

▼B

Článok 61

Výročné správy a záverečné správy o vykonávaní

1. V súlade s postupmi pre každú zložku IPA podl'a časti II operačné štruktúry vypracúvajú sektorové výročné správy a sektorové záverečné správy o vykonávaní programov, za ktoré sú zodpovedné.

▼B

Sektorové výročné správy o vykonávaní sa vzt'ahujú na celý rozpočtový rok. Sektorové záverečné správy o vykonávaní sa vzt'ahujú na celé obdobie vykonávania a môžu obsahovat' aj ostatnú sektorovú výročnú správu.

2. Správy podl'a odseku 1 sa po preskúmaní sektorovými monitorovacími výbormi zasielajú národnému koordinátorovi IPA, národnému povol'ujúcemu úradníkovi a Komisii.

3. Na základe správ podl'a odseku 1 zašle národný koordinátor IPA Komisii a národnému povol'ujúcemu úradníkovi, po posúdení monitorovacím výborom IPA, výročné a záverečné správy o vykonávaní pomoci podl'a nariadenia IPA.

4. Výročná správa o vykonávaní podl'a odseku 3, ktorá sa zasiela vždy do 31. augusta každého roka a prvýkrát v roku 2008, je zhrnutím jednotlivých sektorových výročných správ vypracovaných v rámci jednotlivých zložiek a obsahuje informácie:

a) o postupe dosiahnutom pri vykonávaní pomoci Spoločenstva vo vzt'ahu k prioritám stanoveným v dokumente o viacročnom orientačnom plánovaní a jednotlivých programoch;

b) o finančnom vykonávaní pomoci Spoločenstva.

5. Záverečná správa o vykonávaní podl'a odseku 3 sa vzt'ahuje na celé obdobie vykonávania a môže obsahovat' ostatnú výročnú správu podl'a odseku 4.

KAPITOLA VI

Propagácia a zviditel'nenie

Článok 62

Informácie a propagácia

1. Pri centralizovanom a spoločnom hospodárení poskytuje informácie o programoch a operáciách Komisia, za prípadnej pomoci národného koordinátora IPA. Pri decentralizovanom hospodárení a v prípade všetkých programov alebo ich častí v rámci zložky cezhraničná spolupráca, ktoré sa nevykonávajú prostredníctvom zdiel'aného hospodárenia, poskytuje informácie o programoch a operáciách a zabezpečuje ich propagáciu prijímajúca krajina a národný koordinátor IPA. Pri zdiel'anom hospodárení poskytujú informácie o programoch a operáciách a zabezpečujú ich propagáciu členské štáty, prijímajúce krajiny a riadiaci orgán podl'a článku 103. Tieto informácie sú určené občanom a príjemcom s ciel'om zdôraznit' úlohu Spoločenstva a zabezpečit' transparentnost'.

▼M1

2. Pri decentralizovanom hospodárení sú operačné štruktúry zodpovedné za organizáciu zverejnenia zoznamu konečných príjemcov, názvov operácií a výšky financovania Spoločenstva prideleného na operácie. Zabezpečia, aby konečný príjemca bol informovaný o tom, že prijatím financovania dáva súhlas so svojim zaradením do uverejneného zoznamu konečných príjemcov. Všetky osobné údaje uvedené v tomto zozname sa spracovávajú v súlade s požiadavkami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ([1]).

([1]) Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

▼B

3. Podl'a článku 90 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 Komisia zverejní relevantné informácie o zmluvách. Komisia zverejní výsledky verejných súťaží v *Úradnom vestníku Európskej únie*, na webovej stránke EuropeAid a v iných vhodných médiách v súlade s platnými zmluvnými postupmi pre vonkajšie opatrenia Spoločenstva.

Článok 63

Zviditel'nenie

1. Komisia sa s príslušnými celoštátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi prijímajúcich krajín dohodne na koherentnom súbore činností, prostredníctvom ktorých sa v prijímajúcich krajinách sprístupňujú a propagujú informácie o pomoci podl'a nariadenia IPA.

Postupy pre vykonávanie týchto činností sa upravia v sektorových alebo finančných dohodách.

2. Za vykonávanie činností podl'a odseku 1 sú zodpovední koneční príjemcovia a uvedené činnosti sa financujú zo sumy pridelenej na príslušné programy alebo operácie.

ČASŤ II

OSOBITNÉ USTANOVENIA

HLAVA I

ZLOŽKA PRECHODNÁ POMOC A BUDOVANIE INŠTITÚCIÍ

KAPITOLA I

Predmet pomoci a oprávnenost'

Článok 64

Oblasti pomoci

1. Pomoc v rámci tejto zložky sa môže poskytovat' prijímajúcim krajinám najmä na tieto oblasti:

a) posilnenie demokratických inštitúcií a právneho štátu;

b) podpora a ochrana základných práv a slobôd obsiahnutých v Európskej charte základných práv;

c) reforma verejnej správy;

d) reforma v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí, napríklad reforma právneho systému, systému polície, prokuratúry, súdnictva, väzenských systémov, colného systému a systému riadenia hraníc, s osobitným dôrazom na účinnejší boj proti korupcii, organizovanému zločinu, terorizmu a nelegálnej migrácii a vytvorenie informačných systémov v týchto oblastiach;

▼B

e) modernizácia regulačného právneho rámca vrátane podpory investícií zameraných na vybavenie kl'účových inštitúcií, ktorých infraštruktúra alebo kapacita na monitorovanie a presadzovanie právnych predpisov si vyžaduje zlepšenie;

f) vytvorenie a posilnenie systémov finančnej kontroly;

g) zlepšovanie trhového hospodárstva najmä podporou samoorganizácie hospodárskych subjektov a priamou podporou hospodárskej činnosti okrem iného prostredníctvom poskytovania pomoci súkromnému sektoru a pomoci pri priemyselnej reštrukturalizácii, ako aj diverzifikácia hospodárstva, modernizácia kl'účových sektorov a zlepšovanie osobitných oblastí;

h) rozvoj občianskej spoločnosti a dialógu medzi vládnymi a mimovládnymi subjektmi zameraný na podporu demokracie, právneho štátu, l'udských práv, rešpektovania a ochrany menšín a dialóg v rámci občianskej spoločnosti;

i) budovanie sociálneho dialógu ako prvku, ktorý tvorí súčast' dobrej správy vecí verejných a napomáha rozvoju spravodlivých a rovných pracovných podmienok;

j) podpora integrácie menšín, opatrenia na zmierenie a budovanie dôvery na všetkých úrovniach spoločnosti;

k) environmentálna politika založená na vysokej úrovni ochrany, podpora zásady „znečist'ovatel' platí“, trvalo udržatel'né využívanie prírodných zdrojov, energetická účinnost', obnovitel'né zdroje a postupné prijímanie politiky Spoločenstva vo všetkých oblastiach vrátane politiky týkajúcej sa zmien klímy;

l) zlepšovanie prístupu k možnostiam financovania pre malých a stredných podnikatel'ov a verejné správy;

m) budovanie inštitúcií v oblasti jadrovej bezpečnosti, nakladania s jadrovým odpadom a radiačnej ochrany v súlade s *acquis communautaire* a osvedčenými postupmi Európskej únie;

n) podpora účasti na programoch Spoločenstva, najmä na programoch zameraných na zvyšovanie povedomia o európskom občianstve, a príprava na účast' v agentúrach Spoločenstva.

2. Okrem oblastí podl'a odseku 1 môže byt' pomoc v rámci tejto zložky poskytovaná prijímajúcim krajinám uvedeným v prílohe II k nariadeniu IPA na tieto oblasti:

a) v súlade s článkom 2 ods. 3 písm. b) nariadenia IPA do oblasti sociálneho, hospodárskeho a územného rozvoja, ktorá zahŕňa medzi iným investície do oblastí regionálneho rozvoja, rozvoja l'udských zdrojov a rozvoja vidieka;

b) odstránenie prekážok brániacich sociálnemu začleneniu a podpora začleňujúcich trhov práce, najmä prostredníctvom akcií zameraných na zvyšovanie životnej úrovne, boj proti nezamestnanosti a rozvoj l'udských zdrojov;

c) podpora odvetvia výroby a služieb a zlepšovanie infraštruktúr súvisiacich s podnikaním;

d) adaptácia, reforma, prípadne vytvorenie systémov vzdelávania a odbornej prípravy;

e) zlepšenie prístupu do dopravných, informačných, energetických a d'alších sietí a ich prepojenie;

▼B

f) reforma systému zdravotníckej starostlivosti;

g) zlepšovanie informačných a komunikačných systémov.

▼M1

V závislosti od prípadu môže Komisia rozhodnúť, že prijímajúcim krajinám uvedeným v prílohe I k nariadeniu IPA, na ktoré ešte neboli prenesené riadiace právomoci uvedené v článku 14, poskytne pomoc v rámci tejto zložky pre uvedené oblasti.

▼B

Článok 65

Formy pomoci

1. Pomoc v rámci tejto zložky možno poskytovat' najmä formou:

a) opatrení v oblasti administratívnej spolupráce zameraných na odbornú prípravu a výmenu informácií za účasti expertov z verejného sektora vyslaných z členských štátov alebo medzinárodných organizácií, najmä prostredníctvom twinningu, twinningu light a TAIEX-u;

b) technickej pomoci;

c) investícií do regulačnej infraštruktúry vrátane nezávislých externých multilaterálnych inštitúcií, najmä podporou zosúladenia noriem a štandardov Európskej únie; tieto investície sú zamerané na kl'účové regulačné inštitúcie a ich základom je jasná stratégia reformy verejnej správy a súlad s *acquis*;

d) grantových schém;

e) mechanizmov na prípravu projektov;

f) vytvárania finančných facilít v spolupráci s medzinárodnými finančnými inštitúciami;

g) rozpočtovej podpory v súlade s ustanoveniami článku 15 ods. 1 nariadenia IPA.

2. Prijímajúcim krajinám uvedeným v prílohe II k nariadeniu IPA sa môže pomoc v rámci tejto zložky poskytovat' aj formou opatrení a akcií podobnej povahy, aké sú stanovené v rámci zložiek regionálny rozvoj, rozvoj l'udských zdrojov a rozvoj vidieka, vrátane investičných operácií.

3. Pomoc sa môže tiež použit' na pokrytie nákladov, vrátane administratívnych nákladov, na príspevok Spoločenstva určený medzinárodných misiám, iniciatívam alebo organizáciám, ktoré sú aktívne v záujme prijímajúcej krajiny.

Článok 66

Oprávnenost' výdavkov

1. Výdavky v rámci tejto zložky sú oprávnené, ak vznikli po podpísaní zákazky, zmluvy a grantu, okrem prípadov uvedených v nariadení (ES, Euratom) č. 1605/2002.

2. Popri pravidlách stanovených v článku 34 ods. 3 platí, že oprávnené nie sú tieto výdavky:

a) všetky náklady na lízing;

b) odpisové náklady.

▼B

3. Odchylne od ustanovení článku 34 ods. 3 sa v konkrétnych prípadoch rozhodne, či sú oprávnené tieto výdavky:

a) prevádzkové náklady vrátane nákladov na prenájom, ktoré sa vzt'ahujú výlučne na obdobie spolufinancovania operácie;

b) daň z pridanej hodnoty, ak sú splnené nasledujúce podmienky:

i) daň z pridanej hodnoty sa nevracia;

ii) je stanovené, že túto daň platí konečný príjemca, a

iii) je jednoznačne určená v návrhu projektu;

▼M1

c) náklady súvisiace s bankovou zárukou alebo podobnou zábezpekou, ktorú poskytuje konečný príjemca grantu.

▼B

Článok 67

Intenzita pomoci a miera príspevku Spoločenstva

1. Na účely tejto zložky sú oprávnené výdavky podl'a článku 38 ods. 1 založené na verejných výdavkoch pri decentralizovanom hospodárení a na celkových výdavkoch pri centralizovanom a spoločnom hospodárení.

2. Pri decentralizovanom hospodárení sa pre poskytovanie pomoci v rámci tejto zložky uplatňujú okrem všeobecných pravidiel článku 37 a 38 aj ustanovenia tohto odseku.

V prípade grantu možno od konečných príjemcov žiadat', aby prispeli na oprávnené náklady na operáciu. V prípade investičných operácií príspevok Spoločenstva nepresiahne ►M1 85 % ◄ verejných výdavkov. Zvyšných ►M1 15 % ◄ poskytne prijímajúca krajina zo svojich verejných prostriedkov. Príspevok Spoločenstva môže presiahnut' ►M1 85 % ◄ verejných výdavkov len vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch.

Pri činnostiach zameraných na budovanie inštitúcií sa vyžaduje istá miera spolufinancovania konečným príjemcom a/alebo z verejných prostriedkov prijímajúcej krajiny. Činnosti zamerané na budovanie inštitúcií však môžu byt' v riadne odôvodnených prípadoch financované z prostriedkov Spoločenstva až do výšky 100 %.

Pomoc poskytovaná formou opatrení administratívnej spolupráce podl'a článku 65 ods. 1 písm. a) môže byt' financovaná z prostriedkov Spoločenstva až do výšky 100 %.

3. Pri centralizovanom alebo spoločnom hospodárení Komisia určí mieru príspevku Spoločenstva, a to až do výšky 100 % oprávnených výdavkov.

▼B

KAPITOLA II

Príprava programov

Článok 68

Rámec prípravy programov

▼M1

Pomoc v rámci tejto zložky sa v zásade poskytuje formou:

▼B

— národných programov,

— regionálnych a horizontálnych programov a nástrojov.

Článok 69

Národné programy

▼M1

1. Komisia prijíma národné programy na základe návrhov od prijímajúcej krajiny, ktorá prihliada na zásady a priority stanovené v dokumentoch o viacročnom orientačnom plánovaní podľa článku 5. V návrhoch sú uvedené prioritné osi, ktoré sa majú financovať v príslušnej prijímajúcej krajine a môžu zahŕňať oblasti pomoci podľa článku 64.

2. Návrhy prijímajúcich krajín sa vyberajú v rámci transparentného postupu, ktorý zahŕňa konzultácie s príslušnými zainteresovanými subjektmi počas vypracovávania návrhov.

3. Každoročne po prerokovaní návrhov medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou predloží prijímajúca krajina Komisii projektový spis. V projektovom spise sú presne stanovené prioritné osi, plánované operácie a vybrané vykonávacie metódy. Na základe projektového spisu Komisia pripraví návrhy financovania.

▼B

4. Návrhy financovania sa prijmú prostredníctvom finančného rozhodnutia podl'a článku 8.

5. Komisia uzatvorí s prijímajúcou krajinou finančnú dohodu podl'a článku 8.

Článok 70

Účast' na programoch Spoločenstva v rámci národných programov

1. Pomoc možno poskytnút' na podporu účasti prijímajúcich krajín v programoch Spoločenstva. Táto účast' je stanovená v národných programoch.

2. Celková výška prostriedkov Spoločenstva na podporu účasti v programoch Spoločenstva nesmie prekročit' hranicu stanovenú v národnom programe.

▼B

3. Pre účast' prijímajúcich krajín v programoch Spoločenstva platia osobitné podmienky, ktoré sú pre každý program stanovené v memorande o porozumení uzatvorenom medzi Komisiou a prijímajúcou krajinou a sú v súlade s dohodami o všeobecných zásadách pre účast' prijímajúcich krajín v programoch Spoločenstva. Toto memorandum obsahuje ustanovenia o celkovej výške príspevku prijímajúcej krajiny a o výške pomoci financovanej podl'a nariadenia IPA.

Článok 71

Účast' v agentúrach Spoločenstva v rámci národných programov

1. Pomoc možno poskytnút' na podporu účasti prijímajúcich krajín v agentúrach Spoločenstva. Táto účast' je stanovená v národných programoch.

2. Prijímajúce krajiny môžu byt' pozvané, aby sa na *ad hoc* základe zúčastnili na činnosti rôznych agentúr Spoločenstva. Náklady na ich účast' sa môžu financovat' z pomoci poskytovanej podl'a nariadenia IPA podobným spôsobom, ako pri účasti v programoch Spoločenstva.

Článok 72

Regionálne a horizontálne programy

1. Na základe príslušných dokumentov o viacročnom orientačnom plánovaní a po konzultáciách s príslušnými zainteresovanými stranami Komisia vypracuje regionálne a horizontálne programy v úzkej spojitosti a koordinácii s národnými programami.

2. Regionálne a horizontálne programy sú určené na podporu regionálnej spolupráce, posilnenie výmen medzi viacerými prijímajúcimi krajinami a podporu iniciatív stimulujúcich prijímajúce krajiny k spolupráci v oblastiach spoločného záujmu.

▼M1

3. Regionálne programy sú určené pre prijímajúce krajiny západného Balkánu. Programy sa zameriavajú najmä na zmiernenie, obnovu a politickú spoluprácu v tomto regióne.

▼B

4. Horizontálne programy sú určené pre tie oblasti spoločného záujmu niektorých alebo všetkých prijímajúcich krajín, v ktorých sa prostredníctvom týchto programov môže pomoc vykonávat' efektívnejšie a úspornejšie ako prostredníctvom národných programov.

5. Pomoc v rámci regionálnych a horizontálnych programov sa môže poskytovat' na také oblasti, ako sú mechanizmy na prípravu projektov, podpora občianskej spoločnosti, ciel, podpora malých a stredných podnikatel'ov, finančné nástroje pre obce a obecná infraštruktúra, štatistika, jadrová bezpečnost', informácie a komunikácia.

▼B

KAPITOLA III

Vykonávanie

Oddiel 1

Rámec pre vykonávanie a zásady

Článok 73

Všeobecné zásady

1. Pri poskytovaní pomoci v rámci tejto zložky sa uplatňuje centralizované, decentralizované alebo spoločné hospodárenie v súlade s článkom 53 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002.

2. Pri národných programoch je ciel'om decentralizované hospodárenie.

▼M1

3. Regionálne a horizontálne programy Komisia vykonáva na centralizovanom základe alebo prostredníctvom spoločného hospodárenia s medzinárodnými organizáciami podľa článku 53d nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002.

▼B

Článok 74

Štruktúra a orgány pri centralizovanom a spoločnom hospodárení

V súlade s článkom 32 je pri centralizovanom alebo spoločnom hospodárení národný koordinátor IPA jedinou kontaktnou osobou Komisie.

Článok 75

Štruktúra a orgány pri decentralizovanom hospodárení

1. Ak má v súlade s článkom 22 ods. 2 písm. b) národný koordinátor IPA pri decentralizovanom hospodárení zodpovednost' za prípravu programov tejto zložky na národnej úrovni, vykonáva tieto úlohy:

▼M1

a) organizuje prípravu návrhov podľa článku 69;

▼B

b) vypracúva a predkladá Komisii projektový spis podl'a článku 69;

c) monitoruje technické vykonávanie národných programov.

2. ►M1 Odkazujúc na článok 28 zahŕňa operačná štruktúra jednu alebo viacero vykonávacích agentúr, ktoré sú zriadené v rámci vnútroštátnej správy prijímajúcej krajiny alebo pod jej priamou kontrolou. ◄

Národný povol'ujúci úradník po porade s národným koordinátorom IPA vymenuje povol'ujúcich úradníkov programu, ktorí vedú vykonávacie agentúry.

Povol'ujúci úradníci programu sú štátnymi zamestnancami prijímajúcej krajiny. Sú zodpovední za činnosti, ktoré vykonávajú vykonávacie agentúry podl'a článku 28.

3. Povol'ujúci úradníci programu vymenujú vedúcich programov spomedzi štátnych zamestnancov. Pod vedením povol'ujúceho úradníka programu plnia vedúci programu tieto úlohy:

a) sú zodpovední za technické aspekty operácií v rámci rezortných ministerstiev;

▼B

b) pomáhajú povol'ujúcim úradníkom programu pri správnej a včasnej príprave a vykonávaní operácií na technickej úrovni;

c) sú poverení koordináciou v rámci každej prioritnej osi stanovenej v návrhu projektu prijímajúcej krajiny.

Článok 76

Akreditácia operačnej štruktúry a prenesenie riadiacich právomocí

1. Ak do nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia s prostriedkami Spoločenstva hospodárili existujúce vnútroštátne subjekty v prijímajúcich krajinách podl'a nariadenia (EHS) č. 3906/89 alebo nariadenia (ES) č. 2500/2001, tieto subjekty (d'alej len „existujúce vnútroštátne subjekty“) hospodária s prostriedkami v rámci zložky prechodná pomoc a budovanie inštitúcií, pokial' Komisia neprijme rozhodnutie o prenesení riadiacich právomocí.

2. Podl'a tohto nariadenia môžu existujúce vnútroštátne subjekty hospodárit' s prostriedkami v rámci zložky prechodná pomoc a budovanie inštitúcií bez prenesenia riadiacich právomocí najviac jeden rok po nadobudnutí jeho účinnosti.

3. Komisia rozhodne o tom, či prenesie riadiace právomoci na existujúce vnútroštátne subjekty, a prihliadne pri tom najmä na zoznam odchýliek predložený podl'a odseku 4 a rozhodnutie prijaté národným povol'ujúcim úradníkom podl'a odseku 5.

4. Národný povol'ujúci úradník vykoná hodnotenie operačnej štruktúry, ktoré sa týka aj existujúcich vnútroštátnych subjektov, so zretel'om na požiadavky podl'a článku 11. Na základe stanoviska externého audítora funkčne nezávislého od ostatných subjektov v systéme riadenia a kontroly predovšetkým vypracuje zoznam všetkých požiadaviek v súlade s článkom 11 tohto nariadenia, ktoré operačná štruktúra nedodržala.

Zoznam odchýliek sa zašle Komisii najneskôr do štyroch mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.

5. Ak sa nesplnenie požiadaviek podl'a odseku 4 považuje za zlučitel'né s účinným a efektívnym fungovaním operačných štruktúr, národný povol'ujúci úradník môže rozhodnút' o akreditácii príslušných subjektov podl'a tohto nariadenia.

Rozhodnutie o akreditácii príslušných subjektov zašle Komisii najneskôr do piatich mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Súčast'ou rozhodnutia je aj plán s časovo vymedzenými ciel'mi, ktorý stanovuje kroky potrebné na nápravu nesplnených požiadaviek uvedených v zozname podl'a odseku 4. Komisia plán odsúhlasí.

6. Ak sa nesplnenie požiadaviek podl'a odseku 4 považuje za nezlučitel'né s účinným a efektívnym fungovaním operačných štruktúr, národný povol'ujúci úradník postupuje v súvislosti s akreditáciou príslušnej operačnej štruktúry podl'a ustanovení článku 13.

▼B

7. Ak Komisia podl'a tohto nariadenia rozhodne o prenesení riadiacich právomocí na existujúce vnútroštátne subjekty, môže súčasne rozhodnút' aj o d'alších podmienkach týkajúcich sa vnútroštátnych orgánov. V rámci týchto d'alších podmienok Komisia určí lehotu, v ktorej musia vnútroštátne orgány splnit' požiadavky na účely platnosti prenesenia riadiacich právomocí. Komisia v rozhodnutí stanoví aj zoznam *ex ante* kontrol podl'a článku 14 ods. 3.

8. Bez ohl'adu na rozhodnutie národného povol'ujúceho úradníka môže Komisia kedykol'vek rozhodnút' o zachovaní, pozastavení alebo odobratí prenesených riadiacich právomocí voči ktorémukol'vek príslušnému subjektu.

9. Národný povol'ujúci úradník zabezpečuje, aby prijímajúca krajina po celý čas poskytovala Komisii požadované informácie.

Článok 77

Zásady pre vykonávanie pri twinningových projektoch

1. Twinningové projekty sa vykonávajú formou grantu, ktorým sa vybrané verejné správy členského štátu zaväzujú poskytovat' odborné znalosti z potrebného verejného sektora výmenou za úhradu výdavkov, ktoré pri tom vzniknú.

V grante môže byt' upravené najmä dlhodobé vyslanie pracovníka, ktorý je na plný úväzok poverený funkciou miestneho twinningového poradcu príslušnej verejnej správy v prijímajúcej krajine.

Twinningový grant sa vypracúva podl'a príslušných ustanovení časti jedna hlavy VI o grantoch nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 a nariadenia Komisie (ES, Euratom) č. 2342/2002.

2. Komisia vypracuje a pravidelne aktualizuje twinningovú príručku, ktorá upravuje systém pevných sadzieb a cien za úhradu odborných znalostí príslušného verejného sektora poskytovaných vybranými verejnými správami členského štátu.

▼M1

Článok 78

Zásady vykonávania v prípade účasti v programoch a agentúrach Spoločenstva

Pri účasti v programoch a agentúrach Spoločenstva vykonávanie pozostáva z platby časti finančného príspevku prijímajúcej krajiny, ktorý je financovaný v rámci IPA, do rozpočtu programu a agentúry. Pri decentralizovanom hospodárení platbu vykoná národný fond a pri centralizovanom hospodárení ministerstvá alebo iné príslušné verejnoprávne orgány prijímajúcich krajín. V prípade centralizovaného hospodárenia Komisia neposkytuje z príspevku Spoločenstva platby predbežného financovania.

▼B

Oddiel 2

Finančné hospodárenie

Článok 79

Platby pri decentralizovanom hospodárení

1. Odchylne od ustanovení článku 40 ods. 6, ak sa dosiahne strop 95 %, národný povol'ujúci úradník zasiela nový osvedčený výkaz výdavkov a informácie o vymožených sumách len v prípade, ak žiada o vyplatenie konečného zostatku.

2. Platby predbežného financovania v zásade predstavujú 50 % príspevku Spoločenstva k príslušnému programu. Môžu byt' vyplatené v ročných splátkach. Miera 50 % môže byt' navýšená, ak národný povol'ujúci úradník preukáže, že výsledná suma nepostačuje na financovanie zmlúv a grantov podpísaných na národnej úrovni.

3. Výška predbežného financovania sa vypočíta ako súčet odhadovanej výšky zmluvných záväzkov, ktoré majú vzniknút' počas roka, a skutočnej výšky zmluvných záväzkov vzniknutých počas predchádzajúcich rokov. S výnimkou pre účast' v programoch a agentúrach Spoločenstva je predbežné financovanie vyplatené až vtedy, ked' sa vyhlási prvá výzva na predloženie návrhov alebo verejná súť'až.

4. Platby na účely účasti v programoch a agentúrach Spoločenstva môžu predstavovat' sumu 100 % príspevku Spoločenstva, ktorý sa vzt'ahuje na túto účast'.

Článok 80

Uchovávanie dokumentov

Odchylne od ustanovení článku 48 operačná štruktúra uchováva písomné záznamy o celom postupe verejného obstarávania, poskytovania grantov a postupe uzatvárania zmlúv v rámci tejto zložky počas obdobia najmenej siedmich rokov od vyplatenia zostatku zmluvy.

Článok 81

Vlastníctvo úrokov

Odchylne od ustanovení článku 36 úroky, ktoré vznikli financovaním programu Spoločenstvom, sa vykážu Komisii pri predložení každej žiadosti o platbu.

Oddiel 3

Hodnotenie a monitorovanie

▼M1

Článok 82

Hodnotenie

1. Pri programoch v rámci zložky prechodná pomoc a zložky budovanie inštitúcií sa v súlade s článkom 57 uskutočňuje *ex ante* hodnotenie, ako aj priebežné hodnotenie a/alebo *ex post* hodnotenie.

2. Komisia vykoná všetky hodnotenia pred prenesením riadiacich právomocí na prijímajúcu krajinu.

▼M1

Po prenesení riadiacich právomocí je prijímajúca krajina zodpovedná za vykonanie priebežného hodnotenia v prípade, že je potrebné, a to bez toho, aby boli dotknuté práva Komisie vykonať *ad hoc* hodnotenie, ak ho pokladá za potrebné.

Zodpovednosť za *ex ante* a *ex post* hodnotenia nesie aj po prenesení riadiacich právomocí ďalej Komisia, avšak bez toho, aby bolo dotknuté právo prijímajúcej krajiny vykonávať takéto hodnotenia, ak to pokladá za potrebné.

3. V súlade s článkom 22 nariadenia IPA sa príslušné hodnotiace správy zasielajú výboru IPA na diskusiu.

▼B

Článok 83

Monitorovanie

1. Pri decentralizovanom hospodárení národný koordinátor IPA zriadi v súlade s článkom 59 sektorový monitorovací výbor pre zložku prechodná pomoc a budovanie inštitúcií, d'alej len „TAIB“.

2. Výbor TAIB sa schádza najmenej dvakrát ročne na podnet prijímajúcej krajiny alebo Komisie. Výbor vypracuje v súlade s mandátom sektorového monitorovacieho výboru vymedzeným Komisiou a v rámci, ktorý tvorí inštitucionálny, právny a finančný systém príslušnej krajiny, vlastný rokovací poriadok. Tento rokovací poriadok prijme po dohode s národným koordinátorom IPA, národným povol'ujúcim úradníkom a monitorovacím výborom IPA.

3. Výboru TAIB predsedá národný koordinátor IPA. Členmi tohto výboru sú národný povol'ujúci úradník, povol'ujúci úradníci programu, prípadne d'alší zástupcovia operačnej štruktúry, zástupcovia Komisie, prípadne zástupcovia medzinárodných finančných inštitúcií a občianskej spoločnosti vymenovaní prijímajúcou krajinou po dohode s Komisiou.

4. Výbor TAIB v súlade s článkom 59 ods. 2 posudzuje efektívnost' a kvalitu príslušných programov a operácií, najmä:

a) posudzovaním správ o stave vykonávania, ktoré obsahujú podrobnosti o finančnom a operatívnom pokroku programov;

b) posudzovaním úrovne dosahovania ciel'ov a výsledkov programov;

c) posudzovaním plánov verejného obstarávania a príslušných odporúčaní uvedených v hodnoteniach;

d) diskusiou o problematických otázkach a operáciách;

e) navrhovaním potrebných nápravných opatrení;

f) posudzovaním prípadov podvodu a nezrovnalostí a predkladaním opatrení, ktoré boli prijaté na vymoženie prostriedkov a zabránenie podobným prípadom;

g) posudzovaním ročných plánov o audítorskej činnosti, ktoré pripravuje audítorský orgán, a záverov a odporúčaní z vykonaných auditov.

▼B

5. Výbor TAIB monitoruje všetky prebiehajúce programy v rámci tejto zložky. Medzi iným pri investičných operáciách, prevodoch majetku alebo privatizácii prijímajúca krajina monitoruje programy až do ich ukončenia a oznamuje výboru TAIB všetky zmeny výsledkov týchto programov, ktoré majú podstatný vplyv na ich dosah, udržatel'nost' a kontrolu.

6. Výboru TAIB môžu pomáhat' sektorové monitorovacie podvýbory, ktoré zriad'uje prijímajúca krajina na účely monitorovania programov a operácií v rámci tejto zložky podl'a jednotlivých sektorov monitorovania. Podvýbory podávajú správy výboru TAIB. V súlade s mandátom vymedzeným Komisiou pripravujú a prijímajú svoj vnútorný rokovací poriadok.

Článok 84

Sektorové výročné a záverečné správy o vykonávaní

1. Pri decentralizovanom hospodárení operačná štruktúra zasiela Komisii, národnému koordinátorovi IPA a národnému povol'ujúcemu úradníkovi sektorovú výročnú správu do 30. júna každého roka.

2. Sektorová záverečná správa sa predkladá Komisii, národnému koordinátorovi IPA a národnému povol'ujúcemu úradníkovi najneskôr 6 mesiacov po ukončení programu. Sektorová záverečná správa sa vzt'ahuje na celé obdobie vykonávania a zahŕňa ostatnú sektorovú výročnú správu.

3. Výbor TAIB posudzuje sektorové správy pred ich predložením Komisii, národnému koordinátorovi IPA a národnému povol'ujúcemu úradníkovi.

4. Sektorové správy obsahujú tieto údaje:

a) kvantitatívne a kvalitatívne prvky v súvislosti s dosiahnutým pokrokom pri vykonávaní programu, prioritných osí alebo operácií vo vzt'ahu k osobitným, overitel'ným ciel'om;

b) podrobné údaje o finančnom vykonávaní programu;

c) údaje o opatreniach prijatých operačnou štruktúrou alebo výborom TAIB na zabezpečenie kvality a účinnosti vykonávania, najmä:

   i) o opatreniach na monitorovanie a hodnotenie, ako aj o mechanizmoch na zber údajov;

   ii) súhrnný opis závažných problémov, ktoré sa pri vykonávaní operatívneho programu vyskytli, a opatrení, ktoré boli prijaté na ich odstránenie;

   iii) o využití technickej pomoci;

d) údaje o činnostiach zameraných na informovanie o programe a jeho propagáciu programu podl'a článku 62.

▼B

HLAVA II

ZLOŽKA CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

KAPITOLA I

Predmet pomoci a oprávnenost'

Článok 85

Ďalšie vymedzenia pojmov pre zložku cezhraničná spolupráca

Okrem vymedzení pojmov v článku 2 pojem „zúčastnené krajiny“ na účely tejto hlavy znamená členské štáty a/alebo prijímajúce krajiny, ktoré sa zúčastňujú na cezhraničnom programe v rámci tejto zložky.

Článok 86

Oblasti a formy pomoci

1. V rámci zložky cezhraničná spolupráca sa poskytuje pomoc:

a) pre cezhraničnú spoluprácu medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi a jednou alebo viacerými prijímajúcimi krajinami;

b) pre cezhraničnú spoluprácu medzi dvoma alebo viacerými prijímajúcimi krajinami.

2. Pomoc Spoločenstva podl'a odseku 1 je zameraná na posilňovanie cezhraničnej spolupráce prostredníctvom spoločných miestnych a regionálnych iniciatív, ktoré sú spojením vonkajšej pomoci a ciel'ov hospodárskej a sociálnej kohézie. Spolupráca sa zameriava najmä na dosiahnutie jedného alebo viacerých z týchto všeobecných ciel'ov:

a) podpora udržatel'ného hospodárskeho a sociálneho rozvoja v pohraničných oblastiach;

b) spolupráca zameraná na spoločné výzvy v oblastiach, ako napr. životné prostredie, prírodné a kultúrne dedičstvo, zdravie verejnosti, prevencia boj proti organizovanému zločinu;

c) zabezpečenie účinnosti a bezpečnosti hraníc;

d) podpora spoločných akcií malého rozsahu, na ktorých sa zúčastňujú miestne subjekty z pohraničných oblastí.

3. Ciele uvedené v odseku 2 možno dosiahnut' predovšetkým prostredníctvom:

a) podpory podnikania, najmä rozvoja MSP, cestovného ruchu, kultúry a cezhraničného obchodu;

b) podpory a zlepšovania spoločnej ochrany a riadenia prírodných a kultúrnych zdrojov, ako aj prevencie prírodných a technologických rizík;

c) podpory väzieb medzi mestskými a vidieckymi oblast'ami;

d) zmenšovania izolácie prostredníctvom kvalitnejšieho prístupu k dopravným, informačným a komunikačným siet'am a službám a cezhraničným vodným, odpadovým a energetickým systémom a zariadeniam;

▼B

e) rozvíjania spolupráce, kapacity a spoločného využívania infraštruktúr, najmä v takých sektoroch ako sú zdravotníctvo, kultúra, cestovný ruch a vzdelávanie;

f) podpory spolupráce v právnej a administratívnej oblasti;

g) zabezpečovania účinnej správy hraníc, ul'ahčenia legálneho obchodu a prekračovania hraníc a súčasne ich zabezpečenia proti prevádzačstvu, obchodovaniu s l'ud'mi, organizovanému zločinu, prenosným chorobám a nelegálnej migrácii;

h) podpory cezhraničných kontaktov na regionálnej a miestnej úrovni, skvalitňovaním výmen a prehlbovaním hospodárskej, sociálnej a kultúrnej spolupráce a spolupráce v oblasti vzdelávania medzi miestnymi spoločenstvami;

i) podpory integrácie cezhraničných trhov práce, miestnych iniciatív na podporu zamestnanosti, rovnosti pohlaví a rovnakých príležitostí, odborného vzdelávania a sociálneho začlenenia;

j) podpory spoločného využívania l'udských zdrojov a zariadení pre výskum a technologický rozvoj.

▼M1

4. V rámci zložky cezhraničná spolupráca možno podľa potreby podporovať aj účasť oprávnených regiónov prijímajúcich krajín v nadnárodných a medziregionálnych programoch v súlade s cieľom európskej územnej spolupráce v rámci štrukturálnych fondov a v multilaterálnych prímorských programoch podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1638/2006 ([1]). Pravidlá účasti prijímajúcich krajín v uvedených programoch sa podľa potreby stanovia v príslušných programových dokumentoch a/alebo v príslušných finančných dohodách.

▼B

Článok 87

Partnerstvo

V súvislosti s cezhraničnou spoluprácou podl'a článku 86 ods. 1 platia ustanovenia článku 11 ods. 1 a 2 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 ([2])*mutatis mutandis* pre členské štáty a prijímajúce krajiny.

Článok 88

Oprávnené územie

1. Na účely cezhraničnej spolupráce podl'a článku 86 ods. 1 písm. a) sú oblasť'ami oprávnenými na financovanie:

a) regióny úrovne NUTS 3 alebo, ak klasifikácia NUTS neexistuje, porovnatel'né oblasti pozdĺž pozemných hraníc medzi Spoločenstvom a prijímajúcimi krajinami;

b) regióny úrovne NUTS 3, alebo ak klasifikácia NUTS neexistuje, porovnatel'né oblasti pozdĺž morských hraníc medzi Spoločenstvom a prijímajúcimi krajinami, ktoré sú obvykle od seba vzdialené najviac 150 kilometrov, berúc do úvahy možné úpravy pre zabezpečenie koherencie a kontinuity spolupráce.

([1]) Ú. v. EÚ L 310, 9.11.2006, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25.

▼B

Komisia prijme zoznam oprávnených regiónov v Spoločenstve a prijímajúcich krajinách bezodkladne po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Tento zoznam je platný od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013.

2. Na účely cezhraničnej spolupráce podl'a článku 86 ods. 1 písm. b) sú oblast'ami oprávnenými na financovanie:

a) regióny úrovne NUTS 3, alebo ak klasifikácia NUTS neexistuje, porovnatel'né oblasti pozdĺž pozemných hraníc medzi prijímajúcimi krajinami;

b) regióny úrovne NUTS 3, alebo ak klasifikácia NUTS neexistuje, porovnatel'né oblasti pozdĺž morských hraníc medzi prijímajúcimi krajinami, ktoré sú obvykle od seba vzdialené najviac 150 kilometrov, berúc do úvahy možné úpravy pre zabezpečenie koherencie a kontinuity spolupráce.

Zoznam oprávnených regiónov je zahrnutý v príslušných cezhraničných programoch podl'a článku 94.

3. Oprávnené regióny prijímajúcich krajín sú na účely účasti v programoch podl'a článku 86 ods. 4 stanovené podl'a potreby v dokumente o príslušnom programe.

Článok 89

Oprávnenost' výdavkov

1. Výdavky v rámci tejto zložky sú oprávnené, ak boli skutočne vynaložené od 1. januára 2007 do 31. decembra tretieho roku po poslednom rozpočtovom záväzku na operácie alebo ich časti vykonané členskými štátmi a vznikli po podpísaní finančnej dohody, ktorá sa vzt'ahuje na operácie alebo ich časti vykonané prijímajúcimi krajinami.

2. Popri pravidlách stanovených v článku 34 ods. 3 platí, že oprávnené nie sú tieto výdavky:

a) úroky z úverov;

▼M1

_____

▼B

3. Odchylne od ustanovení článku 34 ods. 3 platí, že oprávnené sú tieto výdavky:

a) daň z pridanej hodnoty, ak sú splnené nasledujúce podmienky:

i) daň z pridanej hodnoty sa nevracia;

ii) je stanovené, že túto daň platí konečný príjemca, a

iii) je jednoznačne určená v návrhu projektu;

b) poplatky za medzinárodné finančné transakcie;

c) bankové poplatky za otvorenie a vedenie účtov, ak si vykonávanie operácií vyžaduje otvorenie osobitného účtu alebo účtov;

d) náklady na právne poradenstvo, notárske poplatky, náklady na technických alebo finančných expertov, účtovné náklady alebo náklady na audit, ak priamo súvisia so spolufinancovaním operácie a sú potrebné pre jej prípravu alebo vykonávanie;

▼B

e) náklady na záruky poskytované bankou alebo inými finančnými inštitúciami, pokial' také záruky vyžadujú vnútroštátne právne predpisy alebo predpisy Spoločenstva;

f) režijné náklady, ak vznikli na základe skutočných nákladov súvisiacich s vykonávaním príslušnej operácie. Paušálne sadzby založené na priemerných nákladoch nesmú prekročit' 25 % tých priamych nákladov na operáciu, ktoré môžu ovplyvnit' výšku režijných nákladov. Výpočet sa riadne zadokumentuje a pravidelne sa posudzuje;

▼M1

g) nákup pôdy za sumu nepresahujúcu 10 % z oprávnených výdavkov dotknutej operácie.

▼M2

Prevádzkové náklady vrátane nákladov na prenájom, ktoré sa vzťahujú výlučne na obdobie spolufinancovania operácie, sa môžu v jednotlivých prípadoch považovať za oprávnené.

▼B

4. Okrem technickej pomoci pre cezhraničný program podl'a článku 94 sa za oprávnené pokladajú tieto výdavky vynaložené verejnými orgánmi pri príprave alebo vykonávaní operácie:

a) náklady na odborné služby, ktoré poskytuje verejný orgán, s výnimkou konečného príjemcu, pri príprave alebo vykonávaní operácie;

b) náklady na služby súvisiace s prípravou a vykonávaním operácie, ktoré poskytuje verejný orgán, ktorý je zároveň aj konečným príjemcom a operáciu vykonáva na vlastný účet bez toho, aby využíval iných vonkajších poskytovatel'ov služieb, pokial' také náklady sú dodatočnými nákladmi a súvisia s výdavkami skutočne a priamo vyplatenými pri spolufinancovanej operácii.

Príslušný verejný orgán bud' faktúruje náklady podl'a písmena a) tohto odseku konečnému príjemcovi, alebo osvedčí tieto náklady na základe dokladov rovnakej dôkaznej hodnoty, ktoré umožňujú určit' skutočné náklady, ktoré tento orgán na túto operáciu vynaložil.

Náklady podl'a písmena b) tohto odseku musia byt' osvedčené na základe dokladov, ktoré umožňujú určit' skutočné náklady, ktoré príslušný verejný orgán na danú operáciu vynaložil.

5. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odsekov 1 až 4, zúčastnené krajiny môžu v cezhraničnom programe stanovit' d'alšie pravidlá pre oprávnenost' výdavkov.

Článok 90

Intenzita pomoci a miera príspevku Spoločenstva

1. Na účely tejto zložky sú oprávnené výdavky podl'a článku 38 ods. 1 založené bud' na verejných výdavkoch, alebo na celkových výdavkoch, na ktorých sa zúčastnené krajiny dohodli a ktoré sú stanovené v cezhraničnom programe.

2. Príspevok Spoločenstva pre cezhraničné programy nesmie na úrovni prioritnej osi presiahnut' strop, ktorým je 85 % verejných výdavkov.

3. Príspevok Spoločenstva pre každú prioritnú os nesmie byt' menej ako 20 % oprávnených výdavkov.

▼B

4. Na operáciu sa neposkytne vyššia miera spolufinancovania ako je tá, ktorá sa vzt'ahuje na danú prioritnú os.

5. Okrem ustanovení článku 34 ods. 4 počas obdobia oprávnenosti podl'a článku 89 ods. 1:

a) možno operácii poskytovat' pomoc Spoločenstva len v rámci jedného cezhraničného programu;

b) operácii nemožno poskytovat' pomoc vo výške prevyšujúcej celkové pridelené verejné výdavky.

6. Pri štátnej pomoci pre podnikatel'ov v zmysle článku 87 zmluvy sa pri poskytovaní verejnej pomoci v rámci cezhraničných programov dodržiavajú stropy pre štátnu pomoc.

KAPITOLA II

Príprava programov

Oddiel 1

Programy

Článok 91

Príprava a schválenie cezhraničných programov

1. Pomoc pre cezhraničnú spoluprácu podl'a článku 86 ods. 1 sa v zásade poskytuje v rámci viacročných programov pre cezhraničnú spoluprácu, d'alej len „cezhraničné programy“.

2. Cezhraničné programy vypracúva pre každú hranicu alebo skupiny hraníc príslušné zoskupenie na úrovni regiónov NUTS 3, alebo ak neexistuje klasifikácia NUTS, na úrovni porovnatel'ných oblastí.

3. Každý cezhraničný program vypracúvajú spoločne zúčastnené krajiny v spolupráci s partnermi podl'a článku 11 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

4. Zúčastnené krajiny spoločne predkladajú Komisii návrh cezhraničného programu, ktorý obsahuje všetky náležitosti podl'a článku 94.

5. Komisia posudzuje navrhnutý cezhraničný program aby zistila, či obsahuje všetky náležitosti podl'a článku 94 a prispieva k dosiahnutiu ciel'ov a priorít stanovených v dokumente o viacročnom orientačnom plánovaní podl'a článku 5.

Ak Komisia dospeje k záveru, že cezhraničný program neobsahuje všetky náležitosti podl'a článku 94 alebo nie je v súlade s ciel'mi a prioritami stanovenými v dokumente o viacročnom orientačnom plánovaní, môže zúčastnené krajiny vyzvat', aby jej poskytli všetky potrebné dodatočné informácie a podl'a možností navrhovaný program primerane upravili.

6. Komisia rozhodnutím schváli cezhraničný program.

Článok 92

Finančné dohody

1. Pri cezhraničných programoch týkajúcich sa spolupráce podl'a článku 86 ods. 1 písm. a) uzatvára Komisia s každou prijímajúcou krajinou zúčastnenou na programe viacročné finančné dohody na základe rozhodnutia podl'a článku 91 ods. 6.

▼M1

Ak sa cezhraničný program vykonáva podľa prechodného mechanizmu podľa článku 99, uzatvára Komisia s každou prijímajúcou krajinou zúčastnenou na programe ročné alebo viacročné finančné dohody. Každá takáto finančná dohoda upravuje príspevok Spoločenstva pre prijímajúcu krajinu na príslušný(-é) rok(-y) v súlade s finančným plánom uvedeným v článku 99 ods. 2.

2. Pri cezhraničných programoch týkajúcich sa spolupráce podľa článku 86 ods. 1 písm. b) uzatvára Komisia s každou prijímajúcou krajinou zúčastnenou na programe ročné alebo viacročné finančné dohody na základe rozhodnutia uvedeného v článku 91 ods. 6. Každá takáto finančná dohoda upravuje príspevok Spoločenstva pre prijímajúcu krajinu na príslušný(-é) rok(-y) v súlade s finančným plánom uvedeným v článku 94 ods. 2 druhom pododseku.

▼B

Článok 93

Úprava cezhraničných programov

1. Na podnet zúčastnených krajín alebo Komisie po dohode so zúčastnenými krajinami sa cezhraničné programy môžu opätovne posúdit' a v prípade potreby môže byt' zostávajúca časť programu revidovaná v jednom alebo vo viacerých z týchto prípadov:

a) za účelom aktualizácie finančného plánu, ak došlo k úpravám viacročného orientačného finančného rámca podl'a článku 5 nariadenia IPA;

b) na základe významných sociálno-ekonomických zmien;

c) s ciel'om vo väčšej miere alebo odlišným spôsobom zohl'adnit' významné zmeny priorít Spoločenstva, vnútroštátnych alebo regionálnych priorít;

d) na základe hodnotení uvedených v článku 109 alebo 141;

e) na základe t'ažkostí pri vykonávaní;

f) po ukončení uplatňovania prechodného mechanizmu podl'a článku 100 alebo iných zmenách vykonávacích ustanovení vrátane prechodu prijímajúcich krajín z centralizovaného na decentralizované hospodárenie.

2. Komisia rozhodnutím schváli upravený cezhraničný program a následne sa uzatvorí nová finančná dohoda (nové finančné dohody) podl'a článku 92. V prípade potreby sa použijú ustanovenia článku 9 ods. 3 nariadenia IPA.

▼B

Článok 94

Obsah cezhraničných programov

1. Každý cezhraničný program obsahuje tieto informácie:

a) zoznam oprávnených oblastí zahrnutých v programe v súlade s článkom 88 vrátane flexibilných oblastí podl'a článku 97;

b) analýza stavu oblastí oprávnených na spoluprácu, ich silných a slabých stránok, strednodobých potrieb a ciel'ov odvodených z tejto analýzy;

c) opis stratégie spolupráce a priorít a opatrení vybraných pre pomoc so zretel'om na príslušný dokument, či dokumenty o viacročnom orientačnom plánovaní prijímajúcej krajiny (prijímajúcich krajín) a d'alšie relevantné národné a regionálne strategické dokumenty, ako aj výsledky *ex ante* hodnotenia podl'a článku 109 alebo 141;

d) informácie týkajúce sa prioritných osí a informácie o súvisiacich opatreniach a ich konkrétnych ciel'och. Tieto ciele sa vyčíslia pomocou vymedzeného počtu ukazovatel'ov, vzhl'adom na dosah a výsledky, berúc do úvahy zásadu proporcionality. Na základe týchto ukazovatel'ov musí byt' možné posúdit' pokrok, ktorý sa oproti východiskovej situácii dosiahol, a účinnost' ciel'ov na vykonávanie priorít;

e) pravidlá pre oprávnenost' výdavkov podl'a článku 89;

f) osobitná prioritná os pre operácie technickej pomoci, ktorá zahŕňa prípravu, hospodárenie, monitorovanie, hodnotenie, poskytovanie informácií a kontrolné činnosti súvisiace s vykonávaním programu, ako aj činnosti na zlepšenie administratívnej kapacity vykonávania programu až do výšky 10 % príspevku Spoločenstva prideleného na tento program; vo výnimočných prípadoch, ktoré schváli Komisia a zúčastnené krajiny, môže byt' čiastka pridelená na túto prioritu vyššia ako 10 % príspevku Spoločenstva;

g) informácie o komplementarite s ostatnými opatreniami financovanými v rámci IPA zložiek, prípadne s d'alšími nástrojmi Spoločenstva;

h) vykonávacie ustanovenia pre cezhraničný program vrátane:

i) určenia štruktúr a orgánov uvedených v článkoch 102, prípadne 139 prijímajúcimi krajinami;

ii) opisu systémov monitorovania a hodnotenia;

▼M1

iii) prípadných informácií o príslušnom subjekte, ktorý bude prijímať platby od Komisie, a o subjekte alebo subjektoch zodpovedných za vykonávanie platieb konečným príjemcom;

▼B

iv) prípadnej definície postupov pre mobilizáciu a obeh finančných tokov s ciel'om zabezpečit' ich transparentnost';

v) prvkov zameraných na zabezpečenie informácií o cezhraničnom programe a jeho propagácie podl'a článku 62;

▼B

vi) prípadného opisu postupov pre výmenu počítačových údajov dohodnutých medzi Komisiou a zúčastnenými krajinami.

2. Okrem toho cezhraničné programy týkajúce sa spolupráce podl'a článku 86 ods. 1 písm. a) obsahujú jednotný finančný plán založený na viacročnom orientačnom finančnom rámci, ktorý nie je rozčlenený podl'a zúčastnených krajín a obsahuje tabul'ku, v ktorej sa pre každý rok zahrnutý do príslušných viacročných orientačných finančných rámcov a pre každú prioritnú os uvádza výška príspevku Spoločenstva a jeho miera, ako aj čiastka financovaná vnútroštátnymi subjektmi.

Cezhraničné programy týkajúce sa spolupráce podl'a článku 86 ods. 1 písm. b) obsahujú finančný plán založený na viacročnom orientačnom finančnom rámci, ktorý obsahuje tabul'ku, v ktorej sa pre každú zúčastnenú krajinu a každý rok zahrnutý do príslušných viacročných orientačných finančných rámcov a pre každú prioritnú os uvádza výška príspevku Spoločenstva a jeho miera a podl'a potreby aj čiastka financovaná vnútroštátnymi subjektmi.

Oddiel 2

Činnosti

Článok 95

Výber operácií

1. V rámci cezhraničných programov sa financujú spoločné operácie, ktoré prijímajúce krajiny spoločne vybrali prostredníctvom jednej výzvy na predkladanie návrhov, ktorá sa vzťahuje na celé oprávnené územie.

▼M1

Zúčastnené krajiny môžu určiť aj spoločné operácie mimo rámec výzvy na predkladanie návrhov. V takomto prípade je spoločná operácia osobitne uvedená v cezhraničnom programe, alebo ak je v súlade s prioritami alebo opatreniami cezhraničného programu, je určená neskôr po prijatí programu rozhodnutím spoločného monitorovacieho výboru uvedeného v článku 110 alebo 142.

▼B

2. Operácie vybrané pre cezhraničné programy zahŕňajú konečných príjemcov najmenej z dvoch prijímajúcich krajín, ktorí pri každej operácii spolupracujú aspoň jedným z týchto spôsobov: spoločná príprava, spoločné vykonávanie, spoločné personálne zabezpečenie a spoločné financovanie.

▼M1

3. Pri cezhraničných programoch týkajúcich sa spolupráce podľa článku 86 ods. 1 písm. a) vybrané operácie zahŕňajú konečných príjemcov aspoň z jedného zúčastneného členského štátu a jednej zúčastnenej prijímajúcej krajiny.

▼B

4. Vybrané operácie, ktoré spĺňajú uvedené podmienky, sa môžu vykonať v jednej krajine za predpokladu, že budú mať jednoznačný cezhraničný prínos.

5. V každom programe sú stanovené pravidlá oprávnenosti pre výber operácií, aby sa predišlo duplicite činností medzi jednotlivými cezhraničnými programami v rámci IPA alebo iných nástrojov Spoločenstva.

▼M1

Článok 96

Povinnosti hlavného príjemcu a ďalších konečných príjemcov

1. Pri cezhraničných programoch týkajúcich sa spolupráce podľa článku 86 ods. 1 písm. a) vymenujú koneční príjemcovia operácie pred predložením návrhu spomedzi seba hlavného príjemcu. Hlavný príjemca má sídlo v jednej z prijímajúcich krajín a má tieto povinnosti:

a) stanovuje postupy, pokiaľ ide o jeho vzťahy s konečnými príjemcami zúčastňujúcimi sa na operácii v dohode zahŕňajúcej medzi iným ustanovenia zaručujúce riadne finančné hospodárenie s finančnými prostriedkami pridelenými na operáciu, vrátane postupov vymáhania neoprávnene vyplatených súm;

b) zodpovedá za zabezpečenie vykonávania celej operácie;

c) zodpovedá za prevod príspevku Spoločenstva konečným príjemcom zúčastňujúcim sa na operácii;

d) zabezpečí, aby boli výdavky predkladané konečnými príjemcami zúčastňujúcimi sa na operácii vyplatené na účel realizácie operácií a zodpovedali činnostiam dohodnutým medzi konečnými príjemcami zúčastňujúcimi sa na operácii;

e) overuje, či výdavky predkladané konečnými príjemcami, ktorí sa zúčastňujú na operácii, potvrdili kontrolóri podľa článku 108.

2. Pri cezhraničných programoch týkajúcich sa spolupráce podľa článku 86 ods. 1 písm. a) a vykonávaných v rámci prechodného mechanizmu podľa článku 99:

a) koneční príjemcovia operácie v zúčastňujúcich sa členských štátoch pred predložením návrhu operácie vymenujú spomedzi seba hlavného príjemcu. Hlavný príjemca má sídlo v jednom zo zúčastňujúcich sa členských štátov a má povinnosti podľa odseku 1 písm. a) až e) vzťahujúce sa na tú časť operácie, ktorá sa uskutočňuje v členských štátoch;

b) koneční príjemcovia operácie v každej zúčastňujúcej sa prijímajúcej krajine pred predložením návrhu operácie vymenujú spomedzi seba hlavného príjemcu. Hlavný príjemca má sídlo v jednom z príslušných zúčastňujúcich sa prijímajúcich krajín a má povinnosti podľa odseku 1 písm. a) až d) vzťahujúce sa na tú časť operácie, ktorá sa uskutočňuje v príslušnej krajine.

Hlavní príjemcovia zúčastnených členských štátov a prijímajúcich krajín zabezpečia úzku spoluprácu pri vykonávaní operácie.

3. Pri cezhraničných programoch týkajúcich sa spolupráce podľa článku 86 ods. 1 písm. b) koneční príjemcovia operácie v každej prijímajúcej krajine pred predložením návrhu operácie vymenujú spomedzi seba hlavného príjemcu. Hlavný príjemca má sídlo v jednom z príslušných zúčastňujúcich sa prijímajúcich krajín a má povinnosti podľa odseku 1 písm. a) až d) vzťahujúce sa na tú časť operácie, ktorá sa uskutočňuje v príslušne krajine.

Hlavní príjemcovia zúčastnených prijímajúcich krajín zabezpečia úzku spoluprácu pri vykonávaní operácie.

▼M1

4. Každý konečný príjemca, ktorý sa zúčastňuje na operácii, je zodpovedný za nezrovnalosti vo výdavkoch, ktoré vykázal.

▼B

Článok 97

Osobitné podmienky upravujúce umiestnenie operácií

1. V riadne odôvodnených prípadoch sa môžu z prostriedkov Spoločenstva financovat' výdavky, ktoré vzniknú pri vykonávaní operácií alebo častí operácií až do výšky 20 % príspevku Spoločenstva na cezhraničný program v regiónoch úrovne NUTS 3, alebo ak klasifikácia NUTS neexistuje, v porovnatel'ných oblastiach, ktoré susedia s oprávnenými oblast'ami podl'a tohto programu. Vo výnimočných prípadoch po dohode Komisie a zúčastnených krajín možno túto flexibilitu rozšírit' aj na regióny úrovne NUTS 2, alebo ak klasifikácia NUTS neexistuje, na porovnatel'né oblasti, v ktorých sa nachádzajú oprávnené oblasti.

▼M1

Na projektovej úrovni môžu byť vo výnimočných prípadoch oprávnené aj výdavky, ktoré neboli vynaložené v rámci programovej oblasti definovanej v prvom pododseku, pokiaľ sa ciele daného projektu môžu dosiahnuť len pri vynaložení uvedených výdavkov.

▼B

2. Zúčastnené krajiny zabezpečujú zákonnost' a správnost' týchto výdavkov pri každom programe.

Výber operácií mimo oprávnenej oblasti podl'a odseku 1 potvrdzuje:

a) riadiaci orgán podl'a článku 102 pre programy alebo časti programov vykonávané v rámci zdiel'aného hospodárenia s členskými štátmi;

b) operačné štruktúry podl'a článku 28 pre programy alebo časti programov vykonávané v prijímajúcich krajinách v rámci decentralizovaného hospodárenia;

c) Komisia pre programy alebo časti programov vykonávané v prijímajúcich krajinách v rámci centralizovaného hospodárenia.

KAPITOLA III

Vykonávanie

Oddiel 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 98

Modality vykonávania

1. Pri cezhraničnej spolupráci podl'a článku 86 ods. 1 písm. a) sa programy vo všeobecnosti vykonávajú v rámci zdiel'aného hospodárenia s členskými štátmi, a to orgánmi uvedenými v článku 102, ktoré sú zodpovedné za vykonávanie príslušného cezhraničného programu v zúčastnených členských štátoch a prijímajúcich krajinách.

Na tento účel musia byt' členské štáty a prijímajúce krajiny, ktoré sa zúčastňujú na cezhraničnom programe, schopné vykonat' celý program na celom oprávnenom území v súlade s ustanoveniami oddielu 2 tejto kapitoly.

▼B

Komisia môže pred prijatím cezhraničného programu podl'a článku 91 ods. 6 od zúčastnených krajín požadovat' všetky informácie, ktoré považuje za nevyhnutné, aby sa uistila, že orgány uvedené v článku 102 sú schopné plnit' povinnosti stanovené v oddiele 2 tejto kapitoly.

Ak členské štáty a prijímajúce krajiny, ktoré sa zúčastňujú na cezhraničnom programe, ešte nie sú schopné vykonat' celý program v súlade s týmito modalitami, použije sa prechodný mechanizmus stanovený v článku 99.

2. Pri cezhraničnej spolupráci podl'a článku 86 ods. 1 písm. b) sa programy vykonávajú v rámci centralizovaného alebo decentralizovaného hospodárenia podl'a článku 53 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 a vykonáva ich Komisia alebo národný povol'ujúci úradník a operačné štruktúry, ktoré sú v jednotlivých zúčastnených krajinách zodpovedné za vykonávanie programu v príslušnej krajine.

V tejto súvislosti sa tieto cezhraničné programy vykonávajú v súlade s ustanoveniami oddielu 3 tejto kapitoly.

V prípade cezhraničnej spolupráce podl'a článku 86 ods. 1 písm. b) je pre všetky prijímajúce krajiny ciel'om decentralizované hospodárenie.

Článok 99

Prechodný mechanizmus

1. Ak pri cezhraničnej spolupráci podl'a článku 86 ods. 1 písm. a) zúčastnené krajiny ešte nie sú schopné vykonat' celý cezhraničný program v rámci zdiel'aného hospodárenia s členskými štátmi v súlade s ustanoveniami stanovenými v oddiele 2 tejto kapitoly, program sa vykoná v súlade s prechodným mechanizmom stanoveným v tomto článku.

2. Finančný plán tvoriaci súčast' cezhraničného programu uvedený v článku 94 ods. 2 prvom pododseku obsahuje:

a) tabul'ku zahŕňajúcu všetky zúčastnené členské štáty a

b) tabul'ku za každú zúčastnenú prijímajúcu krajinu.

3. Tá časť' cezhraničného programu, ktorá sa týka zúčastnených členských štátov, sa vykonáva v súlade s ustanoveniami uvedenými v oddiele 2 tejto kapitoly.

Tá časť' cezhraničného programu, ktorá sa týka zúčastnených prijímajúcich krajín, sa vykonáva v súlade s ustanoveniami uvedenými v oddiele 3 tejto kapitoly s výnimkou článku 142. Použijú sa ustanovenia článku 110 o spoločnom monitorovacom výbore.

4. Vykonávacie ustanovenia tvoriace súčast' cezhraničného programu uvedené v článku 94 ods. 1 písm. h) rozlišujú medzi modalitami, ktoré sa vzt'ahujú na zúčastnené členské štáty, a modalitami, ktoré sa vzt'ahujú na zúčastnené prijímajúce krajiny.

5. Po tom, ako sa v súlade s ustanoveniami článku 95 určí, ktoré operácie sú spoločnými operáciami, riadiaci orgán vystaví hlavnému príjemcovi zúčastnených členských štátov zmluvu o grante.

Pri decentralizovanom hospodárení operačné štruktúry v zúčastnených prijímajúcich krajinách poskytnú granty hlavným príjemcom ich príslušných krajín.

▼B

Pri centralizovanom hospodárení poskytne grant hlavnému príjemcovi v každej zúčastnenej prijímajúcej krajine Komisia.

Článok 100

Ukončenie uplatňovania prechodného mechanizmu

1. Ked' sú zúčastnené krajiny pripravené prejst' na vykonávanie cezhraničného programu v rámci zdiel'aného hospodárenia podl'a článku 98 ods. 1, predložia Komisii revidovaný cezhraničný program, ktorý obsahuje jednotný finančný plán založený na viacročnom orientačnom finančnom rámci na obdobie najbližších troch rokov, revidovaný opis riadiacich a kontrolných systémov a revidovanú správu a stanovisko podl'a článku 117.

Komisia opätovne preskúma cezhraničný program a posúdi doklady, ktoré jej boli predložené podl'a článku 117. Rozhodne, či má byt' prijaté nové rozhodnutie, ktorým sa program zmení a doplní tak, aby mohol byt' vykonávaný podl'a mechanizmu uvedeného v článku 98 ods. 1.

2. Rozpočtové záväzky, ktoré vyplývajú z tej časti programu, ktorá sa týka zúčastnených prijímajúcich krajín, a ktoré vznikli počas obdobia uplatňovania prechodného mechanizmu, sa aj d'alej vykonávajú podl'a ustanovení článku 99.

Oddiel 2

Cezhraničné programy medzi prijímajúcimi krajinami a členskými štátmi

Pododdiel 1

Riadiace a kontrolné systémy

Článok 101

Všeobecné zásady

Riadiace a kontrolné systémy cezhraničných programov zriadených zúčastnenými krajinami stanovujú:

a) funkcie jednotlivých subjektov zapojených do riadenia a kontroly a rozdelenie týchto funkcií v rámci každého jednotlivého subjektu;

b) povinnost' dodržania zásady oddelenia funkcií jednotlivých takýchto subjektov alebo v rámci nich;

c) postupy na zabezpečenie bezchybnosti a správnosti výdavkov vykazovaných v rámci cezhraničného programu;

d) spol'ahlivé počítačové systémy účtovníctva, monitorovania a finančného výkazníctva;

e) systémy podávania správ a monitorovania, v rámci ktorých zodpovedný orgán poverí výkonom úloh iný subjekt;

f) mechanizmy auditu fungovania týchto systémov;

g) systémy a postupy na zabezpečenie adekvátneho audit trailu;

h) postupy podávania správ a monitorovania v prípade nezrovnalostí a postupy vymáhania neoprávnene vyplatených prostriedkov.

▼B

Článok 102

Určenie orgánov

1. Krajiny zúčastnené na cezhraničnom programe určia jeden riadiaci orgán, jeden certifikačný orgán a jeden audítorský orgán, pričom všetky tieto orgány musia mat' sídlo v niektorom z členských štátov zúčastnených na cezhraničnom programe. Certifikačný orgán prijíma platby realizované Komisiou a spravidla vykonáva platby hlavnému príjemcovi, a to v súlade s ustanoveniami článku 104.

Na základe konzultácií s krajinami zúčastnenými na programe vytvorí riadiaci orgán spoločný technický sekretariát. Spoločný technický sekretariát poskytuje riadiacemu orgánu, spoločnému monitorovaciemu výboru podl'a článku 110 a prípadne aj audítorskému orgánu a certifikačnému orgánu pomoc pri plnení ich úloh.

Spoločný technický sekretariát môže mat' pobočky v ostatných zúčastnených krajinách.

2. Audítorskému orgánu cezhraničného programu pomáha skupina audítorov pozostávajúca zo zástupcov každej krajiny zúčastnenej na cezhraničnom programe, ktorá plní úlohy podl'a článku 105. K zriadeniu skupiny audítorov dôjde najneskôr tri mesiace po prijatí rozhodnutia o schválení cezhraničného programu. Táto skupina vypracuje vlastný rokovací poriadok. Skupine predsedá audítorský orgán cezhraničného programu.

Zúčastnené krajiny sa môžu jednomysel'ne uzniest', že audítorský orgán má právo plnit' povinnosti stanovené v článku 105 priamo na celom území, na ktoré sa program vzt'ahuje, takže skupina audítorov podl'a prvého pododseku nie je nevyhnutná.

Audítori sú nezávislí na systéme kontroly podl'a článku 108.

3. Každá krajina zúčastnená na cezhraničnom programe určí osoby, ktoré ju budú zastupovat' v spoločnom monitorovacom výbore podl'a článku 110.

4. Ak jednu alebo niekol'ko úloh riadiaceho orgánu alebo certifikačného orgánu plní prostredník, musia byt' príslušné mechanizmy stanovené v písomnej podobe.

Na prostredníka sa vzt'ahujú ustanovenia tohto nariadenia o riadiacom orgáne, audítorskom orgáne a certifikačnom orgáne.

Článok 103

Funkcie riadiaceho orgánu

1. Riadiaci orgán je zodpovedný za riadenie a vykonávanie cezhraničného programu v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia, najmä za:

a) zabezpečenie toho, aby sa operácie vyberali na financovanie v súlade s kritériami vzt'ahujúcimi sa na cezhraničný program a aby boli v súlade s príslušnými predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi počas celého obdobia ich vykonávania;

b) existenciu počítačového systému, do ktorého sa zaznamenávajú a v ktorom sa uchovávajú účtovné záznamy o každej operácii uskutočňovanej v rámci cezhraničného programu, a zhromažd'ovanie údajov o vykonávaní programu, ktoré sú nevyhnutné pre finančné hospodárenie, monitorovanie, overenie, audit a hodnotenie;

▼M1

c) overenie správnosti výdavkov. Na tento účel sa *mutatis murandis* uplatňujú príslušné ustanovenia článku 13 nariadenia (ES) č. 1828/-2006. Riadiaci orgán sa uistí, že výdavky každého konečného príjemcu zúčastneného na operácii boli potvrdené kontrolórom uvedeným v článku 108;

▼B

d) zabezpečenie toho, aby sa operácie vykonávali v súlade s ustanoveniami právnych predpisov o verejnom obstarávaní uvedenými v článku 121;

e) zabezpečenie toho, aby koneční príjemcovia a d'alšie subjekty zapojené do vykonávania operácií viedli systém účtovníctva bud' samostatne, alebo aby používali adekvátne kódové označenie účtov pre všetky transakcie, ktoré s operáciou súvisia; týmto nie sú dotknuté ustanovenia vnútroštátnych účtovných predpisov;

f) zabezpečenie toho, aby hodnotenia cezhraničných programov boli v súlade s článkom 109;

g) stanovenie postupov na zabezpečenie toho, aby sa všetky doklady týkajúce sa výdavkov a auditov, ktoré sú potrebné na účely adekvátneho audit trailu, uchovávali v súlade s podmienkami stanovenými v článku 134;

h) zabezpečenie toho, aby certifikačnému orgánu boli poskytnuté všetky informácie o postupoch a overeniach vykonaných v súvislosti s výdavkami potrebné na účely osvedčenia;

i) usmerňovanie práce spoločného monitorovacieho výboru, pričom mu poskytuje doklady potrebné na monitorovanie kvality vykonávania cezhraničného programu z hl'adiska jeho konkrétnych ciel'ov;

j) zostavenie a po schválení spoločným monitorovacím výborom predloženie Komisii výročnej správy a záverečnej správy o vykonávaní podl'a článku 112;

k) zabezpečenie dodržania požiadaviek v oblasti poskytovania informácií a propagácie stanovených v článku 62.

2. Riadiaci orgán vypracuje, v prípade potreby na základe dohody s hlavným príjemcom, vykonávacie mechanizmy pre každú operáciu.

Článok 104

Funkcie certifikačného orgánu

Certifikačný orgán cezhraničného programu je zodpovedný najmä za:

a) zostavenie a predloženie Komisii osvedčených výkazov výdavkov a žiadostí o platby;

b) osvedčenie, že:

i) výkaz výdavkov je presný, vychádza zo spol'ahlivých systémov účtovníctva a je založený na overitel'ných podporných dokumentoch;

ii) vykázané výdavky sú v súlade s príslušnými predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi a boli vynaložené na operácie, ktoré boli vybrané na financovanie v súlade s kritériami vzt'ahujúcimi sa na program a ktoré sú v súlade s príslušnými predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi;

c) to, že na účely osvedčenia zabezpečí získanie adekvátnych informácií od riadiaceho orgánu o postupoch a overeniach vykonaných v súvislosti s výdavkami uvedenými vo výkazoch výdavkov;

▼B

d) to, že sa na účely osvedčenia zohľadnia výsledky všetkých auditov vykonaných audítorským orgánom alebo pod jeho vedením;

e) vedenie počítačových účtovných záznamov o výdavkoch vykázaných Komisii. K týmto informáciám má prístup riadiaci orgán a audítorský orgán. Certifikačný orgán poskytne tieto informácie Komisii na základe jej písomnej žiadosti do desiatich dní od jej doručenia alebo v akejkoľvek inej lehote, ktorá bola dojednaná na účely vykonania kontroly dokladov alebo kontroly na mieste;

f) vedenie záznamov o vymáhateľných sumách a sumách stiahnutých z dôvodu zrušenia celého príspevku na operáciu alebo jeho časti. Vymožené sumy sa vrátia do všeobecného rozpočtu Európskej únie pred ukončením cezhraničného programu takým spôsobom, že sa odpočítajú z nasledujúceho výkazu výdavkov;

▼M1

g) to, že sa Komisii každoročne do 31. marca zašle výkaz, v ktorom sa pre každú prioritnú os cezhraničného programu uvedú:

i) sumy, ktoré boli z výkazov výdavkov predložených v predchádzajúcom roku stiahnuté z dôvodu zrušenia celého verejného príspevku na operáciu alebo jeho časti;

ii) vymožené sumy, ktoré boli odpočítané z výkazov výdavkov predložených v predchádzajúcom roku;

iii) výkaz súm, ktoré mali byť vrátené k 31. decembru predchádzajúceho roka, rozdelené podľa rokov, v ktorých boli vydané príkazy na vymáhanie;

iv) zoznam súm, pri ktorých sa počas predchádzajúceho roka zistilo, že nie je možné ich vymôcť, alebo v prípade ktorých sa neočakáva, že budú vrátené, rozdelené podľa rokov, v ktorých boli vydané príkazy na vymáhanie.

Na účely bodov i), ii) a iii) sa v súlade s článkom 138 ods. 2 tohto nariadenia pre každú prioritnú os uvádzajú agregátne sumy týkajúce sa nezrovnalostí oznámených Komisii podľa článku 28 nariadenia (ES) č. 1828/2006.

Na účely bodu iv) sa v súlade s článkom 138 ods. 2 tohto nariadenia každá suma týkajúca sa nezrovnalosti oznámenej Komisii podľa článku 28 nariadenia (ES) č. 1828/2006 označí referenčným číslom nezrovnalosti alebo pomocou inej vhodnej metódy.

Pre každú sumu uvedenú v bode iv) certifikačný orgán uvedie, či sa príspevok Spoločenstva má hradiť zo všeobecného rozpočtu Európskej únie.

Ak do jedného roka od predloženia výkazu Komisia nepožiada o informácie na účely článku 114 ods. 2 tohto nariadenia, neinformuje zúčastnené krajiny písomne o svojom zámere začať zisťovanie v súvislosti s predmetnou sumou alebo nepožiada, aby zúčastnené krajiny pokračovali vo vymáhaní, príspevok Spoločenstva sa hradí zo všeobecného rozpočtu Európskej únie.

Lehota jedného roka sa neuplatňuje v prípadoch úmyselného alebo zisteného podvodu.

▼B

Článok 105

Funkcie audítorského orgánu

1. Audítorský orgán cezhraničného programu je funkčne nezávislý na riadiacom orgáne a certifikačnom orgáne a je zodpovedný najmä za:

a) zabezpečenie toho, aby sa vykonali audity na overenie účinného fungovania riadiaceho a kontrolného systému cezhraničného programu;

b) zabezpečenie toho, aby sa na vzorke vhodnej na overenie vykázaných výdavkov vykonali audity operácií;

c) to, že počnúc rokom po prijatí cezhraničného programu až do štvrtého roka po poslednom rozpočtovom záväzku sa každoročne do 31. decembra:

i) Komisii predloží výročná kontrolná správa, ktorá obsahuje nálezy z auditov vykonaných počas predchádzajúceho dvanást'mesačného obdobia končiaceho sa 30. júna príslušného roku, a že budú oznámené akékol'vek nedostatky, ktoré boli zistené v systémoch riadenia a kontroly programu. Prvá správa, ktorá sa predkladá do 31. decembra roka nasledujúceho po prijatí programu, sa bude týkat' obdobia od 1. januára roka, v ktorom bol program prijatý, do 30. júna roka nasledujúceho po prijatí programu. Informácie o auditoch vykonaných po 1. júli štvrtého roka po poslednom rozpočtovom záväzku sa zahrnú do záverečnej kontrolnej správy, ktorá je podkladom vyhlásenia o ukončení uvedeného v písmene d) tohto odseku. Základom tejto správy sú audity systémov a audity operácií vykonané v zmysle písmen a) a b) tohto odseku;

ii) na základe kontrol a auditov vykonaných pod vedením audítorského orgánu vydá stanovisko, ktorého predmetom bude, či riadiaci a kontrolný systém funguje účinne, t. j. či poskytuje primeranú záruku, že výkazy výdavkov predložené Komisii sú správne, a v dôsledku toho aj primeranú záruku, že podkladové transakcie sú zákonné a správne.

Ak sa na niekol'ko cezhraničných programov IPA uplatňuje spoločný systém, informácie podl'a bodu i) môžu byt' zaradené do jednej správy a stanovisko a vyhlásenie podl'a bodu ii) môže zahŕňat' všetky takéto cezhraničné programy.

d) to, že najneskôr do ►**M1** 31. marca ◄ piateho roku po poslednom rozpočtovom záväzku sa predloží vyhlásenie o ukončení podložené záverečnou kontrolnou správou, v ktorom sa posúdi platnost' žiadosti o vyplatenie konečného zostatku a zákonnost' a správnost' podkladových transakcií zahrnutých do záverečného výkazu výdavkov. Toto vyhlásenie o ukončení vychádza zo všetkých auditov vykonaných audítorským orgánom alebo pod jeho vedením.

2. Audítorský orgán zabezpečí, aby sa pri auditoch zohl'adnili medzinárodne uznávané audítorské štandardy.

3. Ak audity a kontroly uvedené v odseku 1 písm. a) a b) vykonáva iný subjekt ako audítorský orgán, audítorský orgán zabezpečí, aby mal tento subjekt potrebnú funkčnú nezávislost'.

▼B

4. Ak v dôsledku nedostatkov v riadiacich a kontrolných systémoch alebo v dôsledku množstva zistených nesprávnych výdavkov nie je možné v rámci výročného stanoviska podl'a odseku 1 písm. c) alebo v rámci vyhlásenia o ukončení podl'a odseku 1 písm. d) poskytnút' stanovisko bez výhrad, audítorský orgán uvedie dôvody a odhadne rozsah problému a jeho finančné dôsledky.

Článok 106

Audit trail

Na účely auditov uvedených v článku 105 ods. 1 písm. b) sa audit trail považuje za adekvátny, ak v prípade príslušného cezhraničného programu spĺňa tieto kritériá:

a) umožňuje dat' do súladu agregátne sumy osvedčené Komisii s podrobnými účtovnými záznamami a podpornými dokumentmi, ktorými disponuje certifikačný orgán, riadiaci orgán, prostredníci a hlavní príjemcovia, pokial' ide o operácie spolufinancované v rámci cezhraničného programu;

b) umožňuje overenie vyplatenia verejného príspevku hlavnému príjemcovi a všetkým konečným príjemcom;

c) umožňuje overenie uplatňovania kritérií výberu, ktoré stanovil spoločný monitorovací výbor cezhraničného programu;

d) pre každú operáciu obsahuje technické špecifikácie a finančný plán, doklady týkajúce sa schválenia grantu, dokumenty vzt'ahujúce sa na postupy verejného obstarávania, správy o dosiahnutom pokroku a správy o vykonanom overovaní a auditoch.

Článok 107

Audity operácií

1. Audity uvedené v článku 105 ods. 1 písm. b) sa vykonávajú každé dvanást'mesačné obdobie od 1. júla roka po prijatí cezhraničného programu na vzorke operácií vybraných pomocou metódy, ktorú stanoví alebo schváli audítorský orgán na základe dohody s Komisiou.

Tieto audity sa vykonávajú na mieste a vychádzajú z dokladov a záznamov, ktorými disponuje konečný príjemca.

Zúčastnené krajiny zabezpečia, aby došlo k primeranému rozvrhnutiu týchto auditov v rámci obdobia vykonávania.

2. Auditmi sa overí, či sú splnené tieto podmienky:

a) operácia spĺňa kritériá výberu pre cezhraničný program, bola vykonaná v súlade s rozhodnutím o schválení a spĺňa všetky príslušné podmienky týkajúce sa jej funkčnosti, využitia alebo ciel'ov, ktoré sa majú dosiahnut';

b) vykázané výdavky sú v zhode s účtovným záznamami a podpornými dokumentmi, ktorými disponuje konečný príjemca;

c) výdavky vykázané konečným príjemcom sú v súlade s predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi;

d) verejný príspevok bol konečnému príjemcovi vyplatený v súlade s článkom 40 ods. 9.

▼B

3. Ked' je zjavné, že zistené problémy sú systémového charakteru, a preto predstavujú riziko aj pre ostatné operácie v rámci cezhraničného programu, audítorský orgán zabezpečí vykonanie d'alšieho preskúmania, vrátane prípadných doplnkových auditov, s ciel'om zistit' rozsah týchto problémov. Príslušné orgány prijmú potrebné preventívne a nápravné opatrenia.

4. Pred ukončením cezhraničného programu sa vykoná audit podl'a odseku 2 najmenej 5 % celkových výdavkov vykázaných hlavnými príjemcami a osvedčených Komisii v záverečnom výkaze výdavkov.

Článok 108

Kontrolný systém

1. Na účely potvrdzovania výdavkov zriadi každá zúčastnená krajina kontrolný systém, ktorý umožní overenie dodávky spolufinancovaných výrobkov a služieb, správnost' výdavkov vykázaných pre operácie alebo ich časti vykonané na jej území a súlad takých výdavkov a s nimi súvisiacich operácií alebo ich častí s predpismi Spoločenstva a prípadne s jej vnútroštátnymi predpismi.

Na tento účel každá zúčastnená krajina určí kontrolórov zodpovedných za overenie zákonnosti a správnosti výdavkov vykázaných jednotlivými konečnými príjemcami zúčastnenými na operácii. Zúčastnené krajiny sa môžu rozhodnút', že pre celé územie cezhraničného programu určia jediného kontrolóra.

Ak sa overenie dodávky spolufinancovaných výrobkov a služieb dá uskutočnit' len pre celú operáciu, vykoná takéto overenie kontrolór tej zúčastnenej krajiny, v ktorej má sídlo hlavný príjemca, alebo ho vykoná riadiaci orgán.

▼M1

2. Každá zúčastnená krajina zabezpečí, aby výdavky mohli byť kontrolórmi potvrdené v lehote troch mesiacov odo dňa, keď ich kontrolórom predložil konečný príjemca.

▼B

Pododdiel 2

Hodnotenie a monitorovanie

Článok 109

Hodnotenie

1. Ciel'om hodnotenia je zlepšit' kvalitu, účinnost' a súdržnost' pomoci poskytovanej z finančných prostriedkov Spoločenstva a takisto aj stratégiu a vykonávanie cezhraničných programov, pri súčasnom prihliadnutí na ciel' trvalo udržatel'ného rozvoja a príslušné právne predpisy Spoločenstva, ktoré sa týkajú vplyvu na životné prostredie a strategického hodnotenia životného prostredia.

2. Zúčastnené krajiny vykonajú spoločné *ex ante* hodnotenie každého cezhraničného programu.

▼B

Ciel'om *ex ante* hodnotení je optimalizácia pridel'ovania rozpočtových zdrojov v rámci cezhraničných programov a zlepšenie kvality prípravy programov. V rámci týchto hodnotení sa určia a posúdia rozdiely, medzery a možnosti rozvoja, ciele, ktoré sa majú dosiahnut', očakávané výsledky, kvantifikované ciele, súdržnost' s príslušnými dokumentmi o viacročnom orientačnom plánovaní, pridaná hodnota vkladu Spoločenstva, skúsenosti získané z predchádzajúcich procesov prípravy programov a kvalita postupov pre vykonávanie, monitorovanie, hodnotenie a finančné hospodárenie.

Ex ante hodnotenie tvorí prílohu cezhraničného programu.

3. Počas programového obdobia vykonávajú zúčastnené krajiny hodnotenia v spojitosti s monitorovaním cezhraničného programu, najmä ak sa monitorovaním zistí značný odklon od pôvodne stanovených ciel'ov alebo ak sú podané návrhy na revíziu cezhraničného programu. Výsledky sa poskytnú spoločnému monitorovaciemu výboru cezhraničného programu a Komisii.

Ak tieto výsledky nasvedčujú tomu, že je potrebné revidovat' zostávajúcu časť programu uvedenú v článku 93, prerokujú sa v čase predloženia revidovaného cezhraničného programu s výborom IPA.

4. Hodnotenia vykonávajú interní alebo externí odborníci alebo subjekty s funkčnou nezávislost'ou na certifikačnom orgáne a audítorskom orgáne podl'a článku 102. Výsledky sa uverejnia v súlade s príslušnými predpismi o prístupe k dokumentom.

5. Hodnotenia sa financujú z rozpočtu určeného na technickú pomoc podl'a článku 94 ods. 1 písm. f).

Článok 110

Spoločný monitorovací výbor

1. Zúčastnené krajiny zriadia pre každý cezhraničný program spoločný monitorovací výbor do troch mesiacov odo dňa, keď sa zúčastneným krajinám oznámi rozhodnutie o schválení cezhraničného programu.

Spoločné monitorovacie výbory sa schádzajú najmenej dvakrát ročne na podnet zúčastnených krajín alebo Komisie.

Pri cezhraničnom programe vykonávanom v súlade s prechodným mechanizmom uvedeným v článku 99 plní pre prijímajúce krajiny, v ktorých je pomoc vykonávaná na decentralizovanom základe, úlohu sektorového monitorovacieho výboru uvedeného v článku 59 spoločný monitorovací výbor.

2. Každý spoločný monitorovací výbor vypracuje v záujme plnenia úloh, ktoré mu vyplývajú z tohto nariadenia, v súlade s mandátom spoločného monitorovacieho výboru vymedzeným Komisiou a v rámci, ktorý tvorí inštitucionálny, právny a finančný systém zúčastnených krajín, vlastný rokovací poriadok. Rokovací poriadok sa prijme na základe dohody s riadiacim orgánom a v prípade programu vykonávaného podl'a prechodného mechanizmu uvedeného v článku 99 na základe dohody s národným koordinátorom IPA príslušnej prijímajúcej krajiny či krajín.

▼B

3. Spoločnému monitorovaciemu výboru predsedá zástupca niektorej zo zúčastnených krajín alebo riadiaceho orgánu.

Zúčastnené krajiny v rámci rozhodovania o jeho zložení podl'a článku 102 ods. 3 náležite zohl'adnia ustanovenia článku 87.

4. Komisia sa na práci spoločného monitorovacieho výboru zúčastňuje v poradnej funkcii. V prípade cezhraničných programov, na ktoré prispela Európska investičná banka alebo Európsky investičný fond, sa môžu na práci v poradnej funkcii zúčastňovat' aj zástupcovia Európskej investičnej banky a Európskeho investičného fondu.

5. Spoločný monitorovací výbor posudzuje účinnost' a kvalitu vykonávania cezhraničného programu v súlade s týmito ustanoveniami:

a) posudzuje a schval'uje kritériá pre výber operácií financovaných cezhraničným programom a schval'uje každú revíziu týchto kritérií v súlade s potrebami prípravy programov;

b) pravidelne skúma pokrok dosiahnutý pri plnení konkrétnych ciel'ov cezhraničného programu, a to na základe dokumentov predložených riadiacim orgánom, a v prípade programov vykonávaných podl'a prechodného mechanizmu uvedeného v článku 99 na základe dokumentov predložených operačnými štruktúrami v zúčastnených prijímajúcich krajinách;

c) skúma výsledky vykonávania, najmä dosahovanie ciel'ov stanovených pre každú prioritnú os a hodnotenia uvedené v článku 57 ods. 4 a článku 109;

d) posudzuje a schval'uje výročnú správu a záverečnú správu o vykonávaní podl'a článku 112 a v prípade programu vykonávaného podl'a prechodného mechanizmu uvedeného v článku 99 preskúmava správy podl'a článku 144;

e) oboznamuje sa s výročnou kontrolnou správou uvedenou v článku 105 ods. 1 písm. c) a v prípade programu vykonávaného podl'a prechodného mechanizmu uvedeného v článku 99 s výročnou správou či správami o audítorskej činnosti uvedenými v článku 29 ods. 2 písm. b) prvá zarážka, ako aj so všetkými relevantnými pripomienkami, ktoré Komisia prípadne vznesie po preskúmaní týchto správ;

f) je zodpovedný za výber operácií, avšak môže túto funkciu delegovat' na jemu podriadený riadiaci výbor;

g) môže navrhnút' akúkol'vek revíziu cezhraničného programu alebo jeho preskúmanie, ak je pravdepodobné, že sa nimi umožní dosiahnutie ciel'ov uvedených v článku 86 ods. 2 alebo zlepší riadenie cezhraničného programu vrátane jeho finančného riadenia;

h) posudzuje a schval'uje akýkol'vek návrh na zmenu a doplnenie obsahu cezhraničného programu.

Článok 111

Mechanizmy monitorovania

1. Riadiaci orgán a spoločný monitorovací výbor zabezpečia kvalitné vykonávanie cezhraničného programu.

▼B

2. Riadiaci orgán a spoločný monitorovací výbor uskutočňujú monitorovanie s ohl'adom na finančné ukazovatele a ukazovatele uvedené v článku 94 ods. 1 písm. d).

3. Výmena údajov na účely monitorovania sa medzi Komisiou a orgánmi uvedenými v článku 102 uskutočňuje elektronicky.

Článok 112

Výročná správa a záverečná správa o vykonávaní

1. Riadiaci orgán predloží Komisii výročnú správu o vykonávaní cezhraničného programu, ktorú schválil spoločný monitorovací výbor, každý rok najneskôr do 30. júna. Prvá výročná správa sa predloží počas druhého roka po prijatí programu.

Riadiaci orgán predloží záverečnú správu o vykonávaní cezhraničného programu najneskôr do ►M1 31. marca piateho roku ◄ po poslednom rozpočtovom záväzku.

2. Správy podl'a odseku 1 obsahujú informácie:

a) o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní cezhraničného programu a priorít vzhl'adom na ich konkrétne a overitel'né ciele, spolu s vyčíslením, ak je vyčíslenie pri týchto ciel'och možné, pričom sa použijú ukazovatele uvedené v článku 94 ods. 1 písm. d) na úrovni prioritnej osi;

b) o finančnom vykonávaní cezhraničného programu, pričom sa pre každú prioritnú os uvedú:

▼M1

i) výdavky, ktoré zaplatil konečný príjemca a ktoré sú zahrnuté do žiadosti o platbu zaslanej riadiacemu orgánu, a zodpovedajúci verejný príspevok;

▼B

ii) celkové platby prijaté od Komisie a vyčíslenie finančných ukazovatel'ov uvedených v článku 111 ods. 2 a

iii) výdavky vynaložené subjektom zodpovedným za vykonávanie platieb príjemcom;

c) o opatreniach prijatých riadiacim orgánom alebo spoločným monitorovacím výborom na zabezpečenie kvality a účinnosti vykonávania, najmä:

i) o opatreniach na monitorovanie a hodnotenie, ako aj o mechanizmoch na zber údajov;

ii) súhrnnú informáciu o akýchkol'vek závažných problémoch, ktoré sa vyskytli počas vykonávania cezhraničného programu, a o akýchkol'vek prijatých opatreniach a prípadne odpovede na pripomienky podl'a článku 113;

iii) o využití technickej pomoci;

d) o opatreniach prijatých na účely informovania o cezhraničnom programe a na jeho propagáciu;

e) o hlavných problémoch v súvislosti s dodržiavaním práva Spoločenstva, ktoré sa vyskytli počas vykonávania cezhraničného programu, a o opatreniach prijatých na ich odstránenie;

▼B

f) o využití pomoci, ktorá počas obdobia vykonávania cezhraničného programu bola po vykonaní finančných opráv uvedených v článku 138 poskytnutá riadiacemu orgánu alebo inému verejnému orgánu;

g) v prípade programov vykonávaných v rámci prechodného mechanizmu uvedeného v článku 99, o pokroku, ktorý sa dosiahol v otázke vykonávania zdiel'aného hospodárenia na celom území cezhraničného programu.

Informácie uvedené v písmenách a) až g) tohto odseku môžu byt' prípadne poskytnuté aj v súhrnnej podobe.

Informácie uvedené v písmenách c) a f) sa nemusia uviest', ak od predchádzajúcej správy nedošlo k žiadnej podstatnej zmene.

3. Komisia oznámi zúčastneným krajinám svoje stanovisko k obsahu výročnej správy o vykonávaní, ktorú predložil riadiaci orgán, do troch mesiacov odo dňa jej doručenia. V prípade záverečnej správy o cezhraničnom programe je táto lehota najviac päť' mesiacov odo dňa jej doručenia. Ak sa Komisia v stanovenej lehote nevyjadrí, správa sa považuje za prijatú.

Článok 113

Ročné preskúmanie programov

1. Každoročne po predložení výročnej správy o vykonávaní uvedenej v článku 112 Komisia a riadiaci orgán preskúmajú pokrok, ktorý sa dosiahol vo vykonávaní cezhraničného programu, najdôležitejšie výsledky dosiahnuté počas predchádzajúceho roka, finančné vykonávanie a d'alšie faktory s ciel'om zlepšit' vykonávanie.

Takisto sa môžu preskúmat' aj akékol'vek aspekty fungovania riadiaceho a kontrolného systému uvedené vo výročnej kontrolnej správe podl'a článku 105 ods. 1 písm. c) bodu i).

2. Po preskúmaní podl'a odseku 1 môže Komisia vzniest' pripomienky určené zúčastneným krajinám a riadiacemu orgánu, ktorý o nich informuje spoločný monitorovací výbor. Zúčastnené krajiny informujú Komisiu o opatreniach prijatých na základe týchto pripomienok.

Pododdiel 3

Povinnosti zúčastnených krajín a Komisie

Článok 114

Riadenie a kontrola

1. Zúčastnené krajiny zodpovedajú za riadenie a kontrolu cezhraničných programov najmä prostredníctvom týchto opatrení:

a) zabezpečením toho, aby boli riadiace a kontrolné systémy cezhraničných programov zavedené v súlade s článkami 101 a 105 a aby fungovali účinne;

b) predchádzaním, zist'ovaním a nápravou nezrovnalostí a vymáhaním neoprávnene vyplatených prostriedkov a prípadne aj úrokov z omeškania. O týchto skutočnostiach, ako aj o priebežnom pokroku správnych a súdnych konaní informujú Komisiu.

▼B

2. Bez toho, aby bola dotknutá zodpovednost' zúčastnených krajín za odhal'ovanie a nápravu nezrovnalostí a za vymáhanie neoprávnene vyplatených prostriedkov, certifikačný orgán zabezpečí, aby akékol'vek prostriedky, ktoré boli vyplatené v dôsledku nezrovnalosti, boli vymožené od hlavného príjemcu. Koneční príjemcovia vrátia hlavnému príjemcovi neoprávnene vyplatené prostriedky v súlade s dohodou, ktorú uzavreli. Ak sa hlavnému príjemcovi nepodarí zabezpečit' vrátanie vyplatených prostriedkov od konečného príjemcu, certifikačnému orgánu nahradí prostriedky neoprávnene vyplatené tomuto konečnému príjemcovi zúčastnená krajina, na území ktorej má tento konečný príjemca sídlo.

Článok 115

Opis riadiacich a kontrolných systémov

1. Pred vyplatením predbežného financovania uvedeného v článku 128 predloží členský štát, na území ktorého má sídlo riadiaci orgán, Komisii opis riadiacich a kontrolných systémov a najmä organizácie a postupov:

a) riadiaceho orgánu, certifikačného orgánu a prostredníkov uvedených v článku 102;

b) audítorského orgánu a d'alších subjektov vykonávajúcich audity pod jeho vedením podl'a článku 102.

2. V súvislosti s riadiacim orgánom, certifikačným orgánom a jednotlivými prostredníkmi poskytne členský štát uvedený v odseku 1 Komisii tieto informácie:

a) opis úloh, ktoré im boli zverené;

b) organizačnú schému subjektu, rozdelenie úloh medzi jeho útvary alebo v rámci nich a orientačný počet pridelených miest;

c) postupy pre výber a schval'ovanie operácií;

▼M1

d) postupy, ktorými sa prijímajú, overujú a potvrdzujú žiadosti konečných príjemcov o úhradu, a postupy, ktorými sa platby pre konečných príjemcov autorizujú, vykonávajú a zaznamenávajú do účtovníctva;

▼B

e) postupy, ktorými sa výkazy výdavkov zostavujú, osvedčujú a predkladajú Komisii;

f) odkaz na písomné postupy vytvorené na účely písmena c), d) a e);

g) pravidlá oprávnenosti stanovené zúčastnenými krajinami a platné pre cezhraničný program;

h) systém pre uchovávanie podrobných účtovných záznamov o operáciách v rámci cezhraničného programu.

3. V súvislosti s audítorským orgánom a d'alšími subjektmi poskytne členský štát uvedený v odseku 1 Komisii tieto informácie:

a) opis ich úloh a ich vzájomného vzt'ahu;

▼B

b) organizačnú schému audítorského orgánu a jednotlivých subjektov, ktoré sa v súvislosti s cezhraničným programom zúčastňujú na vykonávaní auditov, opis spôsobu zabezpečenia ich nezávislosti, orientačný počet pridelených miest a kvalifikáciu pracovníkov;

c) postupy na monitorovanie toho, ako sú vykonávané odporúčania a nápravné opatrenia, ktoré vyplývajú z audítorských správ;

d) prípadné postupy, ktorými audítorský orgán vykonáva dohl'ad nad prácou subjektov, ktoré sa zúčastňujú na vykonávaní auditov týkajúcich sa cezhraničného programu;

e) postupy na prípravu výročnej kontrolnej správy a vyhlásenia o ukončení.

Článok 116

Hodnotenie riadiacich a kontrolných systémov

1. Opis podl'a článku 115 je doplnený o správu, v ktorej sa uvádzajú výsledky hodnotenia vytvorených systémov, a o stanovisko o ich súlade s článkami 101 a 105. Ak sú v tomto stanovisku obsiahnuté výhrady, v správe sa uvedie závažnost' nedostatkov. Príslušná zúčastnená krajina informuje Komisiu o nápravných opatreniach, ktoré sa majú prijat', a o harmonograme ich vykonania a následne potvrdí ich vykonanie a stiahnutie zodpovedajúcich výhrad.

2. Správu a stanovisko podl'a odseku 1 vypracuje audítorský orgán alebo verejný alebo súkromný subjekt funkčne nezávislý na riadiacom orgáne a certifikačnom orgáne, pričom zohl'adní medzinárodne uznávané audítorské štandardy.

3. Ak je príslušný riadiaci a kontrolný systém v podstate zhodný so systémom, ktorý sa uplatňuje v rámci pomoci schválenej podl'a nariadenia (ES) č. 1083/2006, na účely vypracovania správy a stanoviska podl'a odseku 1 sa môžu zohl'adnit' výsledky auditov, ktoré vo vzt'ahu k tomuto systému vykonali vnútroštátni audítori a audítori Spoločenstva.

4. Správa podl'a odseku 1 sa považuje za prijatú a platba predbežného financovania sa vykoná za týchto okolností:

a) do dvoch mesiacov odo dňa doručenia správy, ak je uvedené stanovisko bez výhrad a ak Komisia nevznesie žiadne pripomienky;

b) ak stanovisko obsahuje výhrady, po potvrdení Komisii, že sa vykonali nápravné opatrenia zamerané na kl'účové prvky systémov a že boli stiahnuté zodpovedajúce výhrady, a ak Komisia nevznesie žiadne pripomienky do dvoch mesiacov odo dňa potvrdenia.

Článok 117

Požiadavky v súvislosti s ukončením uplatňovania prechodného mechanizmu

1. Ak sú v prípade cezhraničného programu vykonávaného podl'a prechodného mechanizmu uvedeného v článku 99 zúčastnené krajiny pripravené prejst' na modality vykonávania uvedené v článku 98 ods. 1, predložia Komisii revidovaný opis riadiacich a kontrolných systémov a revidovanú správu a stanovisko podl'a článku 116 ods. 1.

▼B

2. Ak stanovisko obsahuje výhrady, rozhodnutie Komisie, ktorým sa program modifikuje, môže byt' prijaté, len ak Komisia dostala potvrdenie, že sa vykonali nápravné opatrenia zamerané na kl'účové prvky systémov a že boli stiahnuté zodpovedajúce výhrady.

Článok 118

Dojednanie mechanizmu medzi zúčastnenými krajinami a jeho oznámenie

Okrem informácií uvedených v článku 115 ods. 2 a 3 sú súčast'ou opisu riadiaceho a kontrolného systému aj mechanizmy, ktorý si zúčastnené krajiny dojednali, aby riadiacemu orgánu, certifikačnému orgánu a audítorskému orgánu umožnili plnenie úloh, ktoré im vyplývajú z tohto nariadenia a aby zabezpečili, že si zúčastnené krajiny budú plnit' povinnosti v súvislosti s vymáhaním neoprávnene vyplatených prostriedkov podl'a článku 114 ods. 2.

Tieto mechanizmy a takisto aj ustanovenia o pravidlách a postupoch verejného obstarávania podl'a článku 121 tvoria súčast' písomnej dohody zúčastnených krajín, ktorá sa priloží k opisu riadiacich a kontrolných systémov podl'a článku 115.

Článok 119

Povinnosti Komisie

1. Komisia sa v súlade s postupom stanoveným v článku 116 ubezpečí, že zúčastnené krajiny zriadili riadiace a kontrolné systémy, ktoré sú v súlade s článkami 101 a 105, a prostredníctvom výročných kontrolných správ a výročného stanoviska audítorského orgánu podl'a článku 105 ods. 1 písm. c) takisto aj o tom, že tieto systémy počas obdobia vykonávania cezhraničných programov fungujú účinne.

2. Bez toho, aby boli dotknuté audity vykonávané zúčastnenými krajinami, úradníci Komisie alebo poverení zástupcovia Komisie môžu v záujme overenia účinného fungovania riadiacich a kontrolných systémov vykonávat' audity na mieste, ktoré môžu zahŕňat' aj audity operácií v rámci cezhraničných programov, pričom ich s výnimkou naliehavých prípadov oznámia najmenej desat' pracovných dní vopred. Na týchto auditoch sa môžu zúčastnit' úradníci zúčastnených krajín alebo ich poverení zástupcovia.

Úradníci Komisie alebo poverení zástupcovia Komisie, riadne splnomocnení na vykonávanie auditov na mieste, majú prístup k účtovným knihám a všetkým ostatným dokumentom vrátane dokumentov a metaúdajov zostavených alebo prijatých a zaznamenaných na elektronickom nosiči, ktoré súvisia s výdavkami financovanými z prostriedkov Spoločenstva.

Touto právomocou na vykonanie auditu nie je dotknuté uplatňovanie vnútroštátnych ustanovení, na základe ktorých sú niektoré úkony vyhradené subjektom osobitne určeným vnútroštátnymi právnymi predpismi.

▼B

3. Komisia môže o vykonanie auditu na mieste na účely overenia účinného fungovania systémov alebo správnosti jednej alebo viacerých transakcií požiadat' zúčastnenú krajinu. Na týchto auditoch sa môžu zúčastnit' úradníci Komisie alebo poverení zástupcovia Komisie.

Článok 120

Spolupráca s audítorskými orgánmi

Komisia a audítorské orgány cezhraničného programu spolupracujú s ciel'om koordinovat' plány auditu a metódy auditu a bezodkladne si vymieňajú výsledky auditov riadiacich a kontrolných systémov, aby sa dosiahlo čo najlepšie využitie zdrojov a predišlo zbytočnej duplicite v práci.

Komisia a audítorské orgány sa stretávajú pravidelne a najmenej raz ročne, pokial' sa nedohodnú inak, aby spolu preskúmali výročnú kontrolnú správu a stanovisko, ktoré sa predkladajú podl'a článku 105, a aby si vymenili názory na ostatné otázky týkajúce sa zlepšovania riadenia a kontroly cezhraničných programov.

Článok 121

Verejné obstarávanie

▼M1

1. V prípade udeľovania zákaziek na služby, dodávky a práce sa postupy verejného obstarávania riadia ustanoveniami hlavy IV časti 2 kapitoly 3 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 a hlavy III časti 2 kapitoly 3 nariadenia (ES, Euratom) č. 2342/2002, ako aj rozhodnutím Komisie K(2007) 2034 o pravidlách a postupoch vzťahujúcich sa na zákazky služieb, tovaru a prác financované zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev na účely spolupráce s tretími krajinami, s výnimkou oddielu II.8.2.

Tieto ustanovenia sa použijú na celom území cezhraničného programu, teda na území členských štátov, aj na územiach prijímajúcich krajín.

▼B

2. Ustanovenia podl'a odseku 1 sa začlenia do písomnej dohody zúčastnených krajín podl'a článku 118.

3. Ak sa zúčastnené členské štáty nerozhodnú inak, v prípade cezhraničných programov vykonávaných v rámci prechodného mechanizmu uvedeného v článku 99 sa na tú časť programu, ktorá sa vykonáva na území členských štátov, odsek 1 nepoužije.

Pododdiel 4

Finančné hospodárenie

Článok 122

Spoločné pravidlá platieb

1. Komisia uskutočňuje platby príspevkov poskytovaných z prostriedkov Spoločenstva v súlade s rozpočtovými záväzkami. Každá platba sa prirad'uje k najstarším otvoreným rozpočtovým záväzkom.

▼B

2. Platby majú formu predbežného financovania, priebežných platieb a vyplatenia konečného zostatku. Poukazujú sa subjektu určenému zúčastnenými krajinami.

3. Certifikačný orgán zašle Komisii predbežnú prognózu jeho pravdepodobných žiadostí o platby na aktuálny rozpočtový rok a na nasledujúci rozpočtový rok každoročne najneskôr do 30. apríla.

4. Výmena údajov o finančných transakciách medzi Komisiou a orgánmi a subjektmi určenými zúčastnenými krajinami sa uskutoční elektronickými prostriedkami. V prípadoch vyššej moci, a najmä ak nastane porucha spoločného počítačového systému alebo ak nie je trvalé spojenie, certifikačný orgán môže zaslat' výkaz výdavkov a žiadost' o platbu v tlačenej podobe.

Článok 123

Spoločné pravidlá pre výpočet priebežných platieb a platieb konečného zostatku

Priebežné platby a platby konečného zostatku sa vypočítajú tak, že sa na oprávnené výdavky uvádzané v rámci určitej prioritnej osi vo výkaze výdavkov osvedčenom certifikačným orgánom použije miera spolufinancovania stanovená pre každú prioritnú os.

Príspevok Spoločenstva poskytnutý vo forme priebežnej platby a platby konečného zostatku však nesmie byt' vyšší ako verejný príspevok a vyšší ako maximálna suma pomoci z prostriedkov Spoločenstva, ktorá je pre každú prioritnú os stanovená v rozhodnutí Komisie o schválení cezhraničného programu.

Článok 124

Výkaz výdavkov

1. Vo všetkých výkazoch výdavkov sa pre každú prioritnú os uvádza celková suma oprávnených výdavkov, ktoré v súlade s článkom 89 koneční príjemcovia vynaložili pri vykonávaní operácií, a zodpovedajúce verejné výdavky, ktoré boli vyplatené alebo sa majú vyplatit' konečným príjemcom podl'a podmienok, ktoré ich upravujú. Výdavky vynaložené konečnými príjemcami sú podložené faktúrami s potvrdením o doručení alebo účtovnými dokladmi rovnakej dôkaznej hodnoty.

▼M1

2. Ak sa príspevok poskytovaný z prostriedkov Spoločenstva vypočíta vo vzťahu k verejným výdavkom, ako je stanovené v článku 90 ods. 2, nemá akákoľvek informácia o výdavkoch, ktoré nie sú verejnými výdavkami, žiadny vplyv na výšku splatnej sumy vypočítanej na základe žiadosti o platbu.

▼B

Článok 125

Kumulácia predbežného financovania a priebežných platieb

Ustanovenia článku 40 ods. 5 sa uplatňujú *mutatis mutandis*.

▼M1

Článok 126

Vyplácanie sumy konečným príjemcom v plnom rozsahu

Ustanovenia článku 40 ods. 9 sa uplatňujú *mutatis mutandis*.

▼B

Článok 127

Používanie eura

1. Sumy uvedené v cezhraničnom programe predloženom zúčastnenými krajinami, v osvedčených výkazoch výdavkov a žiadostiach o platbu a výdavky uvedené vo výročnej správe a záverečnej správe o vykonávaní sú vyjadrené v eurách.

2. Rozhodnutia Komisie o cezhraničných programoch a záväzky a platby Komisie sa vyjadrujú a realizujú v eurách.

3. Pri projektoch, na ktorých sa podiel'ajú koneční príjemcovia zo zúčastnených krajín, ktoré ešte nezaviedli ku dňu žiadosti o platbu euro ako svoju menu, prepočítajú výšku výdavkov vynaložených v národnej mene na euro hlavní príjemcovia.

▼M1

Táto suma sa na eurá prepočíta použitím mesačného účtovného výmenného kurzu Komisie platného pre mesiac, v ktorom konečný príjemca predložil kontrolórom uvedeným v článku 108 žiadosť o platbu. Tento kurz Komisia elektronicky uverejňuje každý mesiac.

▼B

4. Ak sa euro stane menou zúčastnenej krajiny, postup prepočítania stanovený v odseku 3 zostane d'alej v platnosti pre všetky výdavky, ktoré certifikačný orgán zaznamenal v účtovníctve pred dátumom nadobudnutia účinnosti fixného prepočítacieho kurzu medzi národnou menou a eurom.

Článok 128

Predbežné financovanie

1. Po tom, ako Komisia rozhodne o schválení cezhraničného programu, a po prijatí správy podl'a článku 116 Komisia vyplatí jedinú sumu predbežného financovania subjektu, ktorý určia zúčastnené krajiny.

Suma predbežného financovania je ►M1 50 % ◄ z prvých troch rozpočtových záväzkov na program.

V prípade potreby sa v závislosti na dostupnosti rozpočtového záväzku môže predbežné financovanie vyplatit' v dvoch splátkach.

2. Ak do 24 mesiacov odo dňa, ked' Komisia uhradila prvú splátku predbežného financovania, nebola podaná v rámci cezhraničného programu žiadna žiadost' o platbu, subjekt určený zúčastnenými krajinami vráti späť Komisii celú sumu, ktorá bola vyplatená vo forme predbežného financovania.

Článok 129

Úroky

Ustanovenia článku 36 sa uplatňujú *mutatis mutandis*.

Článok 130

Zúčtovanie

Sumu vyplatenú ako predbežné financovanie Komisia úplne zúčtuje pri ukončení cezhraničného programu podl'a článku 133.

▼B

Článok 131

Podmienky prijatia žiadostí o priebežné platby

1. Pri každej priebežnej platbe, ktorú uskutoční Komisia, musia byt' splnené tieto podmienky:

a) Komisii bola zaslaná žiadost' o platbu a výkaz výdavkov podl'a článku 124;

b) Komisia počas celého obdobia nevyplatila na žiadnu prioritnú os viac, ako je maximálna suma pomoci z prostriedkov Spoločenstva stanovená v rozhodnutí Komisie o schválení cezhraničného programu;

c) riadiaci orgán poslal Komisii ostatnú výročnú správu o vykonávaní podl'a článku 112;

d) Komisia v súvislosti s operáciou či operáciami, pre ktoré sú v príslušnej žiadosti o platbu vykázané výdavky, nevydala žiadne odôvodnené stanovisko vo veci porušenia povinnosti podl'a článku 226 Zmluvy o ES.

2. Ak nie je splnená niektorá alebo viaceré z podmienok uvedených v odseku 1, Komisia o tom v lehote jedného mesiaca informuje zúčastnené krajiny a certifikačný orgán, aby sa mohli prijat' potrebné kroky na nápravu danej situácie.

Článok 132

Deň predloženia žiadostí o priebežnú platbu a čas platby

1. Certifikačný orgán Komisii zašle žiadosti o priebežné platby za každý cezhraničný program, pokial' možno, trikrát za rok. Ak má Komisia vykonat' platbu v prebiehajúcom roku, musí byt' žiadost' o platbu predložená najneskôr 31. októbra.

2. V závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov a ak nedošlo k pozastaveniu platieb podl'a článku 136, Komisia uhradí priebežnú platbu najneskôr dva mesiace po dni, ked' zaevidovala žiadost' o platbu spĺňajúcu podmienky uvedené v článku 131.

Článok 133

Podmienky vyplatenia konečného zostatku

1. Komisia vyplatí konečný zostatok za týchto podmienok:

a) ak certifikačný orgán zaslal do 31. marca piateho roku po poslednom rozpočtovom záväzku žiadost' o platbu obsahujúcu tieto dokumenty:

i) žiadost' o vyplatenie konečného zostatku a výkaz výdavkov podl'a článku 124;

ii) záverečnú správu o vykonávaní cezhraničného programu vrátane informácií stanovených v článku 112;

iii) vyhlásenie o ukončení podl'a článku 105 ods. 1 písm. d) a

▼B

b) ak Komisia v súvislosti s operáciou alebo operáciami, pre ktoré sú v príslušnej žiadosti o platbu vykázané výdavky, nevydala žiadne odôvodnené stanovisko vo veci porušenia povinnosti podl'a článku 226 Zmluvy o ES.

2. Ak Komisii neboli zaslané všetky doklady uvedené v odseku 1, viazanost' konečného zostatku sa automaticky zruší v súlade s článkom 137.

3. Komisia informuje zúčastnené krajiny o svojom stanovisku k obsahu vyhlásenia o ukončení do piatich mesiacov odo dňa doručenia tohto vyhlásenia.

Ak Komisia v lehote piatich mesiacov nevznesie žiadne pripomienky, vyhlásenie o ukončení sa považuje za prijaté.

4. V závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov Komisia vyplatí konečný zostatok najneskôr do 45 dní od toho z týchto dní, ktorý nastane neskôr:

a) odo dňa, ked' prijala záverečnú správu podl'a článku 112, alebo

b) odo dňa, ked' prijala vyhlásenie o ukončení.

5. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 6, sa viazanost' zostatku rozpočtového záväzku zruší dvanást' mesiacov po vyplatení konečného zostatku. Cezhraničný program sa považuje za ukončený, ak nastane niektorá z týchto udalostí:

a) vyplatenie konečného zostatku stanoveného Komisiou na základe dokumentov uvedených v odseku 1;

b) zaslanie oznámenia o dlhu v súvislosti s finančnými prostriedkami, ktoré Komisia zúčastneným krajinám v rámci cezhraničného programu neoprávnene vyplatila;

c) zrušenie viazanosti konečného zostatku rozpočtového záväzku.

Komisia informuje zúčastnené krajiny o dni ukončenia cezhraničného programu v lehote dvoch mesiacov.

6. Bez ohl'adu na výsledky akýchkol'vek auditov vykonaných Komisiou alebo Európskym dvorom audítorov konečný zostatok vyplatený Komisiou na cezhraničný program je možné zmenit' do deviatich mesiacov odo dňa jeho vyplatenia, alebo ak je zostatok záporný a majú ho uhradit' zúčastnené krajiny, do deviatich mesiacov odo dňa vystavenia oznámenia o dlhu. Táto zmena zostatku nemá vplyv na deň ukončenia cezhraničného programu stanovený v odseku 5.

Článok 134

Dostupnost' dokumentov

1. Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá Spoločenstva upravujúce štátnu pomoc obsiahnuté v článku 87 Zmluvy o ES, riadiaci orgán zabezpečí, aby Komisii a Európskemu dvoru audítorov boli počas troch rokov po ukončení cezhraničného programu v zmysle článku 133 ods. 5 k dispozícii všetky podporné dokumenty týkajúce sa výdavkov a auditov príslušného cezhraničného programu.

Táto lehota sa preruší bud' v prípade súdneho konania, alebo na základe riadne odôvodnenej žiadosti Komisie.

▼B

2. Dokumenty sa uchovávajú na bežných nosičoch údajov, a to v podobe originálu alebo v takej verzii, ktorej zhoda s originálom bola osvedčená.

3. Riadiaci orgán vedie evidenciu subjektov, ktoré disponujú originálmi podporných dokumentov týkajúcich sa výdavkov a kontrol, medzi ktoré patria:

a) doklady, ktoré sa týkajú konkrétnych výdavkov vzniknutých a vykázaných platieb realizovaných v rámci pomoci a ktoré sú potrebné na dostatočný audit trail, a takisto aj doklady, ktoré preukazujú, že spolufinancované tovary a služby boli skutočne dodané;

b) správy a dokumenty týkajúce sa kontrol, ktoré vykonali subjekty uvedené v článku 102.

4. Riadiaci orgán zabezpečí, aby dokumenty uvedené v odseku 1 boli dostupné na kontrolu osobám a subjektom na to oprávneným a aby im boli dodané výpisy z nich alebo ich kópie, a to minimálne povereným pracovníkom riadiaceho orgánu, certifikačného orgánu, prostredníkov a audítorského orgánu a povereným úradníkom Spoločenstva a ich splnomocneným zástupcom.

5. Za bežné nosiče údajov podl'a odseku 2 sa považujú predovšetkým:

a) fotokópie originálnych dokumentov;

b) mikrofiše originálnych dokumentov;

c) elektronické verzie originálnych dokumentov;

d) dokumenty, ktoré existujú len v elektronickej podobe.

6. Postupy osvedčovania zhody dokumentov uchovávaných na bežných nosičoch údajov s originálnymi dokumentmi ustanovujú vnútroštátne orgány a zabezpečujú, aby uchovávané verzie spĺňali vnútroštátne zákonné požiadavky a boli spol'ahlivé na účely auditu.

7. Ak dokumenty existujú len v elektronickej podobe, používané počítačové systémy musia spĺňat' uznávané bezpečnostné štandardy, ktoré zabezpečujú, že uchovávané dokumenty spĺňajú vnútroštátne zákonné požiadavky a sú spol'ahlivé na účely auditu.

Článok 135

Prerušenie lehoty na platbu

1. Lehotu na platbu môže povol'ujúci úradník vymenovaný delegovaním v zmysle nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 prerušit' najviac na šest' mesiacov, ak:

a) správa vnútroštátneho audítorského subjektu alebo audítorského subjektu Spoločenstva obsahuje dôkazy, ktoré naznačujú závažné nedostatky vo fungovaní riadiacich a kontrolných systémov;

b) tento povol'ujúci úradník vymenovaný delegovaním má bližšie overit' informácie, na základe ktorých bol upozornený, že výdavky v osvedčenom výkaze výdavkov sú spojené so závažnou nezrovnalost'ou, k náprave ktorej nedošlo.

▼B

2. Zúčastnené krajiny a certifikačný orgán sú bezodkladne informovaní o dôvodoch prerušenia. Toto prerušenie sa skončí okamžite po prijatí potrebných opatrení zo strany zúčastnených krajín.

Článok 136

Pozastavenie platieb

1. Komisia môže pozastavit' všetky priebežné platby na úrovni prioritných osí alebo programov alebo časť z nich, ak:

a) sú v riadiacom a kontrolnom systéme závažné nedostatky, ktoré majú vplyv na spol'ahlivost' postupov osvedčovania platieb a v súvislosti s ktorými neboli prijaté nápravné opatrenia, alebo

b) výdavky v osvedčenom výkaze výdavkov sú spojené so závažnou nezrovnalost'ou, k náprave ktorej nedošlo, alebo

c) zúčastnené krajiny závažným spôsobom porušujú svoje povinnosti podl'a článku 114.

2. Komisia môže rozhodnút' o pozastavení všetkých priebežných platieb alebo ich časti po tom, ako poskytla zúčastneným krajinám príležitost' predložit' ich pripomienky v lehote dvoch mesiacov.

3. Komisia ukončí pozastavenie všetkých priebežných platieb alebo ich časti, ak zúčastnené krajiny prijali potrebné opatrenia, ktoré umožňujú zrušenie takéhoto pozastavenia. Ak zúčastnené krajiny neprijali požadované opatrenia, Komisia môže prijat' v súlade s článkom 138 rozhodnutie o zrušení celého príspevku Spoločenstva na cezhraničný program alebo jeho časti.

Článok 137

Automatické zrušenie viazanosti

Automatické a konečné zrušenie viazanosti akejkol'vek časti rozpočtového záväzku na cezhraničný program sa riadi pravidlami stanovenými v článku 166 ods. 3 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002.

Článok 138

Finančné opravy a nezrovnalosti

1. Na účely finančných opráv sa použijú *mutatis mutandis* príslušné ustanovenia článkov 98, 99, 100, 101 a 102 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

2. Na účely nezrovnalostí sa použijú *mutatis mutandis* príslušné ustanovenia článkov 27 až 34 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 ([1]), ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia (ES) č. 1083/2006 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006.

([1]) Ú. v. EÚ L 371, 27.12.2006, s. 1.

▼B

Oddiel 3

Cezhraničné programy medzi prijímajúcimi krajinami

Pododdiel 1

Riadiace a kontrolné systémy

Článok 139

Štruktúry a orgány

1. Pri každom cezhraničnom programe každá zúčastnená prijímajúca krajina zriadi pre tú časť programu, ktorá sa na ňu vzťahuje, operačnú štruktúru.

2. Medzi úlohy operačných štruktúr patrí príprava cezhraničných programov v súlade s článkom 91.

3. Operačné štruktúry zúčastnených prijímajúcich krajín úzko spolupracujú pri príprave programov a vykonávaní príslušného cezhraničného programu.

4. Pri každom cezhraničnom programe medzi prijímajúcimi krajinami príslušné operačné štruktúry zriadia spoločný technický sekretariát a spoločný monitorovací výbor podľa článku 142, ktoré im poskytujú pomoc pri plnení ich úloh.

Spoločný technický sekretariát môže mať pobočky v každej zo zúčastnených krajín.

5. Pri decentralizovanom hospodárení majú operačné štruktúry *mutatis mutandis* funkcie a povinnosti podľa článku 28. Okrem toho sa použijú tieto ustanovenia:

a) medzi operačné štruktúry v každej zúčastnenej prijímajúcej krajine patrí vykonávacia agentúra, ktorá sa zriadi ako súčasť štátnej správy alebo bude pod jej priamou kontrolou;

b) národný povoľujúci úradník v každej zúčastnenej prijímajúcej krajine po porade s národným koordinátorom IPA vymenuje povoľujúceho úradníka programu, ktorý vedie vykonávaciu agentúru.

Povoľujúci úradníci programu sú štátnymi zamestnancami prijímajúcich krajín. Sú zodpovední za činnosť vykonávacích agentúr;

▼M1

c) pri tej časti cezhraničného programu, ktorá sa týka príslušného štátu, realizuje vykonávacia agentúra verejnú súťaž, zadá zákazku, poukáže platby, vedie účtovníctvo a finančné výkazníctvo v prípade verejného obstarávania služieb, dodávok a prác a zadá zákazku, poukáže platby, vedie účtovníctvo a finančné výkazníctvo v prípade grantov.

▼B

V prípade potreby sa použijú *mutatis mutandis* ustanovenia článku 76.

▼M1

6. Pri centralizovanom hospodárení sú funkcie a povinnosti operačných štruktúr definované v príslušných cezhraničných programoch.

▼B

Článok 140

Úlohy Komisie pri výbere operácií

1. Pri centralizovanom hospodárení Komisia:

▼M1

a) schvaľuje kritériá pre výber operácií financovaných z cezhraničného programu vrátane operácií určených mimo rámca výziev na predkladanie návrhov uvedených v článku 95 ods. 1;

▼B

b) odsúhlasuje výzvy na predloženie návrhov a k nim patriace súbory materiálov pre žiadatel'ov (pokyny pre žiadatel'ov), a to pred ich uverejnením;

c) v prípade potreby odsúhlasuje zloženie riadiaceho výboru, ktorému je zverený výber operácií;

d) formálne potvrdzuje operácie vybrané spoločným monitorovacím výborom uvedeným v článku 142. Vo všetkých prípadoch si Komisia ponecháva právo konečného schválenia operácie vybranej na financovanie.

2. Pri decentralizovanom hospodárení sa právo Komisie na výkon *ex ante* kontroly výberu operácií ustanoví v rozhodnutí Komisie o prenesení riadenia podl'a článku 14 ods. 3.

Pododdiel 2

Hodnotenie a monitorovanie

Článok 141

Hodnotenie

Článok 109 sa uplatňuje *mutatis mutandis*. Pri centralizovanom hospodárení sa však hodnotenia podl'a článku 109 ods. 3 vykonávajú pod vedením Komisie. V takom prípade sa neuplatňujú ustanovenia článku 109 ods. 4 a 109 ods. 5.

V prípade cezhraničných programov medzi prijímajúcimi krajinami rozhodne o tom, či je potrebné uskutočnit' *ex ante* hodnotenie podl'a článku 109 ods. 2, Komisia na základe dohody so zúčastnenými prijímajúcimi krajinami, pri zohl'adnení prostriedkov Spoločenstva pridelených na program a v súlade so zásadou proporcionality. Toto *ex ante* hodnotenie sa môže vykonat' za podpory Komisie.

▼M1

Pri decentralizovanom hospodárení môže Komisia, ak to považuje za potrebné, uskutočniť *ad hoc* hodnotenia.

▼B

Článok 142

Spoločný monitorovací výbor

1. Pri cezhraničných programoch medzi sebou zriadia zúčastnené prijímajúce krajiny pre každý cezhraničný program spoločný monitorovací výbor. Spoločný monitorovací výbor plní úlohu sektorového monitorovacieho výboru podl'a článku 59. Odchylne od ustanovení článku 59 ods. 1 platí, že spoločný monitorovací výbor sa zriadi do troch mesiacov po nadobudnutí účinnosti prvej finančnej dohody týkajúcej sa programu.

Spoločné monitorovacie výbory sa schádzajú najmenej dvakrát ročne na podnet zúčastnených krajín alebo Komisie.

2. Každý spoločný monitorovací výbor vypracuje v záujme plnenia úloh, ktoré mu vyplývajú z tohto nariadenia, v súlade s mandátom spoločného monitorovacieho výboru vymedzeným Komisiou a v rámci, ktorý tvorí inštitucionálny, právny a finančný systém zúčastnených krajín, vlastný rokovací poriadok. Tento svoj rokovací poriadok prijme.

3. Spoločnému monitorovaciemu výboru predsedá zástupca niektorej zo zúčastnených krajín.

Každá zúčastnená krajina určí osoby, a to aj spomedzi zástupcov operačnej štruktúry zodpovednej za program, ktoré ju budú zastupovat' v spoločnom monitorovacom výbore. V rámci rozhodovania o zložení spoločného monitorovacieho výboru sa náležite zohl'adnia ustanovenia článku 87.

4. Komisia sa na práci spoločného monitorovacieho výboru zúčastňuje v poradnej funkcii.

5. Spoločný monitorovací výbor posudzuje účinnost' a kvalitu vykonávania cezhraničného programu v súlade s týmito ustanoveniami:

a) posudzuje a schval'uje kritériá pre výber operácií financovaných cezhraničným programom a schval'uje každú revíziu týchto kritérií v súlade s potrebami prípravy programov;

b) pravidelne skúma pokrok dosiahnutý pri plnení konkrétnych ciel'ov cezhraničného programu, a to na základe dokumentov predložených operačnými štruktúrami zúčastnených prijímajúcich krajín;

c) skúma výsledky vykonávania, najmä dosahovanie ciel'ov stanovených pre každú prioritnú os a hodnotenia uvedené v článku 57 ods. 4 a článku 141;

d) skúma výročnú správu a záverečnú správu o vykonávaní podl'a článku 144;

e) oboznamuje sa s výročnou správou či správami o audítorskej činnosti uvedenými v článku 29 ods. 2 písm. b) prvej zarážke, ako aj so všetkými relevantnými pripomienkami, ktoré Komisia prípadne vznesie po preskúmaní týchto správ;

f) je zodpovedný za výber operácií, avšak môže túto funkciu delegovat' na riadiaci výbor;

g) môže navrhnút' akúkol'vek revíziu cezhraničného programu alebo jeho preskúmanie, ak je pravdepodobné, že sa nimi umožní dosiahnutie ciel'ov uvedených v článku 86 ods. 2 alebo zlepší riadenie cezhraničného programu vrátane jeho finančného riadenia;

▼B

h) posudzuje a schval'uje akýkol'vek návrh na zmenu a doplnenie obsahu cezhraničného programu.

Článok 143

Spoločné úlohy operačných štruktúr a spoločného monitorovacieho výboru

Operačné štruktúry zúčastnených prijímajúcich krajín a spoločný monitorovací výbor zabezpečia kvalitné vykonávanie cezhraničného programu. Uskutočňujú monitorovanie s ohl'adom na ukazovatele uvedené v článku 94 ods. 1 písm. d) a pri decentralizovanom hospodárení s ohl'adom na finančné ukazovatele stanovené v cezhraničnom programe.

Článok 144

Výročná správa a záverečná správa o vykonávaní

1. Operačné štruktúry prijímajúcich krajín zúčastnených na cezhraničnom programe zašlú Komisii a príslušným národným koordinátorom IPA po preskúmaní spoločným monitorovacím výborom výročnú správu a záverečnú správu o vykonávaní cezhraničného programu.

Pri decentralizovanom hospodárení sa tieto správy zašlú aj príslušným národným povol'ujúcim úradníkom.

Výročná správa sa predloží vždy do 30. júna každého roka a po prvýkrát sa predloží počas druhého roka po prijatí cezhraničného programu.

Záverečná správa sa predloží najneskôr 6 mesiacov po ukončení cezhraničného programu.

2. Správy podl'a odseku 1 obsahujú informácie:

a) o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní cezhraničného programu a priorít vzhl'adom na ich konkrétne a overitel'né ciele, spolu s vyčíslením, ak je vyčíslenie pri týchto ciel'och možné, pričom sa použijú ukazovatele uvedené v článku 94 ods. 1 písm. d) na úrovni prioritnej osi;

b) podrobné informácie o finančnom vykonávaní cezhraničného programu;

c) o opatreniach prijatých operačnými štruktúrami a/alebo spoločným monitorovacím výborom na zabezpečenie kvality a účinnosti vykonávania, najmä:

   i) o opatreniach na monitorovanie a hodnotenie, ako aj o mechanizmoch na zber údajov;

   ii) súhrnnú informáciu o akýchkol'vek závažných problémoch, ktoré sa vyskytli počas vykonávania cezhraničného programu, a o akýchkol'vek prijatých opatreniach;

   iii) o využití technickej pomoci;

d) o opatreniach prijatých na účely informovania o cezhraničnom programe a na jeho propagáciu.

Informácie uvedené v písmenách a) až d) tohto odseku môžu byt' prípadne poskytnuté aj v súhrnnej podobe.

Informácie uvedené v písmene b) sa v správach uvedú len pri decentralizovanom hospodárení.

Informácie uvedené v písmene c) sa nemusia uviest', ak od predchádzajúcej správy nedošlo k žiadnej podstatnej zmene.

▼B

Pododdiel 3

Finančné hospodárenie

Článok 145

Granty

Po výbere spoločných operácií v súlade s článkom 95 poskytnú grant hlavnému príjemcovi príslušnej zúčastnenej prijímajúcej krajiny pri decentralizovanom hospodárení operačné štruktúry a pri centralizovanom hospodárení Komisia.

Článok 146

Príslušné ustanovenia

Pri decentralizovanom hospodárení sa uplatňujú ustanovenia článku 79 ods. 1, 2 a 3 a článku 80.

HLAVA III

ZLOŽKA REGIONÁLNY ROZVOJ A ZLOŽKA ROZVOJ L'UDSKÝCH ZDROJOV

KAPITOLA I

Predmet pomoci a oprávnenost'

Oddiel 1

Zložka regionálny rozvoj

Článok 147

Oblasti a formy pomoci

1. Zložka regionálny rozvoj môže podporovat' operácie v rámci týchto priorít:

a) dopravná infraštruktúra, najmä vzájomné prepojenie a interoperabilita medzi vnútroštátnymi siet'ami a medzi vnútroštátnymi a transeurópskymi siet'ami;

b) environmentálne opatrenia týkajúce sa odpadového hospodárstva, dodávok vody, mestských odpadových vôd a kvality ovzdušia; asanácia zamorených lokalít a pôdy; oblasti, ktoré sa týkajú trvalo udržatel'ného rozvoja a ktoré predstavujú environmentálny prínos, menovite energetická účinnost' a obnovitel'né zdroje energie;

c) operácie, ktoré posilňujú regionálnu konkurencieschopnost' a produktívne prostredie a stimulujú vytváranie a ochranu udržatel'nej zamestnanosti, kam predovšetkým patrí:

   i) poskytovanie služieb pre podnikatel'ov a technologických služieb podnikom, a to predovšetkým v oblasti riadenia, prieskumu a rozvoja trhu a vytvárania sietí;

   ii) prístup k informačným a komunikačným technológiám a ich využívanie;

   iii) podpora technologického rozvoja, výskumu a inovácií vrátane ich podpory prostredníctvom spolupráce so vzdelávacími inštitúciami vyššieho stupňa a výskumnými ústavmi a výskumnými a technologickými centrami;

▼B

iv) rozvoj sietí a zoskupení podnikatel'ov;

v) vytváranie a rozvoj finančných nástrojov, ktoré umožňujú prístup k revolvingovému financovaniu prostredníctvom rizikového kapitálu a pôžičkových a záručných fondov;

vi) obstaranie miestnej infraštruktúry a služieb, ktoré napomáhajú vo vytváraní, rozvoji a expanzii nových a existujúcich podnikatel'ských subjektov;

vii) vzdelávacia infraštruktúra a infraštruktúra odbornej prípravy, ak je nevyhnutná pre dosiahnutie regionálneho rozvoja, a to pri úzkej koordinácii so zložkou rozvoj l'udských zdrojov.

2. V rámci tejto zložky je možné poskytnút' technickú pomoc na predbežné štúdie a technickú podporu, ak súvisia s oprávnenými činnost'ami, ako aj na také štúdie a opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na vykonanie týchto činností.

Technickou pomocou sa takisto môžu financovat' aj činnosti zamerané na prípravu, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, poskytovanie informácií a kontrolu a činnosti zamerané na posilňovanie administratívnej kapacity v rámci vykonávania pomoci podl'a nariadenia IPA poskytovanej prostredníctvom tejto zložky.

Článok 148

Oprávnenost' výdavkov

1. Výdavky v rámci tejto zložky sú oprávnené, ak boli skutočne zaplatené po podpísaní finančnej dohody uzatvorenej po prijatí príslušného programu. V prípade hlavných projektov uvedených v článku 157 nie sú výdavky oprávnené skôr, ako bolo prijaté rozhodnutie Komisie o schválení príslušného hlavného projektu podl'a článku 157 ods. 3.

▼M1

2. Okrem pravidiel stanovených v článku 34 ods. 3 sa uplatňuje aj pravidlo, že náklady na odpis infraštruktúry nie sú oprávnené.

3. Odchylne od ustanovení článku 34 ods. 3 platí, že prevádzkové náklady vrátane nákladov na prenájom, ktoré sa týkajú výhradne obdobia spolufinancovania operácie, sú oprávnené.

▼B

Článok 149

Intenzita pomoci a miera príspevku Spoločenstva

1. Na účely tejto zložky sú oprávnené výdavky uvedené v článku 38 ods. 1 založené na verejných výdavkoch.

▼M1

2. Príspevok Spoločenstva nepresiahne strop, ktorým je 85 % oprávnených výdavkov na úrovni príslušnej prioritnej osi.

▼B

3. Na operáciu sa neposkytne vyššia miera spolufinancovania ako je tá, ktorá sa vzt'ahuje na danú prioritnú os.

▼B

Článok 150

Projekty vytvárajúce príjmy

▼M1

1. Na účely tejto zložky je projektom vytvárajúcim príjmy akákoľvek na predvstupovú pomoc navrhnutá operácia, s ktorou je spojená investícia do infraštruktúry, za využívanie ktorej platia poplatky priamo používatelia a ktorá vytvára príjmy, alebo akákoľvek operácia, s ktorou je spojený predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo poskytovanie služieb za platby.

2. Oprávnené výdavky na projekty vytvárajúce príjmy, ktoré sa použijú na výpočet príspevku Spoločenstva podľa článku 149, nepresahujú a) pri investíciách do infraštruktúry alebo b) pri iných projektoch, pri ktorých je objektívne možné odhadnúť príjmy vopred, súčasnú hodnotu investičných nákladov po odpočítaní súčasnej hodnoty čistých príjmov z investície počas konkrétneho referenčného obdobia.

▼B

3. Ak na spolufinancovanie nie je oprávnená celá investícia, čistý príjem sa rozdelí pomerom časti investície, ktorá je oprávnená na spolufinancovanie, k časti investície, ktorá na spolufinancovanie oprávnená nie je.

4. Pri výpočte operačná štruktúra zoberie do úvahy, aké referenčné obdobie je adekvátne pri investícii danej kategórie, kategóriu projektu, predpokladanú ziskovost' pri investícii danej kategórie, takisto aj zásadu „znečist'ovatel' platí“, a v prípade potreby aj aspekt dostupnosti, najmä v oblasti životného prostredia.

▼M1

5. Ustanovenia tohto článku sa nevzťahujú na:

a) operácie spolufinancované v rámci tejto zložky, ktorých celkové náklady sa rovnajú alebo nepresahujú 1 mil. EUR;

b) príjmy vytvorené počas hospodárskeho cyklu spolufinancovaných investícií v prípade investícií do podnikov;

c) príjmy vytvorené v rámci finančných nástrojov, ktoré umožňujú prístup k revolvingovému financovaniu prostredníctvom fondov rizikového kapitálu, úverových a záručných fondov.

▼B

Oddiel 2

Zložka rozvoj l'udských zdrojov

Článok 151

Oblasti a formy pomoci

1. Zložka rozvoj l'udských zdrojov prispieva k posilneniu hospodárskej a sociálnej súdržnosti, ako aj k prioritám Európskej stratégie zamestnanosti v oblasti zamestnanosti, vzdelávania, odbornej prípravy a sociálneho začlenenia.

▼B

2. Rozsah tejto zložky predovšetkým zahŕňa pomoc l'ud'om a zameriava sa na tieto priority, konkrétna kombinácia a koncentrácia ktorých závisí od hospodárskych a sociálnych špecifík každej prijímajúcej krajiny:

a) zvýšenie adaptability pracovníkov, podnikov a podnikatel'ov v záujme zlepšenia schopnosti anticipovat' a pozitívne riadit' hospodárske zmeny, a to predovšetkým prostredníctvom podpory:

i) celoživotného vzdelávania a vyšších investícií do l'udských zdrojov zo strany podnikov a pracovníkov;

ii) navrhovania produktívnejších foriem organizácie práce a šírenia informácií o nich;

b) skvalitnenie prístupu k pracovným príležitostiam a k trvalo udržatel'nému začleneniu do pracovného trhu zo strany uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb, prevencia nezamestnanosti, najmä dlhodobej nezamestnanosti a nezamestnanosti mladých, podpora aktívneho starnutia a predlžovanie dĺžky doby strávenej v zamestnaní, zvyšovanie účasti na trhu práce, najmä prostredníctvom podpory:

i) vytvárania, modernizácie a posilňovania inštitúcií trhu práce;

ii) implementácie aktívnych a preventívnych opatrení zabezpečujúcich včasné určenie potrieb;

iii) zlepšenia prístupu k zamestnaniu a zvýšenia trvalo udržatel'nej účasti a postupu žien v zamestnaní;

iv) zvýšenia účasti prist'ahovalcov v zamestnaní, čím sa posilní ich sociálna integrácia;

v) zjednodušenia geografickej a profesijnej mobility pracovníkov a integrácie cezhraničných trhov práce;

c) posilňovanie sociálneho začlenenia a integrácie znevýhodnených osôb v záujme ich trvalo udržatel'nej integrácie v rámci zamestnania a boja so všetkými formami diskriminácie na trhu práce, najmä prostredníctvom podpory:

i) ciest k integrácii a opätovného vstupu do zamestnania pre znevýhodnených l'udí;

ii) akceptovania rôznosti na pracovisku a nediskriminácie;

d) podpora partnerstiev, zmlúv a iniciatív prostredníctvom vytvárania sietí zainteresovaných subjektov, akými sú sociálni partneri a mimovládne organizácie, na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, s ciel'om mobilizácie zdrojov pre reformy v oblasti zamestnanosti a začleňovania do trhu práce;

e) rozširovanie a zvyšovanie investícií do l'udského kapitálu najmä prostredníctvom podpory:

i) navrhovania, zavádzania a vykonávania reforiem vo vzdelávacích systémoch a systémoch odbornej prípravy s ciel'om rozvíjat' schopnost' zamestnat' sa a zvyšovat' význam pre trh práce;

ii) zvýšenia účasti na celoživotnom vzdelávaní a odbornej príprave;

▼B

iii) rozvoja l'udského potenciálu v rámci výskumu a inovácie;

iv) činností zameraných na tvorbu sietí medzi inštitúciami vyššieho vzdelávania, výskumnými a technologickými centrami a podnikmi;

f) posilňovanie inštitucionálnej kapacity a efektívnosti verejných správ a verejnoprávnych služieb na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, prípadne sociálnych partnerov a mimovládnych organizácií, s ciel'om uskutočnit' reformy a dosiahnut' dobrú správu vecí verejných v oblasti zamestnanosti, vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj v sociálnej oblasti.

3. Na podnet prijímajúcej krajiny je v rámci tejto zložky možné poskytnút' technickú pomoc na podporu činností programu zameraných na prípravu, riadenie, monitorovanie, administratívnu podporu, poskytovanie informácií, hodnotenie a na kontrolu a na prípravné činnosti zamerané na prípravu na riadenie európskych štrukturálnych fondov v budúcnosti.

4. Pomoc sa zameriava na tie politiky a činnosti, ktoré môžu potenciálne pôsobit' ako katalyzátory politických zmien a ktoré posilňujú dobrú správu vecí verejných a partnerstvo.

Článok 152

Oprávnenost' výdavkov

1. Pre operácie, ktoré patria do pôsobnosti článku 151, môžu byt' oprávnené tieto výdavky:

a) odpisové náklady, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

i) na nákup súvisiacej investície sa neprispelo žiadnymi vnútroštátnymi grantmi alebo grantmi Spoločenstva;

ii) odpisové náklady sú vypočítané podl'a príslušných vnútroštátnych platných účtovných predpisov;

iii) náklady sa týkajú výlučne obdobia spolufinancovania danej operácie;

b) v prípade grantov paušálne vykazované nepriame náklady, a to až do výšky 20 % priamych nákladov na operáciu, pod podmienkou, že vznikli v súlade s vnútroštátnymi predpismi vrátane účtovných predpisov;

c) nákup nábytku a vybavenia, úprava a modernizácia existujúcich infraštruktúr, pod podmienkou, že

i) pre príslušnú sumu na súvisiace operácie platí limit 15 % z financovania podl'a nariadenia IPA pre každú prioritnú os programu či programov v rámci tejto zložky;

ii) investície sú potrebné na uspokojivé vykonávanie programu či programov v rámci tejto zložky a prispievajú k zvýšeniu vplyvu pomoci;

iii) výsledkom hodnotenia vykonaného pod vedením operačnej štruktúry je, že z pohl'adu pomeru kvality a ceny je nákup výhodnejší ako iné riešenia.

2. Odchylne od ustanovení článku 34 ods. 3 platí, že oprávnenými môžu byt' takisto tieto výdavky:

a) dane vrátane dane z pridanej hodnoty, ak sa nevracajú a ak je preukázané, že ich uhrádza konečný príjemca;

▼B

b) prevádzkové náklady vrátane nákladov na prenájom, ktoré sa vzt'ahujú výlučne na obdobie spolufinancovania operácie;

c) platby za prenajatie alebo lízing, pod podmienkou, že sa vzt'ahujú výlučne na obdobie spolufinancovania operácie a že z pohl'adu pomeru kvality a ceny sú výhodnejšie ako iné riešenia;

▼M1

d) náklady súvisiace s bankovou zárukou alebo podobnou zábezpekou, ktorú poskytuje príjemca grantu.

▼B

Článok 153

Intenzita pomoci a miera príspevku Spoločenstva

1. Na účely tejto zložky sú oprávnené výdavky uvedené v článku 38 ods. 1 založené bud' na verejných výdavkoch, alebo na celkových výdavkoch, pričom zvolená možnost' sa použije na celý príslušný program.

2. Príspevok Spoločenstva nesmie presiahnut' strop, ktorým je 85 % oprávnených výdavkov na úrovni príslušnej prioritnej osi.

3. Na operáciu sa neposkytne vyššia miera spolufinancovania ako je tá, ktorá sa vzt'ahuje na príslušnú prioritnú os.

KAPITOLA II

Príprava programov

Článok 154

Strategický koherenčný rámec

1. Prijímajúce krajiny na základe dokumentu o viacročnom orientačnom plánovaní vytvoria strategický koherenčný rámec, ktorý sa prerokuje s Komisiou. Strategický koherenčný rámec predstavuje referenčný dokument pre prípravu programov zložky regionálny rozvoj a zložky rozvoj l'udských zdrojov.

2. Strategický koherenčný rámec tvorí:

a) stručná analýza, ktorej sa zaoberá silnými a slabými miestami oprávnených sektorov a príležitost'ami a hrozbami, ktoré v rámci nich existujú, a takisto aj tematickými prioritami v rámci zložky regionálny rozvoj a zložky rozvoj l'udských zdrojov, do ktorých prijímajúca krajina plánuje sústredit' svoju pomoc;

b) opis ciel'ov, ktoré sa budú sledovat' v rámci zložky regionálny rozvoj a zložky rozvoj l'udských zdrojov, v súlade s príslušnými národnými prioritami a prioritami Spoločenstva uvedenými v prvom dokumente o viacročnom orientačnom plánovaní;

c) zoznam programov obsahujúci stručnú charakteristiku hlavných prioritných osí každého programu;

d) orientačné rozdelenie pridelených finančných prostriedkov medzi jednotlivé programy, ktoré zahŕňa obdobie troch rokov a ktoré je v súlade s viacročným orientačným finančným rámcom a dokumentom o viacročnom orientačnom plánovaní, a orientačná rozpočtová bilancia medzi jednotlivými programami na nasledujúce roky v rámci každej zložky.

▼B

3. Obsahom strategického koherenčného rámca sú v prípade potreby aj ustanovenia o:

a) koordinácii s d'alšími národnými programami podporovanými medzinárodnými finančnými inštitúciami alebo s inou externou pomocou;

b) koordinácii s d'alšími zložkami IPA, najmä so zložkou rozvoj vidieka.

4. Strategický koherenčný rámec je nevyhnutným predpokladom pre schválenie programov v rámci zložky regionálny rozvoj a zložky rozvoj l'udských zdrojov. Komisii sa predkladá pred podaním žiadosti o schválenie prvého programu v rámci týchto zložiek, alebo najneskôr spolu s ním.

5. Strategický koherenčný rámec vypracuje strategický koordinátor pod celkovým vedením národného koordinátora IPA.

Článok 155

Operačné programy

1. Pomoc sa vykonáva prostredníctvom viacročných operačných programov. Tieto operačné programy vypracujú operačné štruktúry. Vytvárajú sa v úzkej spolupráci s Komisiou a príslušnými zainteresovanými stranami a schval'ujú sa rozhodnutím Komisie podl'a článku 8 ods. 1.

2. Operačné programy obsahujú:

a) hodnotenie strednodobých potrieb a ciel'ov, ktoré sa zaoberá silnými a slabými stránkami príslušných sektorov, tém a regiónov a príležitost'ami a hrozbami, ktoré v rámci nich existujú;

b) prehl'ad konzultácií so sociálno-ekonomickými partnermi a prípadne aj so zástupcami občianskej spoločnosti;

c) opis zvolených strategických priorít, so zretel'om na strategický koherenčný rámec a sektorové, tematické a/alebo geografické mechanizmy koncentrácie pomoci, a takisto aj výsledky *ex ante* hodnotení podl'a článku 57 ods. 4 a článku 166;

d) informácie týkajúce sa prioritnej osi a informácie o súvisiacich opatreniach a ich konkrétnych ciel'och. Tieto ciele sú podl'a možnosti vyčíslené, pričom sa použije len malý počet ukazovatel'ov výsledkov. Tieto ukazovatele umožňujú presne zistit' pokrok, ktorý sa dosiahol vo vykonávaní zvolených opatrení, ako aj účinnost' ciel'ov, ktoré boli stanovené pre príslušnú prioritnú os a opatrenia;

e) v prípade, že niektoré opatrenia majú byt' vykonávané prostredníctvom schém pomoci zameraných na podniky, opíšu sa súvisiace modality;

f) opis operácií technickej pomoci, ktoré sa majú uskutočnit' v rámci konkrétnej prioritnej osi. Podpora Spoločenstva pre túto prioritnú os môže dosiahnut' výšku až do stropu 6 % z príspevku Spoločenstva prideleného na operačný program. Vo výnimočných prípadoch, ak je to riadne odôvodnené vzhl'adom na rozsah programu, môže byt' tento strop stanovený až na 10 %;

g) informácie uvedené osobitne pre každé opatrenie o tom, kto sú predpokladaní koneční príjemcovia, d'alej o predpokladaných modalitách výberu a prípadných súvisiacich kritériách výberu;

▼B

h) finančný plán, v ktorom sa pre každý rok zahrnutý do príslušných viacročných orientačných finančných rámcov a pre každú prioritnú os a orientačne aj pre každé súvisiace opatrenie uvedie:

i) celková suma príspevku Spoločenstva;

ii) národný príspevok, prípadne iné externé príspevky. Ak sa príspevok Spoločenstva pri zložke rozvoj l'udských zdrojov vypočítava s odkazom na celkové výdavky, v tabul'ke sa uvedie orientačné rozdelenie národného príspevku medzi verejnú zložku a súkromnú zložku;

iii) vyplývajúca miera príspevku Spoločenstva;

i) navrhované ukazovatele a modality hodnotenia a monitorovania vrátane orientačnej informácie o aktivitách v oblasti hodnotenia a ich časovom harmonograme;

j) v prípade zložky regionálny rozvoj orientačný zoznam hlavných projektov, spolu s ich technickou a finančnou charakteristikou vrátane informácie o predpokladaných finančných zdrojoch a takisto aj s orientačným časovým harmonogramom ich vykonania;

k) opis príslušných štruktúr a orgánov riadenia a kontroly operačného programu v súlade s článkami 21 až 26, 28, 29 a 31.

Článok 156

Revízia operačných programov

1. Na podnet prijímajúcej krajiny alebo Komisie môžu byt' operačné programy preskúmané a ich zostávajúca časť prípadne zrevidovaná. K takejto revízii môže dôjst' najmä v týchto prípadoch:

a) na základe významných sociálno-ekonomických zmien;

b) s ciel'om vo väčšej miere alebo odlišným spôsobom zohl'adnit' významné zmeny priorít Spoločenstva alebo vnútroštátnych priorít;

▼M1

c) na základe revízie dokumentu o viacročnom orientačnom plánovaní;

▼B

d) na základe hodnotení uvedených v článku 166 ods. 2;

e) na základe t'ažkostí pri vykonávaní.

2. Rozhodnutie Komisie o žiadosti o revíziu operačného programu sa prijme čo najskôr po tom, ako ju formálne podal strategický koordinátor v koordinácii s národným koordinátorom IPA.

3. Ak sa v dôsledku revízie operačného programu podl'a odseku 1 rozšíri oprávnený rozsah v rámci tohto programu, akékol'vek dodatočné výdavky s tým súvisiace sú oprávnené odo dňa prijatia tohto rozhodnutia Komisie.

▼B

Článok 157

Hlavné projekty v rámci zložky regionálny rozvoj

1. Ako súčast' operačného programu môže pomoc v rámci zložky regionálny rozvoj financovat' hlavné projekty.

2. Hlavný projekt pozostáva z viacerých prác, činností alebo služieb a samotným svojim charakterom je určený na naplnenie jednoznačnej a nedelitel'nej úlohy presnej hospodárskej alebo technickej povahy, má jednoznačne určené ciele a celkové náklady naň sú vyššie ako 10 miliónov EUR.

3. Hlavné projekty predkladá Komisii na schválenie príslušná operačná štruktúra. V rozhodnutí o schválení projektu sa presne vymedzí konkrétna vec a oprávnené výdavky, na ktoré sa uplatní miera spolufinancovania stanovená pre prioritnú os. Po ňom nasleduje bilaterálna dohoda s prijímajúcou krajinou, v ktorej sa ustanovia uvedené prvky.

4. Pri predložení hlavného projektu Komisii poskytne operačná štruktúra tieto informácie:

a) informáciu o tom, ktorý subjekt je zodpovedný za vykonávanie;

b) informáciu o povahe investície a opis jej finančného objemu a umiestnenia;

c) výsledky štúdií uskutočnitel'nosti;

d) časový harmonogram vykonania projektu pred ukončením súvisiaceho operačného programu;

e) hodnotenie celkovej sociálno-ekonomickej vyváženosti operácie vychádzajúce z analýzy nákladov a prínosov a zahŕňajúce posúdenie rizika a hodnotenie predpokladaných dosahov na príslušný sektor a na sociálno-ekonomickú situáciu prijímajúcej krajiny, a ak je s operáciou spojený aj presun činností z určitého regiónu v niektorom z členských štátov, aj sociálno-ekonomických dosahov na tento región;

f) analýzu vplyvu na životné prostredie;

g) finančný plán, v ktorom sa uvedie celková výška predpokladaných finančných príspevkov a plánované príspevky v rámci nariadenia IPA a takisto aj ostatné financovanie Spoločenstva a iné externé financovanie. Vo finančnom pláne sa dôvody, na základe ktorých sa žiada o poskytnutie príspevku podl'a nariadenia IPA, doložia prostredníctvom analýzy finančnej uskutočnitel'nosti.

KAPITOLA III

Vykonávanie

Oddiel 1

Všeobecné pravidlá

Článok 158

Výber operácií

1. Všetky operácie, ktoré nie sú hlavnými projektmi a ktoré vykonáva iný konečný príjemca ako vnútroštátny verejnoprávny subjekt, sa vyberajú prostredníctvom výzvy na predloženie návrhov. Kritéria výberu vypracuje operačná štruktúra a uverejní ich spolu s výzvou na predloženie návrhov.

▼B

2. Operačná štruktúra zriadi pre každú výzvu na predloženie návrhov výberovú komisiu, ktorá analyzuje a vyberá návrhy a predkladá operačnej štruktúre odporúčané výsledky výzvy.

Operačná štruktúra sa rozhodne, či tieto výsledky výberového konania schváli, a uvedie dôvody svojho rozhodnutia.

Zloženie výberovej komisie a modality jej práce sa stanovia v príslušnej finančnej dohode.

Článok 159

Nástroje finančného inžinierstva

1. Ako súčast' operačného programu môže príspevok Spoločenstva financovat' výdavky v súvislosti s operáciou, ktorá zahŕňa príspevky na podporu nástrojov finančného inžinierstva pre podniky, ako sú fondy rizikového kapitálu, záručné fondy a pôžičkové fondy. Uprednostnia sa malé a stredné podniky.

2. Podrobné vykonávacie pravidlá sa stanovia vo finančnej dohode uzatvorenej po prijatí operačného programu stanovujúceho príspevok Spoločenstva na nástroje finančného inžinierstva.

Oddiel 2

Finančné hospodárenie

Článok 160

Platby

1. Bez ohl'adu na článok 40 ods. 5 kombinovaná celková výška predbežného financovania a priebežných platieb neprekročí 90 % príspevku Spoločenstva stanoveného vo finančnom pláne operačných programov.

2. Výmena údajov o finančných transakciách medzi Komisiou a orgánmi a subjektmi podl'a článku 21 sa uskutoční elektronickými prostriedkami, ktoré sú stanovené vo finančnej dohode.

▼M2

3. Okrem ustanovení článku 42 platí, že platby predbežného financovania predstavujú 30 % príspevku Európskej únie na prvé tri roky príslušného programu a uhradia sa po splnení podmienok stanovených v článku 42 ods. 1. V prípade potreby sa v závislosti od dostupnosti rozpočtového záväzku môže predbežné financovanie vyplatiť v dvoch splátkach.

_____

▼B

Článok 161

Podmienky prijatia žiadostí o platbu

1. V prípade žiadosti o vyplatenie priebežnej platby sa v rámci zložky regionálny rozvoj a zložky rozvoj l'udských zdrojov popri ustanoveniach článku 43 ods. 1 použijú ustanovenia tohto odseku.

▼B

Žiadost' o platbu nemôže byt' prijatá, ak platby boli podl'a článku 163 pozastavené. V žiadosti o platbu sa osvedčí, že sú splnené všetky požiadavky stanovené článkom 43 ods. 1 a týmto odsekom.

Osvedčené výkazy výdavkov uvedené v článku 43 ods. 1 sa zostavujú podl'a prioritnej osi a opatrení. Národný povol'ujúci úradník osvedčí, že výkaz výdavkov je presný, vychádza zo spol'ahlivých systémov účtovníctva a je založený na overitel'ných dokumentoch. Národný povol'ujúci úradník zašle tento dokument Komisii spolu s:

a) osvedčením o výdavkoch, v ktorom sa osvedčuje, že vykázané výdavky sú v súlade s príslušnými predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi a boli vynaložené na operácie, ktoré boli vybrané na financovanie v súlade s kritériami vzt'ahujúcimi sa na program a ktoré sú v súlade s príslušnými predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi;

b) počítačovým súpisom operácií podl'a jednotlivých opatrení a zodpovedajúcich výdavkov spolu s príspevkom podl'a nariadenia IPA, národným verejným príspevkom a prípadne súkromnými príspevkami;

c) podrobnými údajmi o sumách vymáhatel'ných po zrušení celého príspevku Spoločenstva na operáciu, alebo jeho časti;

d) informáciou o objeme finančných prostriedkov Spoločenstva na eurovom účte vedenom pre každú zložku osobitne, a to ku dňu posledného debetu, na ktorý výkaz odkazuje, a o získaných úrokoch.

2. V prípade žiadosti o vyplatenie konečného zostatku sa v rámci zložky regionálny rozvoj a zložky rozvoj l'udských zdrojov popri ustanoveniach článku 45 ods. 1 použijú ustanovenia tohto odseku.

Aby žiadost' o platbu bola prijatel'ná, musí byt' príspevok Spoločenstva, podl'a prioritnej osi, v súlade s finančným plánom operačného programu.

Osvedčený výkaz výdavkov uvedený v článku 45 ods. 1 zostaví národný povol'ujúci úradník a zašle ho Komisii v súlade s požiadavkami odseku 1 tohto článku.

Komisia informuje prijímajúcu krajinu o svojich záveroch k obsahu stanoviska audítorského orgánu podl'a článku 45 ods. 1 písm. c). Toto stanovisko sa považuje za prijaté, ak Komisia nevznesie žiadne pripomienky do piatich mesiacov odo dňa jeho doručenia.

Článok 162

Lehoty na platbu

1. Národný fond zabezpečí, aby žiadosti o priebežné platby za každý operačný program boli Komisii zaslané trikrát za rok. Ak má Komisia vykonat' platbu v určitom roku, musí byt' žiadost' o platbu predložená najneskôr do 31. októbra toho roka.

2. V závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov Komisia uhradí priebežnú platbu najneskôr dva mesiace po dni, ked' zaevidovala žiadost' o platbu spĺňajúcu podmienky uvedené v článku 43 ods. 1 a článku 161 ods. 1.

▼B

3. V závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov Komisia vyplatí konečný zostatok, ked' sú splnené tieto podmienky:

a) Komisia prijala sektorovú záverečnú správu o vykonávaní podl'a ustanovení článku 169 ods. 4 a 5,

b) Komisia prijala stanovisko audítorského orgánu uvedené v článku 45 ods. 1 písm. c) a súvisiacu správu o audítorskej činnosti podl'a článku 29 ods. 2 písm. b) prvej zarážky.

4. Lehotu na platbu môže povol'ujúci úradník vymenovaný delegovaním Komisiou v zmysle nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 prerušit' najviac na šest' mesiacov, ak:

a) správa vnútroštátneho audítorského subjektu alebo audítorského subjektu Spoločenstva obsahuje dôkazy, ktoré naznačujú závažné nedostatky vo fungovaní riadiacich a kontrolných systémov, alebo

b) tento povol'ujúci úradník vymenovaný delegovaním v Komisii má bližšie overit' informácie, na základe ktorých bol upozornený, že výdavky v osvedčenom výkaze výdavkov sú spojené so závažnou nezrovnalost'ou, k náprave ktorej nedošlo, alebo

c) sú potrebné vysvetlenia k údajom uvedeným vo výkaze výdavkov.

Národný koordinátor IPA a národný povol'ujúci úradník sú bezodkladne informovaní o dôvodoch prerušenia. Toto prerušenie sa skončí okamžite po prijatí potrebných opatrení zo strany prijímajúcej krajiny.

Článok 163

Pozastavenie platieb

Ustanovenia článku 46 sa vzt'ahujú na všetky priebežné platby na úrovni prioritných osí alebo programov, alebo na čast' z nich.

Článok 164

Ukončenie programu

1. Operačný program sa ukončí podl'a ustanovení článku 47 ods. 1, pričom o vyplatení konečného zostatku rozhodne Komisia na základe dokumentov uvedených v článku 45 ods. 1 a článku 161 ods. 2.

Komisia informuje prijímajúcu krajinu o dni ukončenia operačného programu.

2. Bez ohl'adu na výsledky akýchkol'vek auditov vykonaných Komisiou alebo Európskym dvorom audítorov, konečný zostatok vyplatený Komisiou na operačný program je možné zmenit' do deviatich mesiacov odo dňa jeho vyplatenia, alebo, ak je zostatok záporný a má ho uhradit' prijímajúca krajina, do deviatich mesiacov odo dňa vystavenia príkazu na vymáhanie. Táto zmena zostatku nemá vplyv na deň ukončenia operačného programu stanovený v odseku 1.

Článok 165

Opätovné použitie príspevku Spoločenstva

Prijímajúca krajina Komisiu informuje o tom, ako navrhuje opätovne použit' prostriedky, ktoré boli v súlade s článkom 54 zrušené, a v prípade potreby aj o svojich návrhoch na zmenu a doplnenie finančného plánu pomoci v súlade s článkom 156.

▼B

Oddiel 3

Hodnotenie a monitorovanie

Článok 166

Hodnotenie

1. Prijímajúce krajiny vykonajú *ex ante* hodnotenie osobitne pre každý operačný program. V riadne odôvodnených prípadoch a na základe dohody s Komisiou môžu prijímajúce krajiny vykonat' jedno *ex ante* hodnotenie, ktoré obsiahne viacero operačných programov.

Ex ante hodnotenia sa vykonajú pod vedením operačnej štruktúry.

Ciel'om *ex ante* hodnotení je optimalizácia pridel'ovania rozpočtových zdrojov v rámci operačných programov a zlepšenie kvality prípravy programov. V rámci týchto hodnotení sa určia a posúdia rozdiely, medzery a možnosti rozvoja, ciele, ktoré sa majú dosiahnut', očakávané výsledky, kvantifikované ciele, prípadne súdržnost' navrhovanej stratégie, a takisto kvalita postupov pre vykonávanie, monitorovanie, hodnotenie a finančné hospodárenie.

Ex ante hodnotenie tvorí prílohu operačného programu či programov, ktorých sa týka.

2. Počas programového obdobia vykonávajú prijímajúce krajiny hodnotenia v súvislosti s monitorovaním operačných programov, najmä ak sa monitorovaním zistí značný odklon od pôvodne stanovených ciel'ov alebo ak sú podané návrhy na revíziu operačných programov podl'a článku 156. Výsledky sa poskytnú sektorovému monitorovaciemu výboru operačného programu a Komisii.

3. Hodnotenia vykonávajú interní alebo externí odborníci alebo subjekty s funkčnou nezávislost'ou na orgánoch podl'a článku 21. Výsledky sa uverejnia v súlade s príslušnými predpismi o prístupe k dokumentom.

Článok 167

Sektorový monitorovací výbor

1. V súlade s článkom 59 operačná štruktúra zriadi pre každý program sektorový monitorovací výbor. Pre niekol'ko programov v rámci rovnakej zložky je možné zriadit' jeden sektorový monitorovací výbor. Tento výbor sa schádza najmenej dvakrát ročne na podnet prijímajúcej krajiny alebo Komisie.

2. Každý sektorový monitorovací výbor vypracuje v súlade s mandátom sektorového monitorovacieho výboru vymedzeným Komisiou a v rámci, ktorý tvorí inštitucionálny, právny a finančný systém príslušnej krajiny, vlastný rokovací poriadok. Tento rokovací poriadok prijme na základe dohody s operačnou štruktúrou a monitorovacím výborom IPA, v záujme plnenia úloh, ktoré mu vyplývajú z tohto nariadenia.

3. Sektorovému monitorovaciemu výboru spoločne predsedá vedúci operačnej štruktúry a Komisia. O jeho zložení rozhodne operačná štruktúra na základe dohody s Komisiou.

▼B

Členmi sektorového monitorovacieho výboru sú Komisia, národný koordinátor IPA, strategický koordinátor pre zložku regionálny rozvoj a zložku rozvoj l'udských zdrojov a operačná štruktúra programu. Jeho členmi sú v prípade potreby aj zástupcovia občianskej spoločnosti a sociálno-ekonomickí partneri. V prípade operačných programov, na ktoré prispela Európska investičná banka, sa môže na práci v poradnej funkcii zúčastňovat' aj jej zástupca.

4. Sektorový monitorovací výbor:

a) posudzuje a schval'uje všeobecné kritériá pre výber operácií, a to prípadne v súlade s článkom 155 ods. 2 písm. g) do šiestich mesiacov po nadobudnutí účinnosti finančnej dohody o programe, a schval'uje každú revíziu týchto kritérií v súlade s potrebami prípravy programov;

b) na každom zasadnutí skúma pokrok dosiahnutý pri plnení konkrétnych ciel'ov operačného programu, a to na základe dokumentov predložených operačnou štruktúrou;

▼M1

c) na každom zasadnutí skúma výsledky vykonávania, najmä dosahovanie cieľov stanovených pre každú prioritnú os a opatrenia a priebežné hodnotenia uvedené v článku 57; toto monitorovanie uskutočňuje so zreteľom na ukazovatele uvedené v článku 155 ods. 2 písm. d);

▼B

d) preskúmava sektorovú výročnú správu a sektorovú záverečnú správu o vykonávaní podl'a článku 169;

e) oboznamuje sa s výročnou správou o audítorskej činnosti uvedenou v prvej zarážke článku 29 ods. 2 písm. b) alebo s tou čast'ou správy, ktorá sa týka príslušného operačného programu, ako aj so všetkými relevantnými pripomienkami, ktoré Komisia prípadne vznesie po preskúmaní tejto správy alebo ktoré sa týkajú uvedenej časti správy;

f) preskúmava všetky návrhy na zmenu a doplnenie finančnej dohody programu.

5. Sektorový monitorovací výbor takisto môže operačnej štruktúre navrhnút' akúkol'vek revíziu programu alebo jeho preskúmanie, ak je pravdepodobné, že sa tým umožní dosiahnutie ciel'ov uvedených v článku 155 ods. 2 písm. a) alebo zlepší riadenie programu vrátane jeho finančného riadenia.

Článok 168

Mechanizmy monitorovania

Výmena údajov na účely monitorovania sa medzi Komisiou a prijímajúcimi krajinami uskutočňuje elektronickými prostriedkami, ktoré sú stanovené vo finančných dohodách.

Článok 169

Sektorové výročné a záverečné správy o vykonávaní

1. Operačná štruktúra zasiela Komisii a národnému koordinátorovi IPA sektorovú výročnú správu do 30. júna každého roka a po prvýkrát ju zašle do 30. júna 2008.

▼B

Sektorová záverečná správa sa predkladá Komisii a národnému koordinátorovi IPA najneskôr šest' mesiacov po poslednom dni oprávnenosti výdavkov. Sektorová záverečná správa sa vzt'ahuje na celé obdobie vykonávania a obsahuje poslednú sektorovú výročnú správu.

Sektorové správy sa vypracujú vo vzt'ahu k príslušným programom.

2. Sektorové správy pred ich predložením Komisii a národnému koordinátorovi IPA preskúma sektorový monitorovací výbor.

3. Sektorové správy obsahujú:

a) informácie o kvantitatívnom a kvalitatívnom pokroku dosiahnutom pri vykonávaní operačného programu, prioritných osí, opatrení alebo súborov opatrení, vzhl'adom na ich konkrétne a overitel'né ciele, spolu s vyčíslením, ak je možné, pričom sa použijú ukazovatele uvedené v článku 155 ods. 2 písm. d) na príslušnej úrovni. V rámci zložky rozvoj l'udských zdrojov sa štatistika prípadne rozdelí podl'a pohlavia;

b) informácie o finančnom vykonávaní operačného programu, pričom sa pre každú prioritnú os a opatrenie uvedú:

   i) celkové výdavky, ktoré zaplatili koneční príjemcovia a ktoré sú zahrnuté do žiadostí o platbu zaslaných Komisii národným fondom;

   ii) celkové výdavky, ktoré boli skutočne viazané a vyplatené národným fondom so zodpovedajúcim verejným príspevkom alebo verejným a súkromným príspevkom; tieto informácie sa doplnia o počítačové súpisy operácií, v ktorých sa informácie uvádzajú takým spôsobom, že je možné ich sledovat' od rozpočtového záväzku podl'a prijímajúcej krajiny až ku konečným platbám;

   iii) celkové platby prijaté od Komisie.

   Finančné vykonávanie môže byt' prípadne opísané prostredníctvom hlavných oblastí intervencie uvedených v článku 5 ods. 3 písm. f) a regiónov, v ktorých sa pomoc sústred'uje;

c) na informačné účely uvedené orientačné rozdelenie prostriedkov, ktoré boli v rámci nariadenia IPA pridelené na zložku regionálny rozvoj, a to podl'a kategórií, v súlade s podrobným zoznamom uvedeným vo finančnej dohode;

d) informácie o opatreniach prijatých operačnou štruktúrou alebo sektorovým monitorovacím výborom na zabezpečenie kvality a účinnosti vykonávania, najmä:

   i) o opatreniach na monitorovanie a hodnotenie, ako aj o mechanizmoch na zber údajov;

   ii) súhrnnú informáciu o akýchkol'vek závažných problémoch, ktoré sa vyskytli počas vykonávania operačného programu, a o akýchkol'vek následne prijatých opatreniach;

   iii) o využití technickej pomoci;

▼B

e) informácie o činnostiach zameraných na informovanie o programe a na jeho propagáciu podl'a článku 62;

f) pri zložke regionálny rozvoj prípadne aj informácie o pokroku a financovaní hlavných projektov;

g) v rámci zložky rozvoj l'udských zdrojov prípadne syntézu o vykonávaní:

i) politiky uplatňovania rodového hl'adiska, ako aj akýchkol'vek akcií týkajúcich sa rodového hl'adiska;

ii) akcií na zvýšenie účasti prist'ahovalcov v zamestnaní, čím sa posilní ich sociálna integrácia;

iii) akcií na posilnenie integrácie v rámci zamestnania, čím sa zlepší sociálne začlenenie menšín;

iv) akcií na posilnenie integrácie v rámci zamestnania d'alších znevýhodnených skupín, ako aj osôb so zdravotným postihnutím.

Informácie uvedené v písmenách d) a g) tohto odseku sa neuvedú, ak od predchádzajúcej správy nedošlo k žiadnej podstatnej zmene.

4. Sektorové správy sa považujú za prípustné, ak obsahujú všetky príslušné informácie uvedené v odseku 3. Komisia informuje národného koordinátora IPA a operačnú štruktúru o prípustnosti sektorovej výročnej správy do 10 pracovných dní odo dňa jej doručenia.

5. Komisia takisto informuje národného koordinátora IPA a operačnú štruktúru o svojom stanovisku k obsahu prípustnej sektorovej výročnej správy, a to do dvoch mesiacov odo dňa jej doručenia. V prípade sektorovej záverečnej správy o operačnom programe sa táto informácia poskytne najviac päť mesiacov odo dňa doručenia prípustnej správy.

HLAVA IV

ZLOŽKA ROZVOJ VIDIEKA

KAPITOLA I

Predmet pomoci a oprávnenost'

Oddiel 1

Predmet pomoci

Článok 170

Ďalšie vymedzenia pojmov pre zložku rozvoj vidieka

Na účely tejto hlavy sa popri vymedzeniach pojmov obsiahnutých v článku 2 uplatňujú aj tieto vymedzenia pojmov:

1. „normy Spoločenstva“: Spoločenstvom stanovené normy v oblasti ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, starostlivosti o zvieratá a bezpečnosti pri práci;

▼B

2. „horské oblasti“: oblasti uvedené v prvom pododseku článku 50 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 ([1]);

3. „mladý pol'nohospodár“: pol'nohospodár, ktorý má v čase prijatia rozhodnutia o poskytnutí podpory menej ako 40 rokov a ktorý má zodpovedajúce profesijné zručnosti a schopnosti.

Článok 171

Oblasti a formy pomoci

1. Pomoc v rámci tejto zložky má prispiet' k dosiahnutiu týchto ciel'ov:

a) zlepšenie efektívnosti trhu a vykonávania noriem Spoločenstva;

b) prípravné akcie na vykonávanie agro-environmentálnych opatrení a miestnych stratégií rozvoja vidieka;

c) rozvoj vidieckej ekonomiky.

2. Pomoc týkajúca sa ciel'a stanoveného v odseku 1 písm. a), d'alej len „prioritná os 1“, sa poskytuje prostredníctvom týchto opatrení:

a) investície do pol'nohospodárskych podnikov v záujme reštrukturalizácie a prispôsobenia sa normám Spoločenstva;

b) podpora zakladania zoskupení výrobcov;

c) investície do spracovania a uvádzania pol'nohospodárskych výrobkov a výrobkov rybného hospodárstva na trh v záujme reštrukturalizácie týchto činností a ich prispôsobenia normám Spoločenstva.

3. Pomoc týkajúca sa ciel'a stanoveného v odseku 1 písm. b), d'alej len „prioritná os 2“, sa poskytuje prostredníctvom týchto opatrení:

a) akcie na zlepšenie životného prostredia a vidieka;

b) príprava a vykonávanie miestnych stratégií rozvoja vidieka.

4. Pomoc týkajúca sa ciel'a stanoveného v odseku 1 písm. c), d'alej len „prioritná os 3“, sa poskytuje prostredníctvom týchto opatrení:

a) zlepšenie a rozvoj vidieckej infraštruktúry;

b) diverzifikácia a rozvoj vidieckych hospodárskych činností;

c) zlepšenie odbornej prípravy.

Oddiel 2

Všeobecné požiadavky pre oprávnenost' a intenzitu pomoci

Článok 172

Oprávnenost' výdavkov

1. Popri nákladoch uvedených v článku 34 ods. 2 sa za oprávnené v rámci tejto zložky považujú náklady uvedené v odseku 3 písm. c).

([1]) Ú. v. EÚ L 277, 21.10.2005, s. 1.

▼B

Opatreniami technickej pomoci oprávnenými podl'a článku 34 ods. 2 sú opatrenia uvedené v článku 182.

2. Popri ustanoveniach článku 34 ods. 3 platí, že v rámci tejto zložky nie sú oprávnené tieto výdavky:

a) nákup práv na pol'nohospodársku produkciu, zvierat, jednoročných rastlín a ich výsadba;

b) náklady na údržbu, odpisové náklady a náklady na nájom;

c) náklady verejnej správy, ktoré vznikli v dôsledku riadenia a vykonávania pomoci.

3. Bez ohl'adu na ustanovenia článku 34 ods. 3 v prípade investícií:

a) oprávnené výdavky sú obmedzené len na výstavbu alebo skvalitnenie nehnutel'ného majetku;

b) za oprávnené sa považujú kúpa alebo lízing nových strojov a zariadení, vrátane počítačového programového vybavenia, a to až do výšky trhovej hodnoty majetku; ostatné náklady súvisiace so zmluvou o lízingu, ako napríklad marža prenajímatel'a, náklady na refinancovanie úroku, režijné náklady a poist'ovacie náklady, nie sú oprávnené;

c) všeobecné náklady, ktoré súvisia s výdavkami uvedenými v písmenách a) a b), ako napríklad náklady na architektov a odborných technikov a iné poplatky za poradenstvo, realizačné štúdie, získanie patentových práv a licencií, sú oprávnené, a to až do výšky 12 % z nákladov uvedených v písmenách a) a b).

Podrobné ustanovenia pre vykonávanie tohto odseku sa stanovia v sektorových dohodách, ktoré sú vymedzené v článku 7, alebo vo finančných dohodách, ktoré sú vymedzené v článku 8.

3. Investičné projekty zostanú aj nad'alej oprávnenými na financovanie zo Spoločenstva, ak sa päť rokov odo dňa, ked' operačná štruktúra vykonala konečnú platbu, podstatným spôsobom nezmenia.

Článok 173

Intenzita pomoci a výška príspevku Spoločenstva

1. Na účely tejto zložky sa oprávnené výdavky uvedené v článku 38 ods. 1 vypočítajú na základe verejných výdavkov vymedzených v článku 2.

2. Vo všeobecnosti platí, že verejné výdavky nesmú presiahnut' strop, ktorým je 50 % celkových oprávnených nákladov investície. Tento strop je však zvýšený na:

a) 55 % v prípade investícií mladých pol'nohospodárov do pol'nohospodárskych podnikov;

b) 60 % v prípade investícií do pol'nohospodárskych podnikov v horských oblastiach;

c) 65 % v prípade investícií mladých pol'nohospodárov do pol'nohospodárskych podnikov v horských oblastiach;

d) 75 % v prípade investícií uvedených v odseku 4 písm. d) a v prípade investícií do pol'nohospodárskych podnikov v záujme implementácie smernice Rady 91/676/EHS ([1]), ak pre implementáciu tejto smernice existuje národná stratégia;

e) 100 % v prípade investícií do infraštruktúry, ktorá vzhl'adom na svoj charakter nie je schopná vytvárat' značný čistý príjem;

f) 100 % v prípade opatrení uvedených v článku 182.

([1]) Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1.

▼B

3. Pri stanovovaní miery verejných výdavkov na účely odseku 2 sa nezohľadňuje národná pomoc na umožnenie prístupu k pôžičkám, na ktoré sa neposkytuje žiaden príspevok Spoločenstva podľa nariadenia IPA.

4. Vo všeobecnosti platí, že príspevok Spoločenstva nesmie presiahnuť strop, ktorým je 75 % oprávnených výdavkov. Tento strop je však zvýšený na:

a) 80 % v prípade opatrení zahrnutých do prioritnej osi 2 uvedenej v článku 171 ods. 3;

b) 80 % v prípade činností zahrnutých do článku 182, ak sa tieto činnosti neuskutočňujú na podnet Komisie;

c) 100 % v prípade činností zahrnutých do článku 182, ak sa tieto činnosti uskutočňujú na podnet Komisie;

d) 85 % v prípade investičných projektov, ktoré sa realizujú v regiónoch, v ktorých podľa Komisie došlo k mimoriadnym prírodným katastrofám.

Oddiel 3

Oprávnenosť a osobitné požiadavky pre pomoc v rámci prioritnej osi 1

Článok 174

Investície do podnikov

1. Pomoc uvedená v článku 171 ods. 2 písm. a) sa poskytuje na hmotné alebo nehmotné investície do podnikov v záujme ich prispôsobenia normám Spoločenstva a zlepšenia ich celkovej produktivity.

2. Pomoc v rámci tohto opatrenia môže byť poskytnutá podnikom:

a) v prípade ktorých môže byť preukázaná perspektíva hospodárskej životaschopnosti na konci realizácie investície;

b) ktoré v čase prijatia rozhodnutia o poskytnutí podpory spĺňajú vnútroštátne minimálne normy v oblasti ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, starostlivosti o zvieratá a bezpečnosti pri práci.

3. Odchylne od ustanovení odseku 2 písm. b), ak boli vnútroštátne minimálne normy, ktoré sa zakladajú na normách Spoločenstva, zavedené práve v čase doručenia žiadosti, pomoc môže byť poskytnutá bez ohľadu na to, že sa tieto normy nespĺňajú, pod podmienkou, že podnik tieto nové normy splní ku koncu realizácie investície.

Komisia okrem toho môže na základe riadne odôvodnenej žiadosti z prijímajúcej krajiny poskytnúť výnimku z ustanovenia odseku 2 písm. b) v prípade, že sa nespĺňajú vnútroštátne minimálne normy, ktoré sa zakladajú na normách Spoločenstva, ak boli zavedené do vnútroštátneho práva najviac rok pred dňom podania žiadosti.

4. Pomoc sa poskytne pod podmienkou, že investície budú spĺňať príslušné normy Spoločenstva na konci svojej realizácie.

▼B

5. Prijímajúce krajiny stanovia, aká výška celkových investícií je oprávnená na pomoc. Stanovia primerané normy pre profesijné zručnosti a schopnosti pol'nohospodárov, ktorí ich musia spĺňat', aby boli oprávnení na poskytnutie pomoci.

Článok 175

Podpora zakladania zoskupení výrobcov

1. Pomoc uvedená v článku 171 ods. 2 písm. b) môže byt' poskytnutá na umožnenie zakladania a administratívnej činnosti zoskupení výrobcov na účely:

a) prispôsobenia výroby a objemu výroby výrobcov, ktorí sú členmi takýchto zoskupení, požiadavkám trhu;

b) spoločného uvádzania tovaru na trh vrátane prípravy na predaj, centralizácie predaja a dodávok vel'koodberatel'om;

c) stanovenia spoločných pravidiel pre informácie o produkcii, najmä o zbere úrody a dostupnosti.

2. Pomoc v rámci tohto opatrenia sa neposkytne zoskupeniam výrobcov, ktoré boli oficiálne uznané príslušným vnútroštátnym orgánom prijímajúcej krajiny pred 1. januárom 2007 a/alebo pred schválením programu podl'a článku 184.

Stavovské a/alebo medzistavovské organizácie zastupujúce jedno alebo viacero odvetví sa za zoskupenia výrobcov nepovažujú.

3. Pomoc sa poskytuje ako paušálna pomoc v ročných splátkach prvých pät' rokov po dni, ked' bolo zoskupenie výrobcov uznané. Vypočíta sa na základe ročnej produkcie, ktorú zoskupenie uviedlo na trh, a bude spĺňat' tieto podmienky:

a) pre prvý, druhý, tretí, štvrtý a piaty rok bude predstavovat' sumu vo výške 5 %, 5 %, 4 %, 3 % a 2 % z hodnoty produkcie uvedenej na trh do 1 milióna EUR;

b) pre prvý, druhý, tretí, štvrtý a piaty rok bude predstavovat' sumu vo výške 2,5 %, 2,5 %, 2,0 %, 1,5 % a 1,5 % z hodnoty produkcie uvedenej na trh presahujúcej 1 milión EUR;

c) bude sa na ňu vzt'ahovat' strop, ktorý bude stanovený pre každé zoskupenie výrobcov takto:

— 100 000 EUR pre prvý rok,

— 100 000 EUR pre druhý rok,

— 80 000 EUR pre tretí rok,

— 60 000 EUR pre štvrtý rok,

— 50 000 EUR pre piaty rok.

Článok 176

Investície do spracovania a uvádzania pol'nohospodárskych výrobkov a výrobkov rybného hospodárstva na trh

1. Pomoc uvedená v článku 171 ods. 2 písm. c) sa poskytuje na hmotné alebo nehmotné investície do spracovania a uvádzania pol'nohospodárskych výrobkov a výrobkov rybného hospodárstva, na ktoré sa vzt'ahuje príloha I k zmluve, na trh. Ciel'om tejto pomoci je pomôct' podnikom prispôsobit' sa normám Spoločenstva a zlepšit' ich celkovú produktivitu. Investícia musí prispiet' k zlepšeniu situácie daného sektora základnej pol'nohospodárskej výroby.

▼B

Z podpory sa vylučujú investície na maloobchodnej úrovni.

2. Pomoc v rámci tohto opatrenia môže byt' poskytnutá na investície do podnikov:

a) v prípade ktorých môže byt' preukázaná perspektíva hospodárskej životaschopnosti na konci realizácie investície a

b) ktoré v čase prijatia rozhodnutia o poskytnutí podpory spĺňajú vnútroštátne minimálne normy v oblasti ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, starostlivosti o zvieratá a bezpečnosti pri práci.

3. Odchylne od ustanovení odseku 2 písm. b), ak boli vnútroštátne minimálne normy, ktoré sa zakladajú na normách Spoločenstva, zavedené práve v čase doručenia žiadosti, pomoc môže byt' poskytnutá bez ohl'adu na to, že sa tieto normy nespĺňajú, pod podmienkou, že podnik tieto nové normy splní ku koncu realizácie investície.

Komisia okrem toho môže na základe riadne odôvodnenej žiadosti z prijímajúcej krajiny poskytnút' výnimku z ustanovenia odseku 2 písm. b) v prípade, že sa nespĺňajú vnútroštátne minimálne normy, ktoré sa zakladajú na normách Spoločenstva, ak boli zavedené do vnútroštátneho práva najviac rok pred dňom podania žiadosti.

4. Pomoc sa môže poskytnút' na investície do organizačných zložiek, ktoré sú čast'ou podnikov:

a) ktoré zamestnávajú menej ako 250 l'udí a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov EUR, a/alebo celková ročná súvaha ktorých nepresahuje sumu 43 miliónov EUR, pričom prioritu majú investície, ktoré sú zamerané na zosúladenie organizačnej zložky so všetkými príslušnými normami Spoločenstva, alebo

b) ktoré zamestnávajú menej ako 750 l'udí alebo ktorých ročný obrat nepresahuje 200 miliónov EUR, ak účelom investícií je, aby organizačná zložka spĺňala príslušné normy Spoločenstva.

5. Komisia môže na základe riadne odôvodnenej žiadosti z prijímajúcej krajiny rozhodnút', že pomoc sa môže poskytnút' aj podnikom, na ktoré sa odsek 4 nevzt'ahuje, ak ide o investície, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie súladu s normami Spoločenstva, čo si vyžaduje osobitne nákladné investície. Takáto podpora sa môže poskytnút' len podnikom, ktoré sú uvedené v národnom pláne prispôsobovania sa normám Spoločenstva, ktorého konkrétnou úlohou je, aby príslušné normy Spoločenstva spĺňal podnik ako celok. V takýchto prípadoch sa poskytne polovica miery pomoci, ktorá sa poskytuje podnikom, na ktoré sa vzt'ahuje odsek 4.

6. Prijímajúce krajiny stanovia, aká výška celkových investícií je oprávnená na pomoc v rámci tohto opatrenia.

7. Pomoc na investície do podnikov uvedených v odseku 4 písm. a) sa poskytne pod podmienkou, že tieto investície budú spĺňat' príslušné normy Spoločenstva na konci svojej realizácie.

▼B

Oddiel 4

Oprávnenost' a osobitné požiadavky v rámci prioritnej osi 2

Článok 177

Príprava na vykonávanie akcií týkajúcich sa životného prostredia a vidieka

1. S ciel'om pripravit' prijímajúce krajiny na vykonávanie akcií uvedených v osi 2 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 sa pomoc uvedená v článku 171 ods. 3 písm. a) poskytuje na pilotné projekty, na ktoré sa vzt'ahujú články 39 a 40 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005.

2. Takéto akcie sú zamerané na získavanie praktických skúseností s vykonávaním akcií na zlepšenie životného prostredia a vidieka, a to na úrovni pol'nohospodárskych podnikov a na administratívnej úrovni.

Článok 178

Príprava a vykonávanie miestnych stratégií rozvoja vidieka

1. Pomoc uvedená v článku 171 ods. 3 písm. b) sa poskytuje v súlade s článkom 61 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005.

2. Pomoc podporuje:

a) vykonávanie projektov spolupráce v súlade s prioritami, ktoré sú uvedené v článku 171 ods. 1, a v zmysle článku 65 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005;

b) prevádzkovanie miestnych verejno-súkromných partnerstiev, ktoré sa niekedy označujú aj ako „miestne akčné skupiny“, získavanie zručností, činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a propagačné akcie, v záujme dosiahnutia ciel'ov uvedených v článku 171 ods. 1.

3. Podrobné ustanovenia vykonávania tohto opatrenia sa dojednajú s prijímajúcimi krajinami. Budú v súlade s príslušnými pravidlami, ktoré sa vzt'ahujú na Európsky pol'nohospodársky fond pre rozvoj vidieka a ktoré sú stanovené v nariadení Rady (ES) č. 1698/2005.

Oddiel 5

Oprávnenost' a osobitné požiadavky v rámci prioritnej osi 3

Článok 179

Zlepšenie a rozvoj vidieckej infraštruktúry

1. Pomoc uvedená v článku 171 ods. 4 písm. a) môže byt' poskytnutá na investície, ktoré sa zameriavajú na zlepšenie a rozvoj vidieckej infraštruktúry prostredníctvom:

a) riešenia regionálnych rozdielov a zvýšenia atraktívnosti vidieckych oblastí pre fyzické osoby a podnikanie;

b) vytvárania podmienok pre rozvoj vidieckych ekonomík.

2. Prioritu majú investície do zásobovania vodou a energiou, odpadového hospodárstva, miestneho prístupu k informačným a komunikačným technológiám, miestneho prístupu k cestám so zásadným významom pre miestny ekonomický rozvoj a v závislosti od existencie rizika lesných požiarov aj do infraštruktúry požiarnej ochrany.

▼B

3. V prípade, že boli vytvorené miestne stratégie rozvoja vidieka podl'a článku 171 ods. 3 písm. b), musia byt' investície, ktoré sú podporované podl'a tohto článku, v súlade s týmito stratégiami.

Článok 180

Diverzifikácia a rozvoj vidieckych hospodárskych činností

1. Pomoc uvedená v článku 171 ods. 4 písm. b) môže byt' poskytnutá na investície, ktoré sa zameriavajú na diverzifikáciu a rozvoj vidieckych hospodárskych činností prostredníctvom:

a) zvyšovania hospodárskej činnosti;

b) vytvárania pracovných príležitostí;

c) diverzifikácie smerom k činnostiam, ktoré nemajú pol'nohospodársky charakter.

2. Prioritu majú investície do formovania a rozvoja mikropodnikov a malých podnikov, remesiel a vidieckeho turizmu, v záujme podpory podnikania a rozvoja hospodárskej štruktúry.

3. V prípade, že boli vytvorené miestne stratégie rozvoja vidieka podl'a článku 171 ods. 3 písm. b), musia byt' investície, ktoré sú podporované podl'a tohto článku, v súlade s týmito stratégiami.

Článok 181

Zlepšenie odbornej prípravy

1. Pomoc môže byt' poskytnutá s ciel'om prispiet' k zlepšeniu profesijných zručností a schopností osôb pôsobiacich v pol'nohospodárskom a potravinárskom odvetví a v odvetví lesného hospodárstva, ako aj iných hospodárskych subjektov, ktoré pôsobia v oblastiach, na ktoré sa vzt'ahuje táto zložka.

Pomoc sa neposkytne na vzdelávacie kurzy ani vzdelávanie, ktoré je súčast'ou bežných programov alebo systémov vzdelávania na stredoškolskej alebo vyššej úrovni.

▼M1

2. Prijímajúce krajiny vypracujú na účely vykonávania operácií podľa odseku 1 stratégiu odbornej prípravy. Obsahom stratégie je kritické hodnotenie existujúcich štruktúr odbornej prípravy a analýza potrieb a cieľov v oblasti odbornej prípravy. Takisto sa v nej uvedie aj súbor kritérií pre výber poskytovateľov odbornej prípravy. Opis stratégie odbornej prípravy sa zahrnie do programu.

▼B

Oddiel 6

Technická pomoc

Článok 182

Rozsah a vykonávanie

1. Pomoc môže byt' poskytnutá na činnosti, ktoré súvisia s prípravou, monitorovaním, hodnotením, poskytovaním informácií a kontrolnými činnost'ami, ktoré sú potrebné pre vykonávanie programu. Medzi tieto činnosti patria najmä:

a) schôdze a iné činnosti potrebné na splnenie povinností sektorového monitorovacieho výboru pre túto zložku, ako sú napríklad štúdie, ktorých vypracovanie sa u odborníkov objedná;

▼B

b) informačné a propagačné kampane;

c) prekladatel'ské a tlmočnícke práce realizované na žiadost' Komisie, okrem takých, ktoré sú povinné v zmysle rámcových, sektorových a finančných dohôd;

d) návštevy a semináre;

e) činnosti, ktoré súvisia s prípravou opatrení v rámci programu, v záujme zabezpečenia ich účinnosti, vrátane opatrení, ktoré sa majú uplatnit' neskôr;

f) priebežné hodnotenie programu;

g) zriadenie a činnost' národnej siete na koordináciu činností vykonávaných podl'a článku 178 a takisto aj budúcej národnej vidieckej siete v súlade s článkom 68 nariadenia (ES) č. 1698/2005.

▼M1

2. Činnosti technickej pomoci sa prekonzultujú so sektorovým monitorovacím výborom pre túto zložku. Tento výbor každý rok schvaľuje ročný akčný plán vykonávania činností technickej pomoci.

▼B

3. O každej návšteve a seminári podl'a odseku 1 písm. d), ktoré sa neuskutočnili na podnet Komisie, sa musí predložit' sektorovému monitorovaciemu výboru pre túto zložku písomná správa.

Článok 183

Európska siet' pre rozvoj vidieka

Prijímajúce krajiny a organizácie zriadené v prijímajúcich krajinách a orgány správy prijímajúcich krajín činné v oblasti rozvoja vidieka majú prístup k Európskej sieti pre rozvoj vidieka zriadenej článkom 67 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005. Príslušné podrobné ustanovenia sa dohodnú s prijímajúcimi krajinami.

KAPITOLA II

Príprava programov

Článok 184

Programy

1. Opatrenia v rámci zložky rozvoj vidieka sú predmetom programu, ktorý sa pre rozvoj pol'nohospodárstva a vidieka vypracuje na vnútroštátnej úrovni (d'alej len „program“) a ktorý zahrnie celé obdobie vykonávania IPA. Program pripravia príslušné orgány určené prijímajúcou krajinou a po prekonzultovaní s príslušnými zainteresovanými subjektmi sa predloží Komisii.

▼M1

2. Každý program obsahuje:

a) kvantifikovaný opis existujúcej situácie, v ktorom sa uvedú rozdiely, nedostatky a možnosti rozvoja, hlavné výsledky predchádzajúcich operácií realizovaných s pomocou Spoločenstva alebo s inou bilaterálnou alebo multilaterálnou pomocou, vynaložené finančné prostriedky a hodnotenie dostupných výsledkov;

▼M1

b) opis navrhovanej národnej stratégie rozvoja vidieka vychádzajúcej z analýzy existujúcej situácie vo vidieckych oblastiach;

c) opis strategických priorít programu vychádzajúcich z národnej stratégie rozvoja vidieka a analýzy dotknutých sektorov, ktorá zahŕňa nezávislé posudky. Národná stratégia rozvoja vidieka takisto obsahuje aj kvantifikované ciele vrátane monitorovacích a hodnotiacich ukazovateľov pre každú prioritnú os uvedenú v článku 171 ods. 1;

d) vysvetlenie spôsobu, ktorým sa celkový strategický prístup a sektorové stratégie uvedené v dokumente prijímajúcej krajiny o viacročnom orientačnom plánovaní transformujú do konkrétnych akcií v rámci zložky rozvoj vidieka;

e) orientačný celkový finančný plán, v ktorom sa sumarizujú vnútroštátne finančné zdroje, finančné zdroje Spoločenstva a prípadne aj súkromné finančné zdroje, ktoré sú poskytované na každé z opatrení rozvoja vidieka a zodpovedajú im, ako aj miera spolufinancovania EÚ podľa jednotlivých osí;

f) opis opatrení vybraných spomedzi opatrení uvedených v článku 171 vrátane:

— vymedzenia konečných príjemcov,

— geografického rozsahu,

— kritérií oprávnenosti,

— klasifikačných kritérií pre výber projektov,

— monitorovacích ukazovateľov,

— vyčíslených cieľových ukazovateľov;

g) opis operačnej štruktúry pre vykonávanie programu vrátane monitorovania a hodnotenia;

h) označenie orgánov a subjektov zodpovedných za realizáciu programu;

i) výsledky konzultácií a opatrenia prijaté v záujme zapojenia príslušných orgánov a subjektov, ako aj vhodných hospodárskych a sociálnych partnerov a partnerov z oblasti ochrany životného prostredia;

j) výsledky a odporúčania *ex ante* hodnotení programu, ako aj opis opatrení, ktoré prijali v nadväznosti na odporúčania prijímajúce krajiny.

▼B

3. Prijímajúce krajiny zabezpečia, aby v ich programoch mali prioritu opatrenia zamerané na zavedenie noriem Spoločenstva a zlepšenie efektívnosti trhu a opatrenia zamerané na vytváranie pracovných príležitostí vo vidieckych oblastiach.

4. Prijímajúce krajiny zabezpečia, aby ich programy boli v súlade s ustanoveniami dokumentu o viacročnom orientačnom plánovaní.

5. Pokial' sa s Komisiou nedohodne inak, prijímajúce krajiny predložia svoje návrhy programov najneskôr šest' mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.

▼B

Článok 185

Prijatie programov a ich zmena a doplnenie

1. Komisia prijme programy v rámci zložky rozvoj vidieka do šiestich mesiacov po predložení návrhu programu, ak sú dané k dispozícii všetky príslušné informácie. Komisia posúdi navrhovaný program najmä, aby zistila, či je v súlade s týmto nariadením.

2. Program môže byt' v prípade potreby zmenený a doplnený, aby sa náležite zohl'adnili:

a) nové relevantné informácie a výsledky v súvislosti s vykonávaním príslušných akcií, výsledky monitorovania a hodnotenia, ako aj potreba upravit' výšky dostupnej pomoci;

b) pokrok prijímajúcej krajiny smerom k pristúpeniu, ktorý je charakterizovaný v hlavných dokumentoch o pristúpení vrátane dokumentu o viacročnom orientačnom plánovaní.

3. Akýkol'vek návrh na zmeny a doplnenia predkladá prijímajúca krajina Komisii; návrh musí byt' riadne odôvodnený a musí obsahovat' tieto informácie:

a) dôvody navrhovaných zmien a doplnení;

b) očakávané dosahy týchto zmien a doplnení;

c) zmenený a doplnený finančný plán a zmenený a doplnený prehl'ad opatrení, ak sú navrhované zmeny a doplnenia finančného charakteru.

4. Podstatnými zmenami v zmysle článku 14 ods. 4 nariadenia IPA sú zmeny a doplnenia, s ktorými sú spojené zmeny vo finančnom rozdelení medzi prioritné osi uvedené v článku 171 ods. 1, alebo zmeny miery spolufinancovania podl'a osi, alebo zaradenie nových opatrení.

5. Komisia môže prijímajúce krajiny požiadat' o predloženie návrhu na zmenu a doplnenie programu, ak došlo k zmene a doplneniu príslušných právnych predpisov Spoločenstva.

KAPITOLA III

Vykonávanie

Oddiel 1

Zásady a finančné hospodárenie

Článok 186

Zásady vykonávania

1. Vykonávanie tejto zložky uskutočňujú prijímajúce krajiny na základe decentralizovaného hospodárenia bez *ex ante* kontrol uvedených v článku 18.

2. D'alšie ustanovenia môžu byt' stanovené v sektorových dohodách a finančných dohodách uvedených v článkoch 7 a 8.

Tieto ustanovenia budú v súlade s príslušnými pravidlami, ktoré sa vzt'ahujú na programy rozvoja vidieka v členských štátoch.

▼B

Článok 187

Výpočet platieb

Odchylne od ustanovení článku 44 sa príspevok Spoločenstva na programy v rámci tejto zložky vypočítava tak, že sa na oprávnené výdavky osvedčené v každom výkaze výdavkov použije miera spolufinancovania stanovená pre každú prioritnú os vo finančnom rozhodnutí, pričom sa dodrží maximálna výška príspevku Spoločenstva stanovená pre každú prioritnú os.

Článok 188

Predbežné financovanie

▼M2

1. Na účely tejto zložky platí, že platby predbežného financovania môžu predstavovať 30 % príspevku Európskej únie na prvé tri roky príslušného programu. V závislosti na dostupnosti rozpočtových prostriedkov sa predbežné financovanie môže vyplatiť v dvoch alebo viacerých splátkach.

▼B

2. V prípadoch, ked' sumy vyplatené na predbežné financovanie uvedené v odseku 1 nepostačujú na zabezpečenie toho, aby sa nároky konečných príjemcov uhradili včas, je na tieto účely počas obdobia vykonávania možné tieto sumy zvýšit' v súlade s ustanoveniami obsiahnutými v sektorových alebo finančných dohodách, pod podmienkou, že kumulatívna suma platieb predbežného financovania nepresiahne 30 % príspevku Spoločenstva na tri posledné roky podl'a finančného rozhodnutia o prijatí viacročných programov.

3. Prvú splátku predbežného financovania Komisia vyplatí, ked' budú splnené podmienky uvedené v článku 42 ods. 1. Ďalšie splátky sa môžu vyplatit' na základe žiadosti prijímajúcej krajiny v súlade s podmienkami stanovenými v odsekoch 1 a 2.

Článok 189

Zúčtovanie

Podrobné ustanovenia pre zúčtovanie sa stanovia v sektorových dohodách a finančných dohodách uvedených v článkoch 7 a 8. Budú v súlade s príslušnými pravidlami, ktoré sa vzt'ahujú na Európsky pol'nohospodársky fond pre rozvoj vidieka a ktoré sú stanovené v nariadení Rady (ES) č. 1290/2005 ([1]) a nariadeniach stanovujúcich podrobné pravidlá jeho uplatňovania. Tieto ustanovenia môžu predovšetkým ustanovovat' poradu s Výborom pre pol'nohospodárske fondy.

Článok 190

Kritériá pre vykonávanie finančných opráv

Odchylne od ustanovení článku 51 ods. 2 Komisia použije, v závislosti od zistení, bud' paušálne opravy, alebo presné opravy, alebo opravy založené na extrapolácií zistení.

([1]) Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 1.

▼B

Oddiel 2

Hodnotenie a monitorovanie

Článok 191

***Ex ante* hodnotenia, priebežné hodnotenia a *ex post* hodnotenia**

1. V súlade s článkom 57 je program predmetom *ex ante* hodnotení, *ex post* hodnotení a prípadne priebežných hodnotení vykonávaných nezávislými hodnotitel'mi pod vedením prijímajúcej krajiny.

2. V rámci týchto hodnotení sa posudzuje vykonávanie programu vo vzt'ahu k dosahovaniu ciel'ov stanovených v článku 12 nariadenia IPA.

3. Podrobné modality týchto hodnotení môžu byt' stanovené v sektorových dohodách alebo finančných dohodách uvedených v článkoch 7 a 8. Tieto modality budú v súlade s príslušnými pravidlami, ktoré sa vzt'ahujú na programy rozvoja vidieka v členských štátoch.

Článok 192

Sektorový monitorovací výbor

1. V súlade s ustanoveniami článku 59 zriadi prijímajúca krajina sektorový monitorovací výbor.

2. Sektorový monitorovací výbor sa skladá zo zástupcov príslušných orgánov a subjektov a vhodných hospodárskych a sociálnych partnerov a partnerov z oblasti ochrany životného prostredia. Sektorový monitorovací výbor vypracuje a schváli vlastný rokovací poriadok.

3. Sektorovému monitorovaciemu výboru predsedá zástupca prijímajúcej krajiny. Komisia sa zúčastňuje na práci sektorového monitorovacieho výboru.

4. Pokrok, účinnost' a efektívnost' programov vo vzt'ahu k ich ciel'om sa meria pomocou ukazovatel'ov, ktoré sa týkajú východiskovej situácie, ako aj finančnej realizácie, výstupov, výsledkov a vplyvu programov.

Článok 193

Sektorové výročné správy

▼M1

1. V rámci tejto zložky sa sektorové výročné správy uvedené v článku 61 ods. 1 predkladajú Komisii, národnému koordinátorovi IPA a národnému povoľujúcemu úradníkovi do šiestich mesiacov od skončenia každého celého kalendárneho roka vykonávania programu.

▼B

a) Tieto správy obsahujú informácie o pokroku vo vykonávaní programu, najmä o dosahovaní stanovených ciel'ov, o problémoch, ktoré sa vyskytli v riadení programu, o prijatých opatreniach, o finančnej realizácii, ako aj o vykonanom monitorovaní a hodnotení.

b) Sektorové výročné správy pred ich predložením preskúma sektorový monitorovací výbor.

▼B

2. Sektorová záverečná správa sa po tom, ako bola preskúmaná sektorovým monitorovacím výborom, predkladá Komisii a národnému koordinátorovi IPA najneskôr šest' mesiacov po poslednom dni oprávnenosti výdavkov v rámci programu.

Článok 194

Ďalšie ustanovenia pre monitorovanie a podávanie správ

Ďalšie ustanovenia pre monitorovanie a podávanie správ môžu byt' stanovené v sektorových dohodách a finančných dohodách uvedených v článkoch 7 a 8. Budú v súlade s príslušnými pravidlami, ktoré sa vzt'ahujú na programy rozvoja vidieka v členských štátoch.

ČASŤ III

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 195

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnost' prvým dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2007.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatnitel'né vo všetkých členských štátoch.

▼B

PRÍLOHA

AKREDITAČNÉ KRITÉRIÁ

Štandardný zoznam oblastí a súvisiacich požiadaviek podľa článku 11 ods. 2

1. **Kontrolné prostredie (zriadenie a riadenie organizácie a jej pracovníkov)**

   a) Politika etiky a integrity

      — zabezpečiť, aby celá organizácia bola oboznámená s organizačnou kultúrou vyžadovanou vedením.

   b) Riešenie prípadov nezrovnalostí a podávanie správ o nich

      — zabezpečiť, aby sa primeraným spôsobom podávali správy o prípadných nezrovnalostiach zaznamenaných na nižšej organizačnej úrovni a aby boli prijaté následné opatrenia vrátane ochrany osôb, ktoré o nich informovali.

   c) Plán pracovných miest, nábor pracovníkov, odborná príprava a hodnotenie (vrátane riadenia pozícií citlivého charakteru)

      — zabezpečiť, aby na všetkých úrovniach bol dostatočný počet adekvátne kvalifikovaných pracovníkov.

   d) Funkcie citlivého charakteru a konflikt záujmov

      — zabezpečiť, aby sa určilo, ktorí pracovníci pracujú na pozíciách citlivého charakteru (t. j. na pozíciách, na ktorých môžu byť vystavení neprípustným vonkajším tlakom vzhľadom na charakter ich kontaktov s tretími stranami alebo vzhľadom na informácie, ktorými disponujú),

      — zabezpečiť, aby sa na pozície citlivého charakteru uplatňovala adekvátna kontrola (vrátane prípadného uplatňovania politiky rotácie pracovníkov),

      — zabezpečiť, aby existovali postupy na identifikáciu konfliktu záujmov a zabránenie jeho vzniku.

   e) Vytvorenie právneho základu pre subjekty a fyzické osoby

      — zabezpečiť, aby subjekty a fyzické osoby mali plnú právomoc na to, aby mohli plniť svoje funkcie.

   f) Formálne ustanovenie aspektov zodpovednosti, povinnosti, delegovanej zodpovednosti a všetkých potrebných s tým súvisiacich právomocí pre všetky funkcie a všetky pozície v rámci organizácie

      — zabezpečiť, aby každému pracovníkovi boli absolútne jasné jeho povinnosti a ich rozsah. V prípade záväzkov voči tretím stranám alebo platieb tretím stranám je za všetky aspekty transakcie zodpovedný jediný riadiaci pracovník,

      — opisy úloh, opisy pracovnej náplne atď. sú známe a aktualizujú sa.

2. **Plánovanie/riadenie rizík (plánovanie intervencií)**

   a) Označenie, posúdenie a riadenie rizika

      — zabezpečiť, aby došlo k označeniu rizík a k ich riadeniu, predovšetkým aby sa vo všetkých oblastiach uplatňovali primerané kontrolné zdroje, v závislosti od významu jednotlivých nimi minimalizovaných rizík.

▼B

b) Stanovovanie cieľov a prideľovanie zdrojov podľa nich

— zabezpečiť, aby sa na všetkých organizačných úrovniach stanovili a boli jasne chápané primerané (a merateľné) ciele vo fáze výstupu a cieľové hodnoty pokiaľ ide o dosahy,

— zabezpečiť, aby sa podľa týchto cieľov adekvátnym spôsobom rozdelili zdroje, a to pri dodržaní zásady transparentného a riadneho finančného hospodárenia,

— zabezpečiť, aby bola jasná zodpovednosť za tieto ciele.

c) Plánovanie procesu vykonávania

— zabezpečiť, aby sa jasne naplánovali kroky, ktoré sú potrebné na dosiahnutie cieľov – vrátane časového harmonogramu každého jednotlivého kroku a zodpovednosti za každý jednotlivý krok vrátane prípadnej analýzy kritických miest.

3. **Kontrolná činnosť (vykonávanie intervencií)**

a) Postupy overovania

— zabezpečiť, aby sa uskutočnila dvojitá kontrola všetkých krokov v rámci transakcie (*ex ante* a prípadne *ex post*).

b) Postupy pre dohľad, ktorý vykonáva zodpovedné vedenie, nad úlohami delegovanými na podriadených (vrátane každoročných vyhlásení o vierohodnosti poskytovaných podriadenými osobami, či subjektmi)

— zabezpečiť, aby sa takáto zodpovednosť opierala o aktívny dohľad a nebola považovaná len za pasívny alebo teoretický koncept.

c) Pravidlá pre každý typ verejného obstarávania a prideľovania grantov

— zabezpečiť, aby existoval adekvátny právny rámec pre všetky takéto procesy prideľovania finančných prostriedkov.

d) Postupy (vrátane kontrolného zoznamu) pre každú fázu verejného obstarávania a prideľovania grantov (napr. technické špecifikácie, výbory na hodnotenie ponúk a návrhov, oznamovanie výnimiek atď.)

— zabezpečiť, aby každému pracovníkovi boli jasné jeho úlohy a zodpovednosť v týchto oblastiach.

e) Pravidlá a postupy propagácie

— zabezpečiť, aby boli splnené požiadavky Komisie v tejto oblasti.

f) Postupy pre uskutočňovanie platieb (vrátane postupov pre potvrdenie výsledkov, a/alebo podmienok oprávnenosti, v prípade potreby aj na mieste)

— zabezpečiť, aby sa platby uskutočňovali len na základe odôvodnených žiadostí o platbu, ktoré spĺňajú všetky zmluvne stanovené požiadavky.

g) Postupy pre monitorovanie poskytovania spolufinancovania

— zabezpečiť, aby boli splnené požiadavky Komisie v tejto oblasti.

h) Rozpočtové postupy na zabezpečenie dostupnosti finančných prostriedkov (vrátane finančných prostriedkov, ktoré sú potrebné pre pokračovanie procesu vykonávania, ak sú finančné prostriedky od Komisie poskytnuté neskôr alebo ak sú zamietnuté)

— zabezpečiť, aby bol vnútroštátny orgán schopný plniť svoje zmluvné záväzky bez ohľadu na meškanie finančných prostriedkov z Komisie alebo prerušenie ich poskytovania.

▼B

i) Postupy pre zabezpečenie kontinuity operácií

— zabezpečiť, aby sa určili významné riziká ohrozujúce kontinuitu (napr. strata údajov, absencia osôb atď.) a aby boli podľa možností prijaté pohotovostné plány.

j) Účtovné postupy

— zabezpečiť, aby sa viedlo úplné a transparentné účtovníctvo podľa uznávaných účtovných zásad.

k) Postupy zosúladenia

— zabezpečiť, aby vždy, keď je to možné, došlo k zosúladeniu účtovných zostatkov s informáciami tretích strán.

l) Podávanie správ o prípadných zistených výnimkách, medzi iným o výnimkách z bežných postupov schválených na príslušnej úrovni a neschválených výnimkách a zlyhaniach kontrolných mechanizmov

— zabezpečiť, aby boli odchýlky od bežných postupov vždy zaznamenané, zaprotokolované a preskúmané na príslušných organizačných úrovniach.

m) Bezpečnostné postupy (IT a iné)

— zabezpečiť, aby majetok a údaje boli chránené pred zásahmi alebo fyzickým poškodením.

n) Postupy archivácie

— zabezpečiť, aby dokumenty boli k dispozícii – minimálne na účely ich preskúmania Komisiou počas obdobia ich povinnej archivácie.

▼M1

o) Oddelenosť funkcií

— zaistiť, aby boli jednotlivé úlohy v rámci tej istej transakcie rozdelené medzi viacerých pracovníkov s cieľom zabezpečiť automatickú vzájomnú kontrolu.

▼B

p) Podávanie správ o nedostatkoch v rámci systémov vnútornej kontroly

— zabezpečiť, aby sa evidovali všetky nedostatky v rámci systémov vnútornej kontroly, bez ohľadu na zdroje, ktoré ich zistili, a aby sa zaznamenali reakcie vedenia a vykonali z nich vyplývajúce opatrenia

4. **Monitorovacia činnosť (dohľad nad intervenciami)**

a) Vnútorný audit vrátane nakladania s audítorskými správami a odporúčaniami (Pozn.: ide o činnosť, ktorá nie je totožná s kontrolnými činnosťami alebo s dozorom, ktorý vykonáva vedenie)

— zabezpečiť, aby vedúci pracovníci mali k dispozícii nezávislé posudky fungovania ich systémov na podriadených organizačných úrovniach. Môžu s nimi byť spojené *ex post* kontroly transakcií, avšak mali by sa viac zameriavať na efektívnosť a účinnosť systému a organizačnej štruktúry.

b) Hodnotenie

— zabezpečiť, aby vedúci pracovníci mali k dispozícii informácie týkajúce sa hodnotenia dosahov intervencií (popri informáciách o zákonnosti, správnosti a o operačných postupoch).

▼B

5. **Komunikácia (zabezpečuje, aby všetci zúčastnení dostali informácie, ktoré sú potrebné na plnenie ich úloh)**

Pravidelné koordinačné stretnutia rôznych subjektov, ktoré sú zamerané na výmenu informácií o akýchkoľvek aspektoch plánovania a vykonávania, napríklad:

i) pravidelné podávanie správ o stave plánovania programov a projektov;

ii) pravidelné podávanie správ o vykonávaní projektov v porovnaní s plánom vykonávania

— postupy v oblasti zákaziek (okrem iného),

— pokrok jednotlivých verejných súťaží v porovnaní s plánom,

— systematická analýza oznámených chýb na všetkých organizačných úrovniach (napr. zo strany overujúcich subjektov, subjektov vykonávajúcich *ex ante* kontrolu, audítorov atď.),

— vykonávanie zákaziek,

— náklady na kontrolu v porovnaní s jej prínosmi;

iii) pravidelné podávanie správ na všetkých organizačných úrovniach o účinnosti a efektívnosti vnútornej kontroly

— zabezpečiť, aby pracovníci na všetkých organizačných úrovniach pravidelne dostávali príslušné informácie potrebné na plnenie svojich povinností.